

ADRIAN ILIE

MEDGIDIA

DE ANI YEARS DE ISTORIE OF HISTORY

OAMENI, LOCURI, FAPTE
PEOPLE, PLACES, FACTS

TRECUT ȘI PREZENT
PAST AND PRESENT

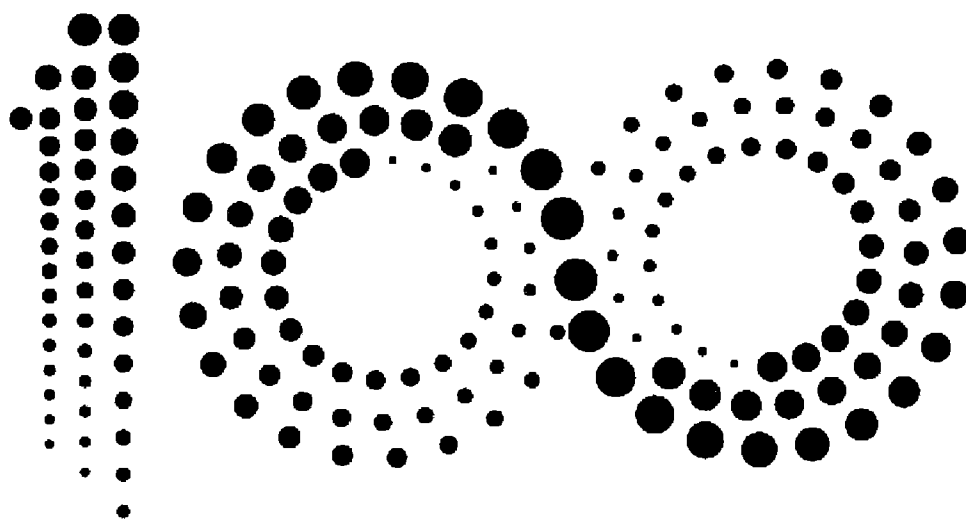

EX PONTO

www.ziuaconstanta.ro

ADRIAN ILIE

MEDGIDIA

**DE ANI DE ISTORIE
(1918-2018)**

**OAMENI, LOCURI, FAPTE
TRECUT ȘI PREZENT
DOCUMENTE ȘI FOTOGRAFII**

EX PONTO

www.ziuaconstanta.ro

Redactare computerizată/ Desktop publishing: Adrian Ilie
Argument în Lb. Franceză/ Abstract in French: Zişan Şicu
Argument şi traducere în Lb. Engleză/ Abstract in English: Alina Coman
Argument în Lb. Germană/Abstract in German: Cornelia Dorobanţu
Argument în Limba Turcă/ Abstract in Turkish: Vildan Bormambet
Coperta/ Cover editing: Andrei Ionaşcu

Logo Marea Unire: FCB BUCHAREST, denumită "Hora"
Logo The great union: FCB BUCHAREST, called "Romanian round dance"
<http://centenar.cultura.ro/logo>

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

ILIE, ADRIAN

**MEDGIDIA, DE ANI DE ISTORIE (1918-2018). OAMENI, LOCURI, FAPTE
TRECUT ŞI PREZENT. DOCUMENTE ŞI FOTOGRAFII / Adrian Ilie**

ISBN 978-606-598-690-9

908

© EX PONTO 2018

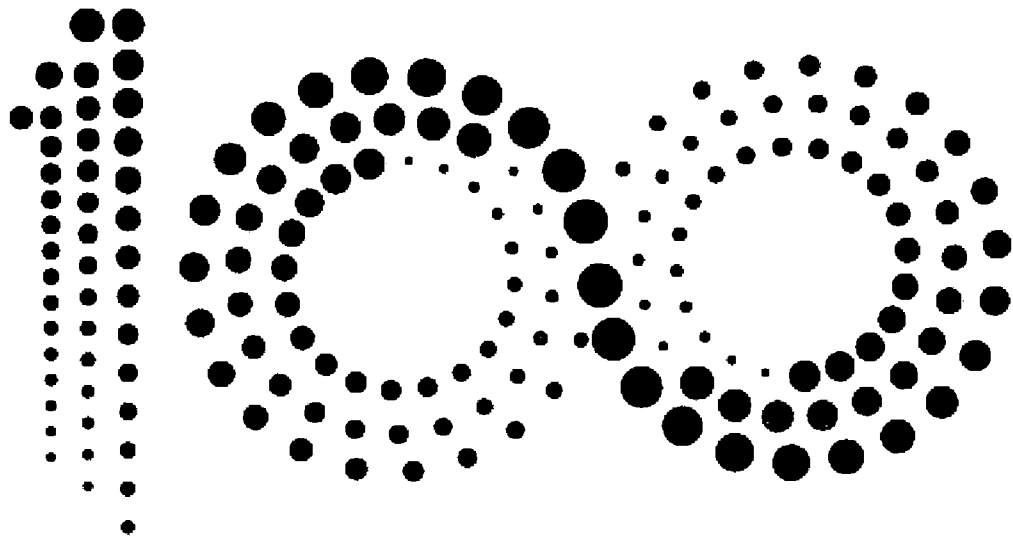
ISBN 978-606-598-690-9

Prezenta lucrare nu poate fi reprodusă decât cu acordul autorului, conform legilor în vigoare.

The present paper cannot be reproduced without the writer's consent, according to the laws in effect.

ADRIAN ILIE

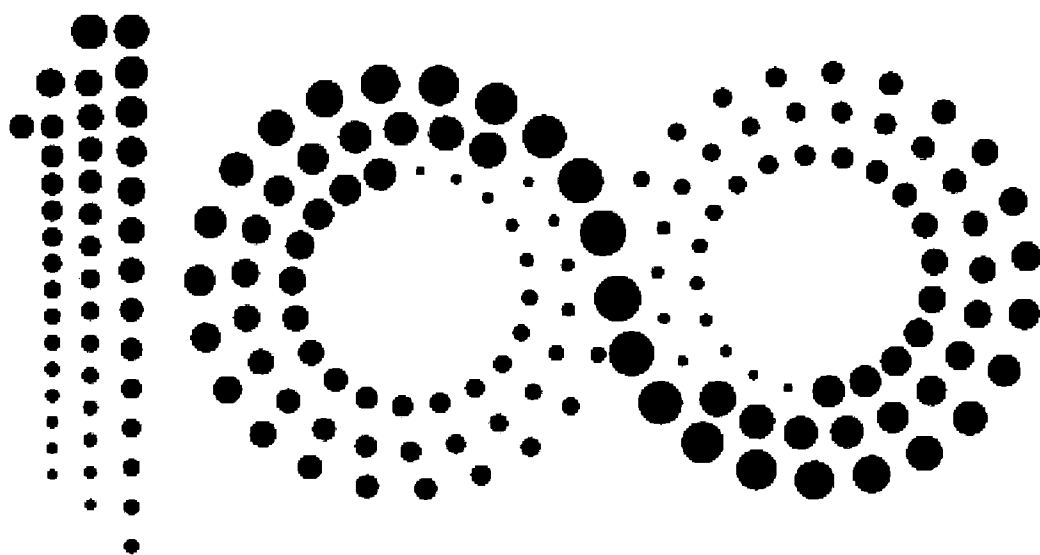
MEDGIDIA

**YEARS OF HISTORY
(1918-2018)**

**PEOPLE, PLACES, FACTS
PAST AND PRESENT
DOCUMENTS AND PHOTOGRAPHS**

ROMÂNIA MEDGIDIA

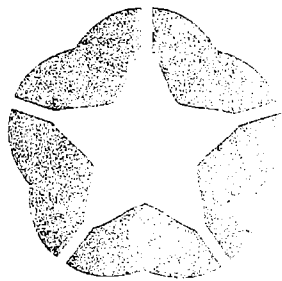
1918-2018 | SĂRBĂTORIM ÎMPREUNĂ

1918-2018 | WE CELEBRATE TOGETHER

Lucrare dedicată împlinirii a **140 de ani** de la revenirea Dobrogei în cadrul statului român și împlinirii a **100 de ani** de la desăvârșirea unității naționale a statului român

Work dedicated to the anniversary of **140 years** from Dobrogea's reunion to Romania and to celebrate the **100 years** anniversary from the completion of the national unity of the Romanian State.

Lucrare publicată cu sprijinul
S.C. STERK PLAST S.R.L.
Work published with the help of
S.C. STERK PLAST S.R.L.

sterk

Prin intermediul acestui album, echipa Sterk Plast dorește să contribuie la conservarea istoriei orașului și totodata să aducă un omagiu comunității din Medgidia, în anul Centenar.

Through this album, Sterk Plast team wants to contribute to the preservation of the history of this town and also to pay homage to the Medgidia's community, celebrating the Romanian Centenary.

CUPRINS CONTENT

Abrevieri	9
Argument	10
Argument.....	11
Abstract.....	12
Vorwort.....	13
Savunma	14
Introducere.....	15
Introduction	17
Medgidia la începutul secolului al XX-lea.....	19
Medgidia at the beginning of the 20th century.....	20
Medgidia în perioada interbelică	30
Medgidia in the interwar period	34
Medgidia în perioada comunistă.....	98
Medgidia in the Communist period.....	102
Medgidia în perioada postdecembristă.....	168
Medgidia in the post-December period	169
Simboluri și reperi ale orașului	179
Symbols and landmarks of town	179
Palatul Comunal.....	180
The Communal Palace.....	180
Primăria și Consiliul Local.....	182
The Town hall and the Local Council.....	182
Geamia "Abdul Medgid"	186
Mosque "Abdul Medgid"	186
Biserica creștin-ortodoxă cu hramul "Sf. Petru și Pavel"	196
Christian Church-Orthodox with the Patrons "St.Peter and Paul"	196
Seminarul musulman	203
The muslim seminary	204
Panairul – târg tradițional renumit.....	211
Panair- the well-known tradițional fair	213
Concluzii.....	221
Conclusions	221
Bibliografie.....	222
Bibliography	222

ABREVIERI ABBREVIATIONS

FONDURI ARHIVISTICE:

A.N.I.C. – Arhivele Naționale Istorice Centrale

S.J.A.N.C. – Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Constanța

D.G.C.D.M.N. – Direcția Generală a Canalului Dunăre-Marea Neagră

I.M.U.M. – Întreprinderea de mașini unelte Medgidia

M.C.I.P. – Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice

PERIODICE:

A.D. – Analele Dobrogei

Arh.D. – Arhiva Dobrogei

A.I.I.A.X. – Anuarul Institutului de Istorie "A.D.Xenopol" Iași

ARGUMENT

Anul 2018 aduce cu sine împlinirea a 100 de ani de la desăvârșirea unității naționale a statului român. Este un moment plin de semnificații pentru poporul român. Acum un veac a fost posibilă realizarea acestui deziderat de veacuri al poporului român. Nu a fost tocmai ușor în condițiile în care interesele marilor imperii primau în defavoarea intereselor românilor.

Medgidia și-a adus contribuția din plin la realizarea acestui obiectiv major al neamului românesc. În Primul Război Mondial, medgidienii au luat parte la operațiunile militare și și-au adus contribuția la victoria finală împotriva Puterilor Centrale.

Soldații din Medgidia au plătit cu sânge prețul victoriei și au contribuit la realizarea actului "Marii Uniri".

Apariția unui album foto-documentar în anul centenarului este mai mult decât benefică și necesară, pentru a marca acest eveniment major al istoriei naționale.

Pentru o mai bună cunoaștere a istoriei spațiului dobrogean, un album foto-documentar se poate constitui într-un instrument științific, cât și într-o lucrare de popularizare a imaginilor, fotografiilor și documentelor ce aparțin istoriei dobrogene și istoriei Medgidiei. Istoria Medgidiei nu se rezumă doar la 100 de ani de istorie, aceasta fiind mult mai veche, îndepărtându-se în negura vremii, către începutul veacului al XV-lea.

Lucrarea de față grupează o serie de fotografii, vederi, documente, unele cunoscute, altele mai puțin cunoscute și o serie de imagini inedite din colecții particulare.

Limitele cronologice au fost impuse de sărbătoarea Centenarului Marii Uniri, având în vedere perioada cuprinsă între 1918 -2018. Fotografiile și documentele inserate în lucrare, constituie argumente indispensabile cercetării istoriei orașului Medgidia și a arealului multietnic și multicultural cuprins între Dunăre și Marea Neagră.

Am scos în evidență imagini sugestive ale orașului, cu construcții emblematice, personalități mai puțin cunoscute și oameni de rând care și-au adus contribuția la dezvoltarea orașului.

Toate aceste imagini și documente vor constitui după părerea noastră o incursiune în istoria contemporană a Medgidiei, parte a istoriei dobrogene și stabilirea unor repere istorice ale spațiului și comunității de aici în ultima sută de ani.

Gruparea acestora într-un volum sau album va oferi posibilitatea cititorului și iubitorului de istorie fie el medgidian, dobrogean, român sau străin să cunoască file din istoria orașului de pe Valea Kara-su și să conștientizeze importanța acestuia în cadrul Dobrogei.

Promovarea acestor valori cunoscute sau mai puțin cunoscute pot reprezenta fără putință de tăgadă o adevărată carte de vizită pentru Medgidia și pentru locuitorii săi.

Apariția acestui volum cu prilejul Centenarului Marii Uniri reprezintă un omagiu adus de Medgidia și de locuitorii săi celor care acum un veac au gândit și au realizat un moment unic în istoria națională și anume -DESĂVÂRȘIREA UNITĂȚII NAȚIONALE ȘI FORMAREA ROMÂNIEI MARI – un ideal de veacuri al națiunii române.

ARGUMENT

L'année 2018 apporte l'accomplissement des 100 années depuis l'achèvement de l'état roumain.

C'est un moment plein de significations pour le peuple roumain. La réalisation de ce désir du peuple roumain a été possible il y a un siècle. Cela n'a pas du tout été facile car les grands empires s'y opposaient constamment.

Medgidia a apporté sa contribution à la réalisation de cet objectif important de notre nation. Pendant la Première Guerre Mondiale les habitants de Medgidia ont pris part aux opérations militaires et ont apporté leur contribution à la victoire finale contre les Pouvoirs Centraux.

Les soldats de Medgidia ont payé avec leur sang le prix de la victoire et ont contribué à la réalisation de la "Grande Union".

L'apparition d'un album photo-documentaire pendant l'année de la célébration du centenaire de notre pays est bénéfique et nécessaire, et marque aussi un événement important de l'histoire nationale.

Pour une meilleure connaissance de l'histoire de l'espace de Dobrogea un album photo-documentaire peut être un instrument scientifique et un ouvrage qui contient des images, des photos et des documents qui appartiennent à l'histoire de Medgidia. L'histoire de Medgidia est très ancienne, les premiers témoignages remontent au XVème siècle.

Cet ouvrage contient une série de photos, de cartes postales illustrées, de documents, les uns sont connus, les autres sont moins connus et une série d'images inédites qui appartiennent aux collections particulières.

Les limites chronologiques ont été imposées par la célébration du centenaire, nous avons tenu donc compte de la période 1918-2018. Les photos et les documents insérés dans l'ouvrage, constituent des arguments indispensables dans la recherche scientifique de l'histoire de la ville de Medgidia et de la société multiculturelle présente ici, entre Le Danube et La Mer Noire.

J'ai mis en évidence les images suggestives de la ville, avec des constructions représentatives, des personnalités moins connues et des gens qui ont apporté leur contribution au développement de la ville.

Tous ces images et documents constitueront, selon notre avis, une incursion dans l'histoire contemporaine de Medgidia, comme une partie de l'histoire de la région de Dobrogea et la fixation des repères historiques de l'espace et de notre communauté pendant les derniers cent ans.

Cet album offrira la possibilité de connaître l'histoire de la ville située dans la vallée de Kara-Su par tous ceux qui aiment l'histoire.

La stimulation de ces valeurs connues ou moins connues peut représenter, sans doute, une véritable carte de visite pour Medgidia et pour ses habitants.

L'apparition de ce volume à l'occasion de la célébration du Centenaire représente un hommage apporté par notre ville et par ses habitants, pour ceux qui, il y a un siècle ont réalisé un moment unique dans l'histoire nationale - L'ACHÈVEMENT DE L'UNITÉ NATIONALE ET LA FORMATION DE LA GRANDE ROUMANIE - un idéal de la nation roumaine.

ABSTRACT

The year 2018 brings with it the 100th anniversary of the completion of the national unity of the Romanian state. It is a moment of great significance for the Romanian people. A century ago it has been possible to achieve this goal of the Romanian people for centuries. It was not easy because the interests of the great empires came first to the detriment of the interests of the Romanians.

Medgidia has made its full contribution to achieving this major objective of the Romanian people. In World War I, inhabitants from Medgidia took part in military operations and contributed to the final victory against the Central Powers.

The Medgidia soldiers paid the victory price with blood and contributed to the "Grand Union" act.

The emergence of a photo-documentary album in the centenary is more than beneficial and necessary to mark this major event of national history.

For a better understanding of the history of the Dobrogea area, a photo-documentary album can constitute both a scientific instrument and a work of promoting the images, photos and documents belonging to the history of Dobrogea and the history of Medgidia. The history of Medgidia is not limited to 100 years of history, this being much older, going away in the mist of time, to the beginning of the fifteenth century.

The present paper groups a series of photographs, views, documents, some well-known, others less well-known and a series of original images from private collections.

Chronological limits were imposed by the Celebration of the Centenary of the Great Union, given the period from 1918 to 2018. The photographs and documents inserted in the paper are indispensable arguments for the study of the history of Medgidia and the multiethnic and multicultural area between the Danube and the Black Sea.

We highlighted the city's suggestive images, emblematic buildings, lesser-known personalities, and ordinary people who have contributed to the development of the city.

All these images and documents will constitute, in our opinion, an insight into the contemporary history of Medgidia, a part of Dobrogea history and the establishment of historical landmarks and the present community in the last hundred years.

Grouping them in a volume or album will give the reader and the lovers of history the opportunity to learn about the history of the town from the Kara-Su Valley and to realize its importance in Dobrogea, whether it is an inhabitant from Medgidia, a Dobrogea dweller, a Romanian or a foreigner.

Promoting these known or less well-known values can undoubtedly constitute a true business card for Medgidia and its inhabitants.

The emergence of this volume on the occasion of the Centenary of the Great Union represents a tribute from Medgidia and its inhabitants to those who have thought and achieved a unique moment in national history, namely - THE COMPLETION OF NATIONAL UNITY AND THE ACHIEVMENT OF GREAT ROMANIA - a centuries-old ideal of the Romanian nation.

VORWORT

Das Jahr 2018 bringt mit sich den einhundertsten Jahrestag der nationalen Einheit Rumäniens. Dieser Moment ist für das Rumänische Volk wertvoll. Vorhundert Jahren wurde diese ewige Sehnsucht des rumänischen Volkes erfüllt. Es war aber nicht so einfach, denn die Interessen der großen Reichen waren nachteilig für die, der Rumänen. Medgidia spielte eine sehr große Rolle dabei, um diesem Hauptziel der rumänischen Bevölkerung zu dienen. Viele Menschen, die in Medgidia wohnten, nahmen während des ersten Weltkrieg an die militärische Operationen teil und leisteten auch ihre Beiträge zum Endsieg über die Mittelmächte dabei.

Die Soldaten aus Medgidia bezahlten mit eigenem Blut den Preis des Sieges. Ihre Opferung trug dazu bei, die „große Vereinigung Rumäniens“ möglich zu machen.

Die Entstehung eines Foto-Dokumentar Album ist nicht nur notwendig, aber zwar auch vorteilhaft, anlässlich dieses Ereignisses vor genau hundert Jahren.

Um mehr Erkenntnisse über die Geschichte der Dobrukscha-Region zu sammeln, kann man das Foto-Dokumentar Album als wissenschaftliches Werkzeug verwenden. Es kann auch für ein Werk gehalten werden, das für die Vermittlung der Bildern, Fotografien und Dokumenten, die mit der Geschichte von Dobrukscha und Medgidia zu tun haben, verantwortlich ist. Medgidias Geschichte beschränkt sich nicht nur auf die 100 Jahre, weil die Stadt älter ist und ihre Geschichte schon früher, im 15. Jahrhundert begann.

Das vorliegende Werk besteht aus einer Reihe von Fotografien, Postkarten, Dokumenten, von denen ein Paar bekannt sind, und einzigartigen Bildern, die aus Privatbesitz stammen.

Der Zeitraum 1918 bis 2018 liegt an der Hundertjahrfeier der Großen Vereinigung Rumäniens. Die Fotografien und die Dokumenten, die in dieser Abhandlung eingefügt worden sind, stellen die unerlässigen Argumente für die historische Forschung zur Geschichte Medgidias und gesamten multiethnischen und multikulturellen Gebiet zwischen der Donau und dem Schwarzen Meer dar.

Bilder mit großer Bedeutung wurden zur Geltung gebracht. Man kann auf den Bildern prägende Bauwerke, weniger bekannte Persönlichkeiten und gewöhnliche Leute, die zur Entwicklung der Stadt ihre Beiträge geleistet haben, beobachten. Alle diese Bilder und Dokumenten werden unserer Meinung nach einen Ausflug in die zeitgenössische Geschichte Medgidias, die auch ein Teil der Geschichte Dobrukschas ist, bilden. Beziehungsweise werden historische Wahrzeichen des Raums und der Gemeinschaft dieser Region in den letzten hundert Jahren festgestellt werden. Ihre Zusammenfassung in einem Band oder Album wird den Geschichtslesern und Geschichtsliebhabern die Gelegenheit geben, Teil der Geschichte der Stadt auf dem Kara-Su Tal zu entdecken und sie bewusst zu machen, wie wichtig dieser Stadt in Dobrukscha ist.

Die Förderung dieser Grundwerte, die bekannt oder unbekannt sind, kann für Medgidia und ihre Einwohner wie eine echte Visitenkarte sein.

Das Auftreten diesem Werk anlässlich der Hundertjahrfeier der großen Vereinigung Rumäniens repräsentiert eine Hommage von Medgidia und ihre Einwohner an die, die hundert Jahre früher einen einzigartigen Moment in Rumäniens Nationalgeschichte gedacht und erreicht haben – DIE VOLLENDUNG DER NATIONALEN EINHEIT UND DIE ENTSTEHUNG DES GROßRUMÄNIENS – ein Ideal seit Jahrhunderte für die Rumänische Nation.

SAVUNMA

2018 yılı Romanya Devletinin milli bütünlüğü tamamlanmasının 100.yıldönümüdür. Romen Milleti için anlam bakımından çok zengin bir andır. Yüz yıl önce Romen Milletinin yüzyıllar boyunca hayal ettiği bu arzusunun gerçekleşmesi mümkün olmuştur. Büyük imparatorlukların çıkarları, Romenlerin çıkarlarından önce geldikleri o an bu hiç kolay olmamıştır.

Mecidiye kasabası Romen Milletinin bu büyük hedefinin gerçekleşmesine önemli katkıda bulunmuştur. Birinci Dünya Savaşında Mecidiye’liler askeri operasyonlara katılmış ve İttifak Devletlerine karşı nihai zafere ulaşılmasına katkıda bulunmuşlardır.

Mecidiye’li askerler zaferin bedelini kanlarıyla ödemiş, „Büyük Birleşme”nin yapılmasına katkıda bulunmuşlardır.

Fotoğraf ve belgeler içeren bir albümün, 100.yıldönümünü kutladığımız yılda çıkarılması, milli tarihimizin bu önemli olayın vurgulanması maksadıyla hem faydalı hem gerekliydi.

Fotoğraf ve belgeler içeren bir albüm Dobruca tarihinin daha iyi tanınması için bilimsel bir araç olabilir, ayrıca Dobruca tarihi ve Mecidiye kasabasının tarihine ait görüntü, fotoğraf ve belgeleri tanıtmaya çalışması olabilir. Mecidiye’nin tarihi sadece 100 yıldan ibaret değil, kökleri daha eski, XV.yüzyılın başına dayanıyor.

Bu çalışma, bazıları bilinen, bazıları az bilinen çeşitli fotoğraf, kartpostal, belge ile özel koleksiyonlara ait henüz görülmemiş bazı görüntüler içermektedir.

Kronolojik sınırlar Büyük Birleşme’nin 100.yıldönümü vesilesiyle düşünülmüş, 1918-2018 yıllarını kapsamaktadır. Çalışmada yeralan fotoğraflar ve belgeler Mecidiye kasabası tarihinin ve Tuna ile Karadeniz arasında bulunan, birçok etnik grubu ve birçok kültürü barındıran alanın tarihinin araştırılması için vazgeçilmez argümanlardır.

Kasabayı tanımlayan önemli görüntüleri, sembol değerindeki binaları, daha az tanınmış şahsiyetleri ve şehrin kalkınmasına katkıda bulunan sıradan insanları vurguladık.

Kanaatimizce bütün bu görüntü ve belgeler, Dobruca tarihinin bir parçası olan Mecidiye’nin güncel tarihine bir giriş, Mecidiye kasabası ve toplumun son yüz yıllık tarihinin bazı önemli anlarını gözler önüne sermektedir.

Bütün bunların bir kitap veya albüme toplanmaları, ister Mecidiye’li, ister Dobruca’lı, ister Romen veya yabancı tarih sevenlerin Kara-Su Vadisinde bulunan şehrin tarihinin tanınmalarına, Dobruca’daki önemini anlamalarına neden olacaktır.

Bilinen veya az bilinen bu değerlerin tamtilmesi, Mecidiye kasabası ve sakinlerinin gerçek bir kartviziti olabileceği inkar edilemez.

Büyük Birleşme’nin 100.yıldönümü vesilesiyle çıkarılan bu kitap, Mecidiye ve sakinlerinin yüz yıl önce milli tarihimizde eşsiz bir anı, Romen milletinin yüzyıllık arzusu olan **MİLLİ BÜTÜNLÜĞÜN TAMAMLANMASI VE BÜYÜK ROMANYA’NIN OLUŞTURULMASI**’nı gerçekleştirenlere armağandır.

INTRODUCERE

Lucrarea de față se dorește a fi un demers prin care să fie scoase la iveală noi informații despre orașul Medgidia, bazate pe imagini, unele dintre acestea cunoscute, prin publicarea în alte lucrări dedicate orașului, altele fiind inedite, aducând o altă imagine asupra așezării.

Sunt valorificate o serie de izvoare inedite, discuții cu persoane particulare, fotografii și documente inedite.

Noul nostru demers are în vedere o tratare a evoluției orașului de la 1918 până în zilele noastre, în secolul scurs de la înfăptuirea idealului național al MARII UNIRI, într-o ediție bilingvă (română-engleză) și cu argumentul lucrării în alte limbi străine precum: franceză, germană și turcă. Lucrarea este dedicată marelui eveniment național legat de CENTENARUL MARII UNIRI, la care și-au adus contribuția și dobrogenii.

Lucrarea se dorește a fi o adevărată carte de vizită pentru cei care vor cunoaște realitățile urbei de pe Valea Kara-Su.

Prin documentele și fotografiile inserate, lucrarea de față poate fi considerată un album dedicat ultimilor 100 de ani de evoluție a orașului. Se poate observa această evoluție a localității și principalele investiții care s-au realizat în diferite regimuri politice.

Fotografia este un document istoric care ne oferă posibilitatea unei abordări multiple, de pe urma căreia putem cunoaște aspecte precum:

- ocupațiile,
- portul,
- starea materială,
- starea de spirit,
- preocupările artistice,
- obiective edilitare,
- construcții emblematică în diferite perioade istorice,
- evoluția pe orizontală și pe verticală a așezării.

Reunirea tuturor fotografiilor, vederilor, instantaneelor, într-un volum era necesară mai mult decât oricând, pentru a fi accesibilă acum, dar și peste ani urmașilor și împătimiților de istorie locală.

Am constatat în ultimii ani că sunt astfel de oameni, pasionați de tot ceea ce a însemnat și înseamnă Medgidia. Postărilor acestora pe diferite rețele de socializare este benefică mulțimii. Îi putem considera adevărați "detectivi" pe urmele trecutului.

Istoria orașului Medgidia este cunoscută, prin publicațiile apărute după anul 1996¹, precum și a unui roman care se apleacă asupra vieții cotidiene², dintr-o anumită perioadă istorică.

În urma unei întâlniri avute cu reputatul prof. univ. dr. Kemal Karpat și a discuțiilor purtate cu Domnia Sa, am reușit să lămurim anumite aspecte mai puțin cunoscute ale evoluției orașului, pe baza unor informații obținute din arhivele otomane din Turcia, dar și a unor evenimente trăite personal de acesta, în perioada interbelică și de care își aducea aminte cu deosebită plăcere.

---

¹ A se vedea: Aurelia Lăpușan, Ștefan Lăpușan, *Medgidia – Carasu*, Editura Muntenia, Constanța, 1996; Corneliu Marinescu, *Medgidia. Studiu monografic*, Editura Dobrogea, 2006; Adrian Ilie, *Valea Kara-su în perioada secolelor XIV- XIX. Monografie istorică*, Editura Succeed Publishing, Medgidia, 2008; Idem, *Medgidia. Istoria orașului de la 1918 până în prezent*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2012; Idem, *Medgidia la începutul secolului al XX-lea. Participanți în campaniile militare din anul 1913 și din anii 1916-1919*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2014; Idem, *Comunitățile turcă și tătară din Medgidia. Aspecte privind organizarea politică, socială, economică, religioasă și culturală*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2015; Idem, *Primarii Medgidiei. Creștini și musulmani*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2017; Idem, *Personalități marcante ale Medgidiei*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2017; istoria orașului a fost tratată în studii și articole de istorie, precum și în presa județeană (www.ziuconstanta.ro)

² Cristian Teodorescu, *Medgidia. Orașul de apoi*, Roman, Editura Cartea Românească, București, 2009.

Demersul nostru are în vedere prezentarea evoluției orașului în contextul transformărilor pe care le-a suferit Europa, dar și România, de la sfârșitul Primului Război Mondial, până în zilele noastre.

La fel ca și în alte părți ale lumii, situația de după Primul Război Mondial a contribuit la afirmarea comunităților, ca urmare a adoptării principiului autodeterminării, atât de popularizat în epocă. La nivel național, se cunoaște impactul acestui principiu, mai cu seamă în teritoriile locuite de români, în majoritate, dar aflate, vremelnic, sub dominația imperiilor multinaționale. La nivel local nu se cunoaște o afirmare a acestui principiu și o manifestare consistentă a acestuia. La Medgidia, au continuat să trăiască alături de românii majoritari, comunități de străini, care au preferat să se implice în dezvoltarea și afirmarea localității în care trăiau și munceau. Printre aștia amintim: turci, tătari, evrei, armeni, bulgari, francezi, greci ș.a.

Prin intermediul administrației locale, dar și a unor persoane particulare, se vor realiza investiții, care vor moderniza orașul și vor contribui la prosperitatea locuitorilor săi. Dacă în perioada interbelică la nivel național se va înregistra cel mai ridicat nivel de trai al locuitorilor, același lucru se va resimți și la Medgidia, dovadă fiind investițiile din acea perioadă și posibilitățile financiare ale administrației locale.

În perioada antebelică și interbelică orașul a fost vizitat de înaltele fețe regale, printre care M.S. Carol I și M.S. Ferdinand I, dovadă a importanței așezării din punct de vedere economic și strategic, dar și a efortului depus de locuitorii urbei, în timpul primei conflagrații mondiale.

Perioada comunistă va aduce industrializare după modelul sovietic, prin apariția unor întreprinderi de mari dimensiuni, precum I.M.U. Medgidia și Fabrica de Ciment din Medgidia, care au contribuit la creșterea populației așezării în mod constant.

La acest lucru a contribuit și demararea lucrărilor la Canalul Dunăre - Marea Neagră, începând cu anul 1949, care au atras forță de muncă, stabilită ulterior în zonă, dar cu precădere în oraș. În sprijinul acestui argument, venim cu creșterea numărului de locuitori de la 6.916 în 1948, la 17.943 în 1956.

Cartierele orașului au fost modernizate și au apărut construcții noi. Electrificarea, asfaltarea și extinderea rețelilor de apă și canalizare au contribuit la sporirea confortului cotidian.

După anul 1990, sub semnul restructurării și privatizării, unele întreprinderi s-au închis, altele au fost privatizate cu succes, iar altele, nu și-au găsit locul pe piața nou creată, după dispariția regimurilor comuniste și al organizațiilor economice comuniste din Europa. Au apărut în schimb întreprinderi private, care s-au adaptat la noile cerințe ale economiei de piață. Printre acestea amintim firme productive precum: Sterk Plast, Lafarge (CRH), Sultan Prodexim, Etermed ș.a.

Doresc să aduc mulțumiri d-lui **Ali Islambay**, manager general Sterk Plast Medgidia, pentru finanțarea acestei lucrări și înțelegerea oportunității apariției acestui volum într-un moment unic al istoriei naționale, d-lui George Neașcu, d-lui Traian Nichita, d-lui Romeo Bercia, d-nei Aurelia Lăpușan, d-lui Florin Rotaru, d-nei Maria Girip, d-lui Vlad Leu, d-nei Cristina Boiadovschi-Paizan, d-lui Gelu Dae, d-nei Dumitra Dae, d-lui Gabriel Octavian Nicolae, familiei Ohanian, familiei Drăgușin, Bibliotecii Municipale Medgidia, reprezentată de d-na Neugis Asan și lista poate continua, pentru amabilitatea de a-mi pune la dispoziție fotografiile și documentele din colecțiile pe care le dețin.

De asemenea, aduc mulțumiri celor care s-au implicat în realizarea traducerii, a argumentului lucrării și a copertiilor acesteia: prof. Zișan Șicu, prof. Alina Coman, prof. Cornelia Dorobanțu, prof. Vildan Bormambet și nu în ultimul rând lui Andrei Ionașcu, un tânăr student medgidian.

INTRODUCTION

The present paper is intended to be an endeavour through which new information about the city of Medgidia are exposed, based on images, some of which are known, being published in other books dedicated to the city, others being unprecedented, bringing another image on the settlement.

A number of unprecedented sources, discussions with private individuals, photos and unpublished documents are being put into value.

Our new approach is to treat the evolution of the city from 1918 to the present day, in the century from the realization of the national ideal of THE GREAT UNION, in a bilingual edition (Romanian-English) and with the argument of the work in other foreign languages as: French, German and Turkish. The work is dedicated to the great national event linked to THE CENTENIAL OF THE GREAT UNION, to which the inhabitants of Dobrogea also contributed.

The work is intended to be a real business card for those who know the realities of the Kara-Su Valley.

With the help of the documents and photos inserted, this work can be considered an album dedicated to the last 100 years of the evolution of the town. One can observe this evolution of the locality and the main investments that have been made in different political regimes.

Photography is a historical document that gives us the possibility of a multiple approach, from which we can know aspects such as:

- occupations,
- port,
- the material state,
- state of mind,
- artistic preoccupations,
- urban objectives,
- emblematic buildings in different historical periods,
- horizontal and vertical evolution of the settlement.

Assembling all the photos, views, snapshots, in a volume was needed more than ever to be accessible now and in the years to come to the descendants and to those who are passionate about our local history.

We have recently found that there are people, passionate about everything that Medgidia meant. Their posts on different social networks are beneficial to everyone. We can consider them real "detectives," tracing the past.

The history of Medgidia is known through the publications that have appeared since 1996, and because of a novel that focuses on everyday life from a certain historical period.

After a meeting with the reputed prof. Dr. Kemal Karpat and the conversations with him, we managed to clarify certain less known aspects of the evolution of the city, based on information from the Ottoman archives in Turkey, as well as some personal experiences he experienced during the interwar period, which he remembered with great pleasure.

Our approach is to present the evolution of the city in the context of the transformations that Europe as well as Romania has suffered, from the end of the First World War to the present day.

As in other parts of the world, the situation after the First World War contributed to the affirming of communities as a result of adopting the principle of self-determination, so popular in the era. At national level, the impact of this principle is known, especially in the territories inhabited by Romanians, mostly but temporarily, under the domination of multinational empires. Locally, an affirmation of this principle and a consistent manifestation of it is less known. In Medgidia, communities of foreigners continued to live with the majority population of Romanians, who preferred to get involved in the development and affirmation of the locality

where they lived and worked. Among them we mention: Turks, Tartars, Jews, Armenians, Bulgarians, French, Greeks, etc.

Through local government, as well as private individuals, investments will be made, which will modernize the city and contribute to the prosperity of its inhabitants. If in the interwar period the highest living standards of the inhabitants will be recorded at national level, the same will be perceived in Medgidia, proof being the investments from that period and the financial possibilities of the local administration.

During the pre-war and interwar period the city was visited by the Royal Family, including His Majesty Carol Ist and His Majesty Ferdinand Ist, proof of the importance of the economic and strategic settlement, but also of the effort made by the inhabitants of the city during the first world conflagration.

The Communist period will bring industrialization after the Soviet model through the emergence of large-scale enterprises such as I.M.U. Medgidia and The Cement Factory in Medgidia, which have contributed to the constant growth of the population.

This was also the beginning of the work on the Danube - Black Sea Channel since 1949, which attracted work force, which was later established in the area, but especially in the city. In support of this argument, we come with the increase in the number of inhabitants from 6.916 in 1948 to 17.943 in 1956.

The city's neighborhoods have been upgraded and new buildings have emerged. Electrification, asphaltting and the extension of water and sewerage networks have helped to increase everyday comfort.

After 1990, under the sign of restructuring and privatization, some enterprises closed down, others were successfully privatized, and others did not find their place on the newly created market after the disappearance of the communist regimes and the communist economic organizations in Europe. Private enterprises, which have adapted to the new requirements of the market economy, have emerged instead. Among these we mention productive companies such as Sterk Plast, Lafarge (CRH), Sultan Prodexim, Etermed and others.

I would like to thank Mr. Ali Islambay, General Manager Sterk Plast Medgidia, for financing this work and understanding the opportunity of this volume at a unique moment of national history, Mr. George Neascu, Mr. Traian Nichita, Mr. Romeo Bercia, Mrs. Aurelia Lapusan, Mr. Florin Rotaru, Mrs. Maria Girip, Mr. Vlad Leu, Mrs. Cristina Boiadovschi-Paizan, Mr. Gelu Dae, Mrs. Dumitra Dae, Mr. Gabriel Octavian Nicolae, the Ohanian family, the Drăgușin family, the Town Library from Medgidia and the list can continue, for the courtesy to offer photos and documents from their collections.

Also I would like to thank those who have been involved in the translation of the paper, the argument and its covers: Prof. Zișan Șicu, Prof. Alina Coman, Prof. Cornelia Dorobanțu, Prof. Vildan Bormambet and last but not least to Andrei Ionașcu, a young student from Medgidia.

I. MEDGIDIA LA ÎNCEPUTUL VEACULUI XX

Medgidia, orașul întemeiat de sultanul reformator Abdul Medgid, ajutat de guvernatorul tătar Sayd Mârza Pașa, la 2 septembrie 1856, a rezistat vremurilor și Primului Război Mondial, înregistrând numeroase distrugerii din partea ocupanților, în special a bulgarilor.

Potrivit unei statistici germane din 1917, plasa Medgidia avea 31.464 de locuitori³, iar potrivit altei statistici germane din anul 1918, număra 31.316 de locuitori⁴. În urma celui de-al doilea recensământ, orașul Medgidia, avea o populație de 3.656 de suflete⁵. Începând cu 24 noiembrie 1918, un batalion românesc se stabilea în oraș⁶, acesta aflându-se din nou sub administrație românească, localitatea se va reface, se va extinde și își va spori populația.

Situația Medgidiei la începutul veacului XX, după sfârșitul războiului era dificilă. Locuitorii încercau refacerea locuințelor și se întorceau din bejenie. Administrația locală se preocupa de refacerea infrastructurii, a clădirilor publice afectate de bombardamente și de stricăciunile provocate de ocupați⁷.

În ședința din 15 martie 1919, alături de primarul Aurel Oancea, îi găsim pe Gheorghe Ionescu, Drăgan Șeitan, Ion I. Bârsan și Eliaz Apaz. În discuțiile Comisiei interimare se puneau problema creșterii cantităților de combustibil necesar școlilor și Primăriei, precum și refacerea Palatului Comunal ce fusese ocupat de autoritățile bulgaro-germane și suferise stricăciuni însemnate⁸.

---

*Stema Medgidiei în anul 1919.

³ Constantin Brătescu, *Două statistici etnografice germane în Dobrogea*, în Arh. D., II, 1919, p. 60; dintre aceștia 1.528 erau germani, 311 bulgari, 9.299 turci, 19.171 români, 6 ruși, 1.149 alte naționalități.

⁴ *Ibidem*, p. 66; germani - 1.559, bulgari - 249, turci - 5810, români - 23.152, ruși - 8, alții - 538.

⁵ *Ibidem*; 1.073 români, 107 bulgari, 204 alte nații; ****Memoriu al administrației germane de etapă din Dobrogea. Întocmit la mijlocul lui aprilie 1917*, editori Valentin Ciorbea, Constantin Cheramidoglu, Walter Rastatter, Editura Ex Ponto, Constanța, 2012.

⁶ Valentin Ciorbea, *Evoluția Dobrogei între 1918-1944*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2005, p. 56.

⁷ Adrian Ilie, *Medgidia. Istoria orașului de la 1918 până în prezent*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2012, p.56.

⁸ S.J.A.N.C, *Fond Primăria Medgidia*, Dosar 14/1919, f.3; persoane particulare se oferiseră voluntari pentru a zugrăvi, repara și amenaja spațiile deteriorate de armatele ocupante.

La 3 iunie 1919, Comisia interimară, prezidată de Aurel Oancea, pune în discuție refacerea vieții locuitorilor urbei. În acest context se întrunea o comisie formată din comerciantul Stan Sorescu, preotul Cristache Georgescu, Constantin Golea și Alexa Fica, care urma să stabilească despăgubirile pentru fiecare familie în parte. Se specifica cu același prilej, distrugerea în totalitate a arhivei Primăriei⁹. Unii locuitori se ofereau să muncească voluntar pentru refacerea stricăciunilor provocate de război. Un exemplu îl reprezintă și inițiativa Batalionului X, în frunte cu maiorul Izet Ali Cadâr¹⁰.

Datorită acestui fapt, datele cu referire la situația orașului în primii ani ai secolului al XX-lea sunt foarte puține și nu ne permit să cunoaștem în detaliu anumite aspecte ale vieții social-economice, politice și culturale.

I. MEDGIDIA AT THE BEGINNING OF THE XXth CENTURY

Medgidia, the city founded by the reformer Sultan Abdul Megid, aided by Tatar governor Sayd Mârza Pasha on September 2, 1856, survived troubled times and The First World War recording many destruction from the occupants, especially the Bulgarians.

According to German statistics from 1917, Medgidia had 31,464 inhabitants, and according to other German statistics in 1918, it had 31,316 inhabitants. As a result of the second census, the city of Medgidia had a population of 3,656 souls. Starting with 24th November, 1918, a Romanian battalion settled in the city, once again under Romanian administration, the locality will recover, expand and increase its population.

The situation of Medgidia at the beginning of the 20th century, after the end of the war, was difficult. The inhabitants were trying to restore their homes and returned from exile. The local government is concerned about the reconstruction of the infrastructure, the public buildings affected by the bombings and the damage caused by the occupants.

On March 15th 1919, alongside Mayor Aurel Oancea, we find Gheorghe Ionescu, Dragan Seitan, Ion I. Barsan and Eliaz Apaz. During the Commission's interim discussions the major concerns about the increasing the amounts of fuel needed for schools and The City Hall, and the restoration Communal Palace that was occupied by German and Bulgarian authorities and suffered significant damage were dealt with.

On June 3rd 1919, the Interim Commission, chaired by Aurel Oancea, questioned the restoration of the life of urban residents. In this context there was a commission consisting of the merchant Stan Sorescu, the priest Cristache Georgescu, Constantin Golea and Alexa Fica, which was about to settle the compensations for each family. The total destruction of the City Hall's archive was mentioned on this occasion. Some people offered to volunteer to repair the damage caused by the war. An example is the Battalion X, headed by Major Izet Ali Cadar.

Due to this fact, data on the situation of the city in the first years of the 20th century are very few and do not allow us to know in detail certain aspects of the social, economical, political and cultural life.

---

⁹*Ibidem*, Dosar 1/1919, ff.22-23.

¹⁰Adrian Ilie, *Medgidia. Istoria orașului de la 1918 până în prezent....*, p.56.

Vizita M.S. Carol I la Medgidia în 1913¹¹
Visit of His Majesty Carol the 1st in Medgidia in 1913

Medgidia în anul 1916¹²
Medgidia in 1916

¹¹www.facebook.com/medgidieni (postare Romeo Bercia).

¹²www.delcampe.net

Soldați în Primul Război Mondial¹³
Soldiers during First World War

---

¹³*Colecția Gelu Dae.*

**Biserica ortodoxă cu hramul "Sf. Petru și Pavel"
The Orthodox Church with the patrons "St. Peter and Paul"**

**Gara din Medgidia¹⁴
The railway station from Medgidia**

---

¹⁴ *Colecția Adrian Ilie.*

Hotelul "Șteflea" din Medgidia la începutul secolului al XX-lea¹⁵
The "Șteflea" Hotel from Medgidia at the beginning of the XXth century

Medgidia în anul 1918¹⁶
Medgidia in 1918

¹⁵*Colecția Aurelia Lăpușan/The collection of Aurelia Lăpușan.*

¹⁶*Ibidem.*

Mustafa Ali Mehmet – primar turc al Medgidiei și comerciant¹⁷
Mustafa Ali Mehmet-Turkish Mayor and tradesman

Medgidia în anul 1918¹⁸
Medgidia in 1918

¹⁷*Colecția Ionescu Sabin Togo/The collection of Ionescu Sabin Togo*

¹⁸*Colecția Adrian Ilie./The collection of Adrian Ilie*

Medgidia în 1919¹⁹
Medgidia in 1919

Medgidia în 1919²⁰
Medgidia in 1919

¹⁹*Colecția Gelu Dae/The collection of Gelu Dae*
²⁰*Ibidem.*

Musulmani din Medgidia în 1920²¹
Muslims from Medgidia in 1920

Școala de fete în 1920²²
The school of girls in 1920

---

²¹*Colecția Adrian Ilie./The collection of Adrian Ilie*

²²*Colecția Aurelia Lăpușan./The collection of Aurelia Lăpușan*

Soldat Drăgușin Nicolae²³
Soldier Drăgușin Nicolae

---

²³ *Colecția personală Fam. Drăgușin/The personal collection of Fam. Drăgușin*

Ministerul de Război

Brevet

Din Inaltul Ordin

al

Majestății Sale Regelui

Ferdinand Ier

Să conferit Soldatului Dragușin

Niculae la 1918 din Reg. 44 Infanterie.

Medalia Victoria a marelui război
pentru civilizație 1915-1921

În numele Ministrului de Război

D. BRIG. 10 INF.

COLONEL

Prusca

Prusca

N° 656

anul 1925 luna 8 ziua 1

București

Soldat Dragușin Nicolae –decorat de Ferdinand I în 1918²⁴
Soldier Dragușin Nicolae -decorated by Ferdinand the Ist in 1918

²⁴Ibidem.

II. MEDGIDIA ÎN PERIOADA INTERBELICĂ

În perioada cuprinsă între cele două războaie mondiale, Medgidia se va reface din punct de vedere economic. Numărul locuitorilor va fi într-o creștere permanentă. La Medgidia funcționau două fabrici de țigle și cărămidă²⁵, iar în industria alimentară își desfășura activitatea Compania dobrogeană²⁶, ce prelucra produsele agro-animale ale hinterlandului localității.

În anul 1908, comerciantul Traian Petricu înființa o fabrică de ape gazoase, având o producție zilnică de 800 de sifoane și 500 sticle de limonadă²⁷, ce-și va desfășura activitatea în toată perioada interbelică.

Locuitorii orașului s-au ocupat cu agricultura, creșterea animalelor, cultivarea viței - de - vie, au făcut comerț, au deschis manufacturi și mai apoi fabrici, manifestându-se ca pioneri ai industriei locale.

Există un spital unde erau tratate și problemele generate de paludism, o problemă mai veche cu care se confruntau locuitorii zonei. În anul 1921, se înregistrau 20-25 de cazuri, cu 50% mai puține cazuri decât în anul precedent. Prin distribuirea celor 15 kg de chinină, problema a fost rezolvată²⁸, cel puțin pentru un timp.

În anul 1924, se deschidea „Moara Stănilă”, dotată și cu o presă de ulei, ce avea o producție de 120 de vagoane anual. Aceasta a funcționat și în primii ani ai regimului comunist, fiind naționalizată. O nouă fabrică de ape gazoase, a fost construită în 1939, aflată în proprietatea familiei Manciu, ce avea o producție de 700 de sifoane și 500 de sticle de limonadă zilnic²⁹.

În pragul celui de-al doilea război mondial funcționa Fabrica „Daris”, ce producea bomboane și halva. Activitatea va înceta, datorită războiului, iar proprietarul său va emigra în Grecia³⁰, situația de nesiguranță, determinându-l să părăsească Medgidia.

Ocupațiile locuitorilor Medgidiei, indiferent de originea lor etnică, au fost diverse, aceștia fiind mânași de interese pecuniare, de afirmare în cadrul comunității și de respectare a unor ocupații familiale anterioare.

Ca urmare a aplicării reformei agrare se vor înființa case de cereale, printre care: „Societatea Dreyffus”, Societatea „Frații Damadian” (deținută de comercianți armeni), Societatea cu capital britanic „Pascale”, dar și prăvălii de cereale ale marilor proprietari funciari din oraș. Un reviriment îl observăm și în ceea ce privește sistemul bancar, prin înființarea Băncii „Înfrățirea”, Banca „Medgidia” (în 1924), Banca de Scont (în 1925) și Banca Populară „Unirea” (din 1930)³¹.

În anul 1923, situația etnică a orașului se prezenta astfel: 5375 români, 5 germani, 93 unguri, 4 ruși, 92 bulgari, 484 turci, 23 evrei, 176 alte nații. Populația orașului era cifrată la 6252 locuitori³².

Se constată un amalgam al neamurilor, un conglomerat etnic și un oraș având o mărime medie. La acea vreme era unul din cele mai populate orașe din central Dobrogea.

Pregătirea copiilor se desfășura în cadrul Gimnaziului mixt „Inginer I.Ghe. Duca”, avându-l ca director pe Ștefan Pretorian. Frecventau cursurile 101 elevi, dintre care 97 erau

²⁵ Adrian Ilie. *Medgidia. Istoria orașului...*, p.94.

²⁶****Progrese realizate în Dobrogea în timp de 50 de ani în industrie și comerț*, în volumul Dobrogea. Cincizeci de ani de viață românească, București, 1928, p. 581.

²⁷*Ibidem*.

²⁸ N.T. Negulescu, *Județul Constanța în anii 1916 și 1922-1923. Expunere prezentată Consiliului județean Constanța*, Tipografia Victoria, 1924, pp.18-22.

²⁹ Corneliu Marinescu, *op.cit.*, p. 193.

³⁰*Ibidem*, p.194.

³¹ Aurelia Lăpușan, Șt. Lăpușan, *op.cit.*, p.181.

³²*** *Minoritățile naționale din România. 1918 -1925*, coordonator Ioan Scurtu, Liviu Boar, Arhivele Statului din România, București, 1995, p.647.

români, trei greci și un italian. Se organizau activități culturale în cadrul Societății culturale „Doctor Istrate”, care își desfășura activitatea în cadrul școlii³³.

În 1925 printre profesiile locuitorilor din Medgidia se regăseau cele de: plugari, viticultori, economi de vite, proprietari de turme de oi, proprietari agricoli, comercianți și arendași de pământuri. Își desfășura activitatea și Asociația agricolă „Obștea Valul lui Traian”³⁴, care grupa agricultori cu interese comune.

În anul 1926 se hotărâ încredințarea lucrărilor de reparație a acoperișului Palatului Comunal, către tinichigiul Ion Linguriță, lucrări ce totalizau suma de 15.000 de lei. Tot acum urmau să se procure lemnele necesare încălzirii școlilor, de la Ion Dumitrescu, proprietar de depozite de cherestea³⁵.

Activitatea economică avea în vedere producerea unor produse ceramice, exploatarea pietrei pentru construcție, fabricarea cărămizilor, exploatarea carierelor de nisip și humă. Existau mai multe stabilimente care aveau ca obiect de activitate acest domeniu. Printre acestea sunt de amintit: Fabrica de produse ceramice și cărămidărie, cu un capital investit de 92000 lei aur, forță 80 HP, 25 de lucrători; Cariera Costel și Roman Ioanid (piatră); Cariera Medgidia Sud (piatră); Cariera Zandini (nisip); Cariera Drogeanu (piatră); Ion Țugui (humă); Compania Dobrogeană din Medgidia, Fabrica ulei, capital investit 132614 lei aur, 65 HP³⁶.

O importantă activitate desfășura fabrica de unelte agricole „Oprică Voicu”, care avea un capital de 1,5 milioane lei, o forță motrice de 27 CP, o capacitate de 120 de batoze, grape, piese pentru mașini agricole, rarițe, cositoare, boroane, vânturători. Sporea numărul angajaților, de la 5 lucrători, la început, la 15 lucrători în vara anului 1947³⁷.

Ca urmare a cantităților însemnate de cereale din zonă, lua ființă noua fabrică de pâine „Albina”, o nouă moară, un abator și o fabrică de cărămizi și teracotă. Se va înființa o fabrică de dulciuri și una de apă gazoasă, în 1939³⁸.

În octombrie 1935, primarul Medgidiei Traian Petricu, anunța că orașul avea un buget de 4-5 milioane de lei anual. Printre realizările administrației din anii 1934-1935, se pot enumera: pietruirea a 640 m² de străzi, 878 m² rigole și trotuare, 252 m bordură de piatră, amenajarea unei sere de flori la Mormântul eroilor sârbi și împrejmuirea localului Gimnaziului mixt, alimentarea cu energie electrică, costurile fiind de 161.093 lei, pregătirea pentru darea în folosință a noului Gimnaziu, ce fusese început în 1926, proiectul de alimentare a orașului cu apă potabilă, păstrarea prețurilor mici, la alimentele de bază³⁹.

Pentru o exploatare judicioasă și eficientă a Uzinei electrice a fost realizat un regulament pentru executarea întreținerii și exploatării instalațiilor de distribuție și utilizare a electricității⁴⁰.

În primăvara anului 1936 erau realizate și alte investiții precum: construirea unor noi străzi, rigole și trotuare, reparația unor localuri de școli, reparații la Localul Comunal, la hala comunală și la oborul de vite. Nu erau uitate nici cazarma și grajdul pompierilor, împrejmuirea și repararea geamiei și împrejmuirea cimitirului ortodox. Una din cele mai importante investiții din această perioadă a fost construcția Uzinei electrice⁴¹.

Toate aceste realizări au contribuit la creșterea nivelului de trai al locuitorilor și la asigurarea unui trai decent și îmbelșugat.

³³ N.Georgescu, *Învățămintul în Dobrogea*, în volumul *Dobrogea. 50 de ani de viață românească*, București, 1928, p.675.

³⁴ S.J.A.N.C., *Fond Primăria Medgidia*, Dosar 5/1925, ff. 92-93.

³⁵ *Ibidem*, Dosar 12/1926, f.34.

³⁶ *Ibidem*, f.49; ff.54-55.

³⁷ Stoica Lascu, *Din istoricul industriei românești interbelice. Principalele componente ale ramurilor de profil din Dobrogea*, în *Pontica*, XX, 1987, p.211.

³⁸ *Ibidem*.

³⁹ *Voința Dobrogei*, V, nr. 15, din 13 octombrie 1935, ff.1-2; lucrările la noul gimnaziu au demarat în 1926 cu suma de 1.500 000 lei, Ministerul de resort a aprobat suma de 200. 000 lei, iar prin acțiunile deputatului de Medgidia, a fost colectată suma de 300.000 lei.

⁴⁰ S.J.A.N.C., *Fond Primăria Medgidia*, Dosar 7/1935, f.4.

⁴¹ *Ibidem*, ff.5-6.

înregistrau 5933, în anul 1934 se înregistrează 6003 locuitori, iar în anul 1935 se ajungea la 6048 locuitori⁶⁵.

Din aceste date statistice putem observa creșterea populației așezării de la an la an, în special cu negustori interesați de tranzacțiile comerciale din târgul renumit al Panairului.

Comunitățile străine stabilite în Dobrogea și la Medgidia, au dat culoare provinciei, respectiv orașului și s-au afirmat într-un teritoriu care le-a primit și adoptat fără rezerve. Aceste grupuri etnice au contribuit la popularea orașului, la construcția unor locuințe tipice, la sporirea veniturilor și la creșterea prestigiului așezării, pe termen mediu și lung.

Orașul era animat prin existența cafenelelor, restaurantelor, dughenelor existente și a târgurilor săptămânale și periodice.

II. MEDGIDIA IN THE INTERWAR PERIOD

In the period between the two world wars, Medgidia will recover from an economic point of view. The number of inhabitants will be on a permanent increase. Two tile and brick factories operated in Medgidia¹¹, and the Dobrogea Company, which processes the agro-animal products of the hinterland of the locality, operated in the food industry.

In 1908, trader Traian Petricu founded a carbonated water factory with a daily production of 800 500 bottles of lemonade siphon that and will work throughout the interwar period.

The city's inhabitants dealt with agriculture, animal rearing, vine cultivation, trade, opened manufactures and then factories, showing themselves as pioneers of the local industry.

There was a hospital where the problems caused by malaria, an older problem faced by the inhabitants of the area, were dealt with. In 1921, there were 20-25 cases, with 50% fewer cases than in the previous year. By distributing the 15 kg of quinine, the problem has been solved¹⁴, at least for a while.

In 1924, the "Stanilă Mill" was opened, equipped with an oil press, which had a production of 120 wagons annually. It also functioned in the early years of the communist regime, being nationalized. A new carbonated water factory was built in 1939, owned by the Manciu family, with a daily production of 700 siphons and 500 lemonade bottles.

On the verge of the Second World War the "Daris" Factory, which produced candy and halva, was functioning. The activity will cease due to the war and its owner will immigrate to Greece¹⁶, the situation of insecurity causing him to leave Medgidia.

The occupations of the inhabitants of Medgidia, irrespective of their ethnic origin, were diverse, being driven by pecuniary interests, affirmation within the community and the preserving of previous family occupations.

As a result of the implementation of the agrarian reform, cereal houses will be set up, including: "Dreyffus Society", "Damadian Brothers" (owned by Armenian traders), and the British Capital Company "Pascale", and cereal stores of the big landowners from town. We are also noticing a revival in the banking system, through the establishment of the „Înfrățirea” Bank Medgidia (in 1924), Scont Bank (in 1925) and "Unirea" Popular Bank (since 1930).

In 1923, the ethnic situation of the city was as follows: 5375 Romanians, 5 Germans, 93 Hungarians, 4 Russians, 92 Bulgarians, 484 Turks, 23 Jews and 176 other nations. The population of the town consisted of 6252 inhabitants.

There is an amalgam of gentiles, an ethnic conglomerate and a town of medium size. At that time it was one of the most populated cities in central Dobrogea.

---

⁶⁵ Sabin Samuilă, *La population de la Dobroudja*, Editeur Institut Central de Statistique, Bucharest, 1939, p.122, p.124, pp.125-127.

The preparation of the children took place at the Mixed Gymnasium "Engineer I. Ghe. Duca", having Mr. Ștefan Pretorian as the principal. There were 101 students, of whom 97 were Romanians, 3 Greeks and one Italian. Cultural activities were organized within the Doctor Istrate Cultural Society, which was active in the school.

In 1925, among the occupations of the inhabitants of Medgidia, there were those of: farmers, vine-growers, cattle economists, sheep owners, farm owners, traders and land tenants. The Farming Association "Traian's Wave" was also active, grouping farmers with common interests.

In 1926 it was decided to entrust the repairs of the roof of the Communal Palace to Ion Linguriță, a tinsmith, repairs amounting to 15,000 lei. Also the woods needed for the heating of the schools were to be purchased from Ion Dumitrescu, owner of timber warehouses.

The economic activity involved the production of ceramic products, the exploitation of stone for construction, the production of bricks, the exploitation of sand and humid pits. There were several establishments that were active in this field. Among these are the ceramic and bricklayer factory with an invested capital of 92000 lei gold, 80 HP force, 25 workers; Career Costel and Roman Ioanid (stone); Career Medgidia South (stone); Career Zandini (sand); Career Drogeanu (stone); Ion Țugui (clay); Dobrogea Company from Medgidia, The Oil factory, invested capital 132614 lei gold, 65 HP.

An important activity was the "Oprică Voicu" agricultural tool factory, which had a capital of 1.5 million lei, a driving force of 27 HP, a capacity of 120 thrashers, grapes, agricultural machinery parts, rattlers, mowers, stubble, swamps. It increased the number of employees, from 5 workers in the beginning to 15 workers in the summer of 1947.

As a result of the significant quantities of cereals in the area, the new "Albina" bread factory, a new mill, a slaughterhouse and a brick and terracotta factory were established. A sweets factory and a gaseous water plant will be set up in 1939.

In October 1935, the Mayor of Medgidia, Traian Petricu, announced that the city had a budget of 4-5 million lei annually. Among the achievements of the administration in 1934-1935 we can mention the paving of 640 m² of streets, 878 m² of gutters and pavements, 252 m of stone border, the arrangement of a flower room at the Serbian Heroes' Tomb and the surrounding Gymnasium, the power supply electricity, the costs raising to 161,093 lei, preparation for putting into operation of the new Gymnasium, which had begun in 1926, the project of feeding the city with drinking water, maintaining the low prices for basic food.

For the judicious and efficient operation of the Power Plant, a regulation was developed for the execution and maintenance of electricity distribution and use facilities.

In the spring of 1936, other investments were made, such as the construction of new streets, gutters and sidewalks, the repair of some school premises, repairs of the Communal Center, the Communal Hall and the cattle ranch. The barracks and the barracks of the firemen, the fencing and repairing of the glacier and the enclosure of the orthodox cemetery were not forgotten either. One of the most important investments in this period was the construction of the Power Plant.

All these achievements have contributed to raising the living standards of the inhabitants and ensuring a decent and rich living.

The total works in the years 1935-1936 amounted to 1,494,084 lei. This balance sheet of the city administration was presented to those who participated in the inauguration of the agricultural canton of Medgidia, alongside Minister Vasile P. Sassu.

Mayor Traian Petricu has been constantly concerned with the maintenance and operation of the electricity distribution and use facilities provided by the Urban Commune Electricity Plant.

The position of Director of the Municipal Electricity Company was owned by the French engineer Paul Boisset, who was invested on May 25th 1935.

The "Voicu Opric" Farm Factory had a capital of 1.5 million lei, a driving force of 27 HP and a variable staff, making various agricultural machinery and spare parts.

One of the largest construction materials factories in Dobrogea was the Factory of Refractory Bricks and Basalt Tubes, which had in 1928 80 HP, 25 workers and 6 machinery for processing the raw material procured from the area. In 1938, 106 employees were working on this fabric.

At the power plant, the mechanic function was owned by Sefchi Abdurazac, whom we found on August 16, 1941, with a salary of 4800 lei. The prices for lampante oil were also set at 3.70 lei / liter, and the salt was sold at the price of 2.70 lei per warehouse, and at retail at 3.40 lei / kg.

In 1938 a mixed system mill, owned by the former Mayor of the Carol Kaiser War, operated in Medgidia.

Regarding the economic activity and the service provider, there can be found ironworks works belonging to Constantin Ion Ene, a tailor shop belonging to Gheorghe Pertache, the location on "King Carol II", a coffee shop, owned by Maria Arsene, and the merchant Cristu Vasilief, announced the termination of its activity in the shop no. 14 from the Old Hall, where they started trading beverages, starting with January 1st 1938. Gheorghe Voiculescu, Petre Manciu and Anghel Popescu held commercial activities with timber, having important deposits.

The Electric Factory was specifically renovated to install this facility, consisting of three rooms, dating back to Ottoman domination. Local authorities had the obligation to maintain the premises of the Electric Factory, from their own funds.

We can conclude by saying that in the interwar period the city has developed, a number of investments have been made, including the Electricity and Water Factory, and in the turbulent times for the country it has made its human and material contribution.

The communal power plant was equipped with a 60 HP engine and an electric generator of 40 KW, the public lighting being present only in one part of the city.

There were three school canteens at the Primary School of Girls, Boys School No.1 and Boys School no. 2, through the care of local authorities. The canteens served 150 hot meals, marmalade and tea to students. The Town Hall also took care of the town's sanitation, the garbage being stored in portable boxes, easy to handle by a specialized service.

In 1942, local authorities were interested in supplying the city with water, operating the sewage system, the power plant to be equipped with a second generator set, with an engine to develop at least 100 HP and an electric generator of 60 KW, the construction of a new slaughterhouse for the slaughter of large animals, the fencing of the cattle trade, the construction of new locations for schools and the construction of roads.

In the days after August 23rd, 1944, battles took place in the central and northern area of Dobrogea on the Medgidia-Cernavoda line. On the night of August 23rd-24th 1944, fights took place at Cernavoda and Seimenii Mari against German ships, which forced the crossing, using the armament. In Medgidia, Tortoman and Cernavoda there were bloody confrontations on August 27th-29th 1944, for the control of the railway and the bridge over the Danube.

On August 28th 1944 bloody confrontations took place in the Tortoman-Medgidia area, with a column of 800-900 German troops who eventually had to surrender. The German detachments intended to destroy the Cernavoda bridge system but were annihilated by the Romanian artillery. General Tschammer und Osten himself, commander of the German troops in Dobrogea, along with 65 other officers, was taken prisoner and held at Cernavoda camp.

The Colonel Petre Matei, Commander of the 13th Artillery Regiment, captures on the morning of August 29th 1944, 500 enemies, 109 horses, four trucks, four wagons, two mobile kitchens and two motorcycles.

Countless were the Medgidia youths who fought in the Second World War. Among them we can mention Constantin Bleadă, Stoian Cernica, Andrei Costea, Vasile Popa, Dr. Haralambie Teodoru, Ștefan Ganea, who were decorated for their deeds of bravery, or gave the supreme sacrifice for their homeland, such as Dumitru Floroiu, Gheorghe Coman, Ion Caraignat, Vasile Mitu, Reșad Etem, Mihail Toma, Gheorghe Vlad etc. Local authorities gathered food, animals, clothing, and footwear for soldiers on the front.

At the end of the Second World War, life returned to normal in the city. Commercial activities were resumed. It was necessary to extend the electrification of the city, because the electric plant no longer meets the requirements, being equipped with a 62 HP generator. Mayor Constantin Păruș, approves the contracting of a 600 million lei loan for a decade. This demonstrates the interest of the city's long-term development authorities.

From a demographic point of view, at the 1930 census there were 6466 inhabitants, of which 4231 Romanians, 112 Hungarians, 40 Germans, 126 Russians, 18 Serbs, 51 Bulgarians, 2 Czechs, 3 Polishs, 34 Jews, 101 Greeks, 28 Albanians, 131 Armenians, 606 Turks, 934 Tatar, 4 Gagauz, 24 Gypsies, 17 other Gentiles, 4 undeclared.

Compared to 1923, there is a population increase of 214 inhabitants, which proves stability and safety in the locality. After 1931 there was a decrease in the population due to the departure of significant groups of Turks and Tartars in Turkey. Thus, in 1931 there were 5820 inhabitants, in 1932 there were 5897 inhabitants, in 1933 there were 5933, in 1934 there were 6003 inhabitants, and in 1935 it reached 6048 inhabitants.

From these statistical data we can see the population growth of the settlement year by year, especially with merchants interested in commerce transactions in the renowned fair of Panair.

The foreign communities established in Dobrogea and Medgidia gave color to the province and the city and affirmed themselves in a territory that received and adopted them without reservations. These ethnic groups have contributed to the population of the city, to the construction of typical dwellings, to revenue growth and to the prestige of the settlement, in the medium and long term.

The city was animated because of the existence of cafes, restaurants, little shops and weekly and periodical fairs.

Medgidia în 1920⁶⁶
Medgidia in 1920

⁶⁶*Colecția George Neacșu/ The collection of George Neacșu*

Săliștii din Medgidia, Hotel Șteflea

**Hotelul "Șteflea" din Medgidia⁶⁷
The "Șteflea" Hotel from Medgidia**

**Cazarma "FERDINAND"⁶⁸
The "FERDINAND" barracks**

⁶⁷www.facebook.com/medgidienii. (Postare Florin Rotaru).

⁶⁸Colecția Bibliotecii Municipale Medgidia/ The collection of the Town Library from Medgidia

**Cazarma "RĂZOARE"⁶⁹
The "RĂZOARE" barracks**

**Locuitori ai Medgidiei în 1920⁷⁰
Inhabitants of Medgidia in 1920**

---

⁶⁹*Ibidem.*

⁷⁰*Colecția Adrian Ilie/ The collection of Adrian Ilie*

Medgidia - Strada Mare ce făcea legătura cu Gara⁷¹
Medgidia – Main Street connecting with the Railway Station

Medgidia- Strada Gării⁷²
Medgidia - Train Station Street

⁷¹www.facebook.com/medgidienii

⁷²Colecția George Neacșu/ The collection of George Neacșu

Medgidia în 1923⁷³
Medgidia in 1923

Banca Populară din Medgidia în 1923⁷⁴
People's Bank of Medgidia in 1923

---

⁷³Ibidem.

⁷⁴Colecția Adrian Ilie/ The collection of Adrian Ilie

Medjedia. Str. Negru – Vodă cu vederea spre Ceamic.

Medgidia-Strada Negru Vodă⁷⁵
Medgidia-Negru Vodă Street

No. 1038/9-3 R. CONSOLATO D'ITALIA
 IN CONSTANZA

CERTIFICATO DI NAZIONALITA

CONNOTAZI

Statura media	Il Regio Consolato d'Italia in Constanza, CER-
Età anni <u>17</u>	tifica che il Signor. <u>Enrico Romano</u> -
Fronte <u>alto</u>	figlio di <u>Enrico</u> e di <u>Paola Maria</u>
Occhi <u>castani</u>	nato a <u>Medgidia</u> il <u>5 luglio 1924</u>
Naso <u>regolare</u>	domiciliato nel Regno, nel Comune di <u>Medgidia</u>
Bocca <u>lucida</u>	di professione <u>impiegato</u> è cittadino Ita-
Capelli <u>castani</u>	liano, e come tale, si trova iscritto nel Registro dei
Barba <u>rasa</u>	nazionati di questo Regio (Ufficio al No. _____)
Baffi <u>rossi</u>	Il presente certificato è valido per la durata
Colorite _____	di UN ANNO.
Caratteratura <u>regolare</u>	
Segni particolari _____	

Elmna del titolare
Enrico Romano

Recapito a Medgidia

Reg. Perc. No. _____
 Diritti L. oro _____
 Art. 59 T. C. _____

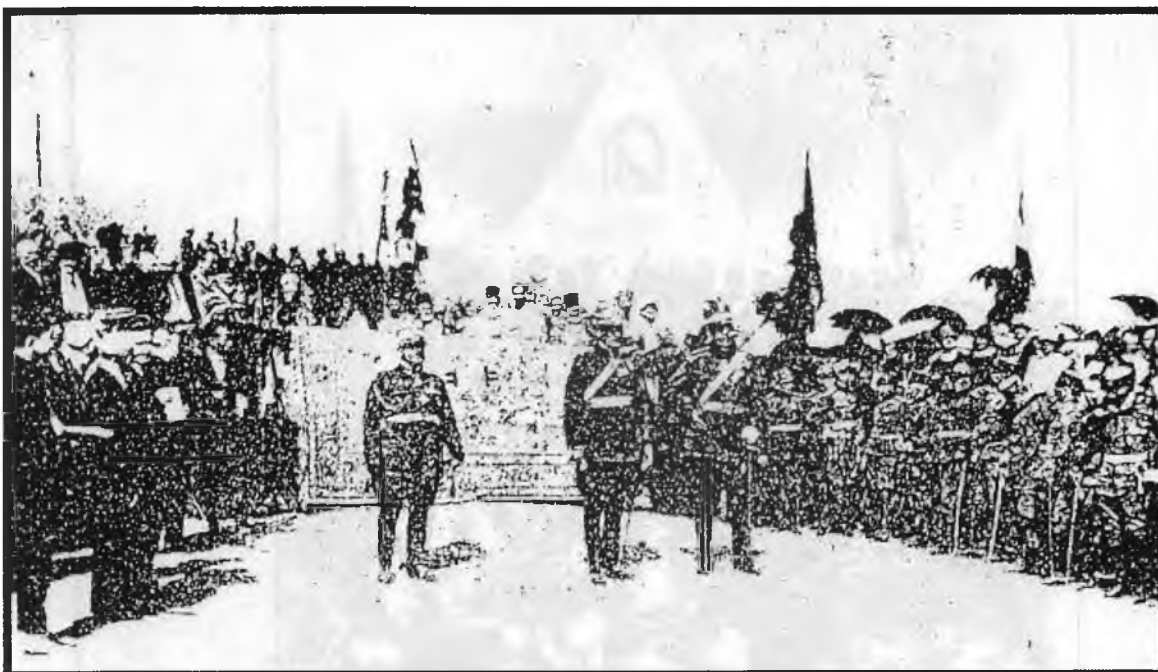
GRATIS

D. R. CONSOLATO GENERALE

Italian născut la Medgidia⁷⁶
Italian born in Medgidia

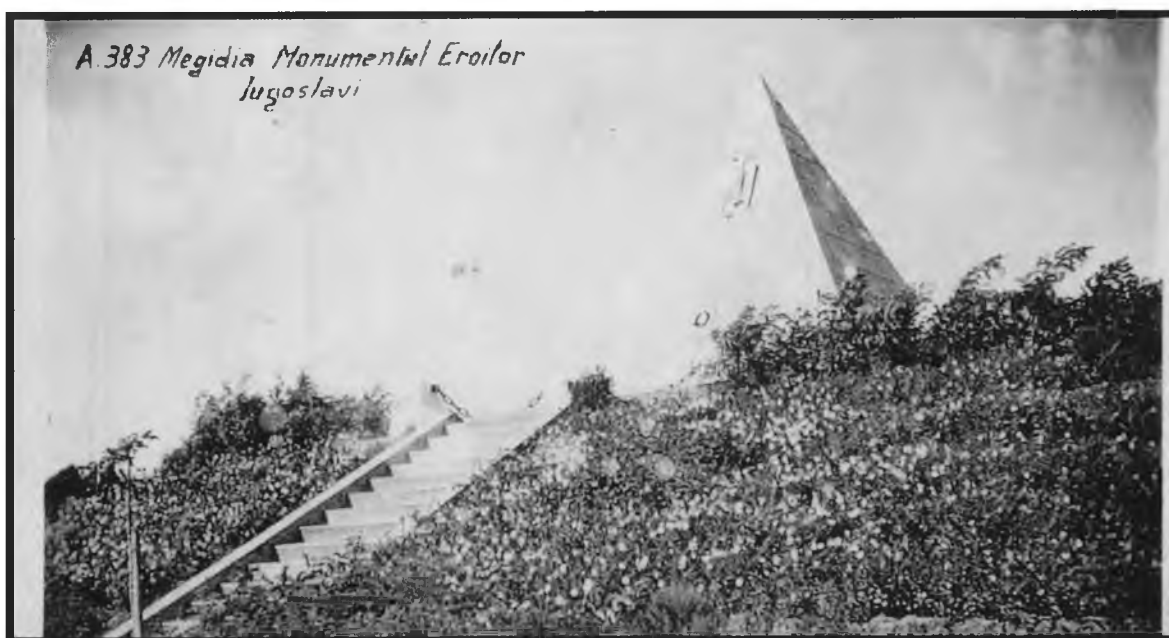
⁷⁵Ibidem.

⁷⁶Colecția Maria Girip./ The collection of Maria Girip.

**Inaugurarea monumentului dedicat vitejiei sârbilor, croaților și slovenilor –
8 septembrie 1926⁷⁷**

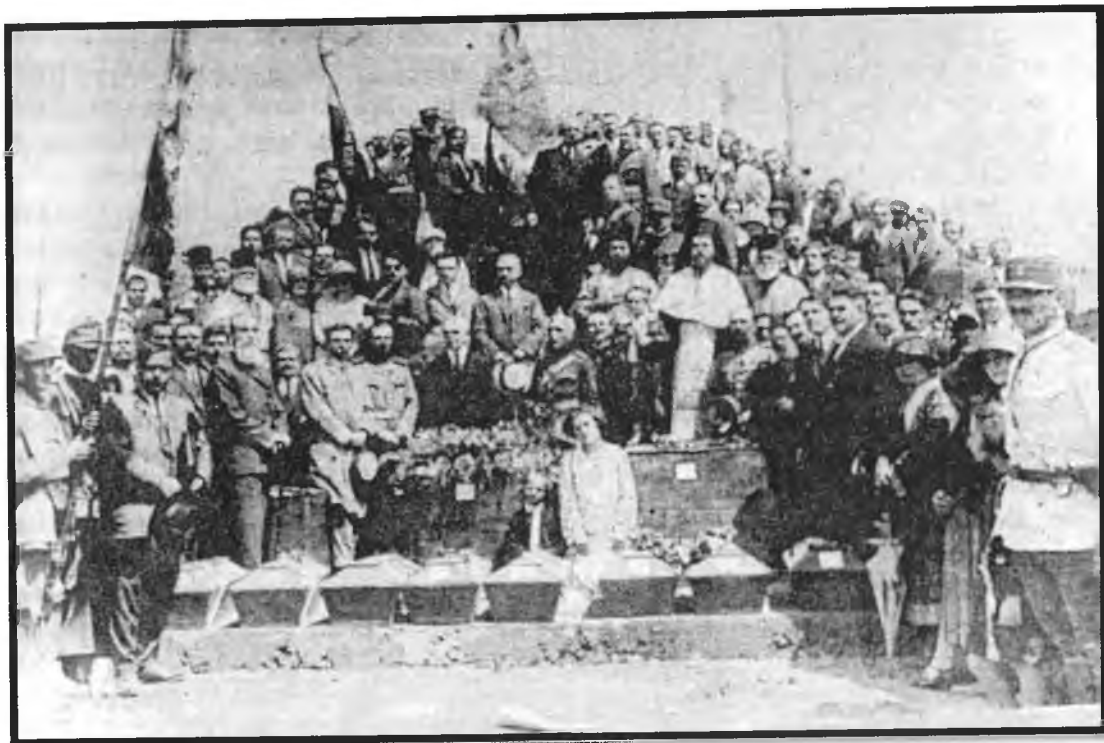
**The inauguration of the monument dedicated to the bravery of Serb, Croat and Slovene
soldiers- September 8th 1926**

**Piramida osuar de la Megidia în 1926⁷⁸
The ossic pyramid from Megidia in 1926**

⁷⁷www.facebook.com/medgidienii (Postare Florin Rotaru).

⁷⁸Colecția Aurelia Lăpușan/ The collection of Aurelia Lăpușan

Înhumarea eroilor iugoslavi -1926⁷⁹
The burial of Yugoslav heroes -1926

Piramida albă de la Medgidia-1926⁸⁰
The White Pyramid of Medgidia-1926

⁷⁹*Ibidem.*

⁸⁰*Colecția Bibliotecii Municipale Medgidia/ The collection of Town Library of Medgidia*

Medgidia în 1928⁸¹
Medgidia in 1928

Locuință aparținând primarului Costică Golea⁸²
A home belonging to the Mayor Costică Golea

⁸¹www.sanuuitam.blogspot.ro ; *Vedere expedită de la Bazargic la Chișinău / Postcard sent from Bazargic to Chișinău*

⁸²*Colecția Aurelia Lăpușan / The collection of Aurelia Lăpușan*

Judecătoria din Medgidia⁸³
The Court of Justice in Medgidia

Tinere ale Medgidiei în 1929⁸⁴
Youth of Medgidia in 1929

⁸³www.facebook.com/medgidienii

⁸⁴Colecția Aurelia Lăpușan/The collection of Aurelia Lăpușan.

**Întreprinzători ai Medgidiei în 1929⁸⁵
Entrepreneurs of Medgidia in 1929**

**Medicul Valentina Leu⁸⁶
Doctor Valentina Leu**

---

⁸⁵www.facebook.com/medgidienii

⁸⁶*Colecția Vlad Leu/The collection of Vlad Leu.*

Valentina Leu - medic al oraşului Medgidia⁸⁷
Valentina Leu - Doctor of Medgidia

---

⁸⁷*Ibidem.*

Valentina Leu⁸⁸

---

⁸⁸*Ibidem (fotografii obținute prin intermediul d-lui Romeo Bercia)*

Școala de fete și Biserica ortodoxă cu hramul "Sf. Petru și Pavel" din Medgidia în 1926
The School of Girls and the Orthodox Church dedicated to "St. Peter and Paul" from Medgidia in 1926

Proprietățile industriașului și comerciantului Voicu Oprica în 1926⁹⁰
The properties of the industrialist and tradesman Voicu Oprica in 1926

⁸⁹Colecția muzeală George Neacșu/ The museum collection of George Neacșu

⁹⁰Ibidem.

**Anghel Popescu, primar al Medgidiei⁹¹(1930- 1931; 1932-1933)
Anghel Popescu, mayor of Medgidia (1930- 1931; 1932-1933)⁹²**

---

⁹¹*Colecția Romeo Bercia.*

⁹²Informații în *Primarii Medgidiei. Creștini și musulmani*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2017, p.105.

Mihai I

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională
Rege al României
La toți de față și viitori. Sămătate

Întru raportului, Ministrului Năstru al Afacerilor
Străine, Cancelar al Ordinilor, sub N.º 77799

Am decretat și decretăm

Art. I. Numim membru al Ordinului Coroana României
în gradul de Cavaler pe Domnul

Popescu Anghel

Comerciant din Medgidia Constanța

Art. II. Ministrul Năstru al Afacerilor Străine, Cancelar
al Ordinilor, este însărcinat cu executarea acestui Decret
Dat în București la 1 Martie 1930

În numele Majestății Sale Regelui Mihai I

(semnat) Nicolae Príncipe al României

(semnat) Miron Patriarhul României

(semnat) C. I. I. I. I.

Ministrul Afacerilor Străine
Cancelar al Ordinilor

(semnat) S. S. Mironescu

Pentru confirmarea cu Decretul original
Directorul Cancelariei, Ambasador
Ministeru Plenipotentiar
Ch. A. A. - 1930

Ordinul Coroanei în grad de Cavaler atribuit comerciantului Anghel Popescu din
Medgidia⁹³

The Order of the Crown in rank of Knight attributed to the merchant Anghel Popescu
from Medgidia

⁹³Colecția Romeo Bercia.

Ministerul Industriei și Comerțului
Direcțiunea Generală a Comerțului

Brevet

Noi, Ministru, Secretar de Stat la Departamentul
Industriei și Comerțului, adevărim că prin
Încăltul Decret Regal N° 762 din 3 Martie 1930
Majestatea Sa Regele a binevoit a conferi
Medalia „Meritul Comerțului și Industrial” Clasa I^a
Domnului POESCU ANGHEL, comerciant din Medgidia -

Dat în București la 3 Martie 1930

Ministru
[Signature]

Director General.
[Signature]

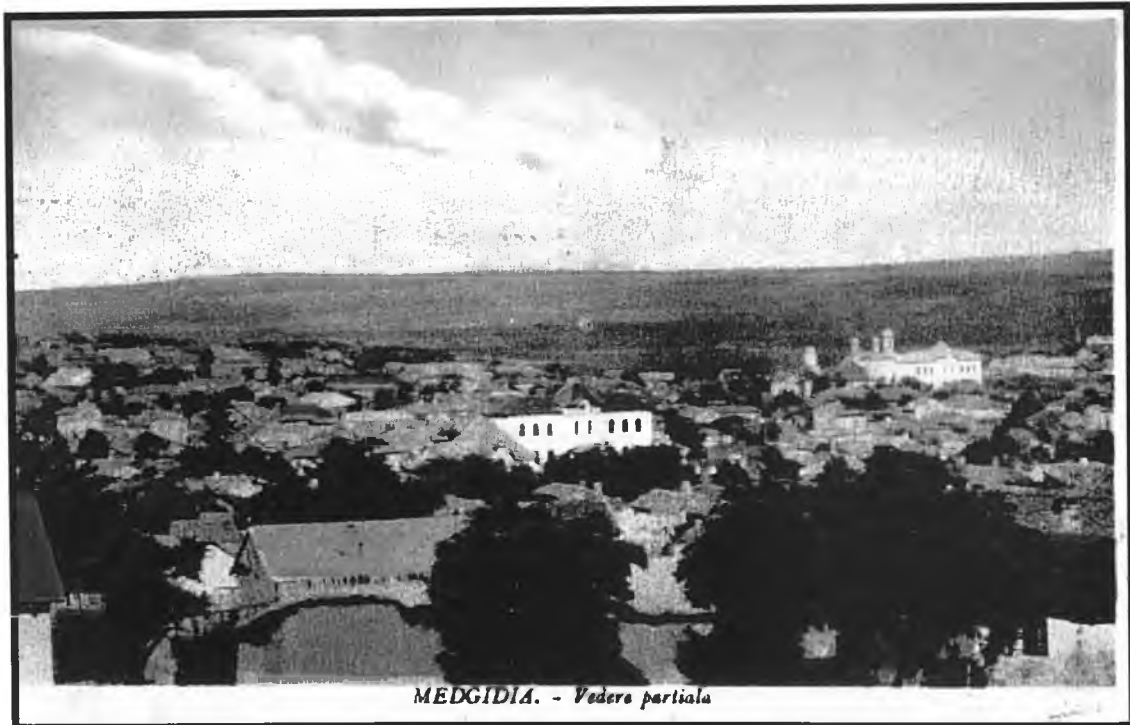
N° 7424

Meritul Comercial și Industrial clasa I – comerciant Anghel Popescu⁹⁴
Commercial and Industrial Award , First Class - merchant Anghel Popescu

⁹⁴Ibidem.

Familia Anghel Popescu⁹⁵
The Anghel Popescu family

Medgidia în 1930⁹⁶
Medgidia in 1930

---

⁹⁵*Ibidem.*

⁹⁶*Colecția Adrian Ilie.*

Cărămidăria⁹⁷
The brickyard

Comercianți la târg⁹⁸
Merchants at the fair

---

⁹⁷*Colecția Toma Modiş (Biblioteca Municipală Medgidia).*

⁹⁸*Ibidem.*

Peisaj cotidian din 1929⁹⁹
The daily landscape of 1929

Comerciant turc și român parafând înțelegerea¹⁰⁰
Turkish and Romanian merchant closing the deal

---

⁹⁹*Ibidem.*

¹⁰⁰*Ibidem.*

Elevi în ciclul primar¹⁰¹
Primary school pupils

---

¹⁰¹*Ibidem.*

Căruțași în Medgidia în anii 1929-1930¹⁰²
Wagons of Medgidia in the years 1929-1930

---

¹⁰²*Ibidem.*

**Medgidieni la petrecere¹⁰³
Medgidia inhabitants at a party**

**Miri italieni la Medgidia¹⁰⁴
Italian young married couple in Medgidia**

¹⁰³ *Colecția George Neacșu./The collection of George Neacșu*

¹⁰⁴ *Colecția Maria Girip. /The collection of Maria Girip*

Tineri în Medgidia interbelică¹⁰⁵
Young men in interwar Medgidia

---

¹⁰⁵*Ibidem.*

Tânăra din Medgidia în anul 1929¹⁰⁶
Young woman from Medgidia in 1929

---

¹⁰⁶*Colecția Romeo Bercia./The collection of Romeo Bercia*

Mamă și fiu la fotograf¹⁰⁷
Mother and son at the photographer

---

¹⁰⁷*Colecția muzeală George Neacșu/ The museum collection of George Neacșu*

Familie de agricultori de origine tătară¹⁰⁸
Family of farmers of Tartar origin

Școala de fete în 1928¹⁰⁹
The School of Girls in 1928

¹⁰⁸ *Arhiva Bibliotecii Municipale Medgidia./The archives of the Town Library Medgidia*

¹⁰⁹ *Colecția Romeo Bercia./ The collection of Romeo Bercia.*

Medgidia în anul 1930. Vedere dinspre Est¹¹⁰
Medgidia in 1930. View from the East

Medgidia în 1930. Vedere dinspre Vest¹¹¹
Medgidia in 1930. View from the West

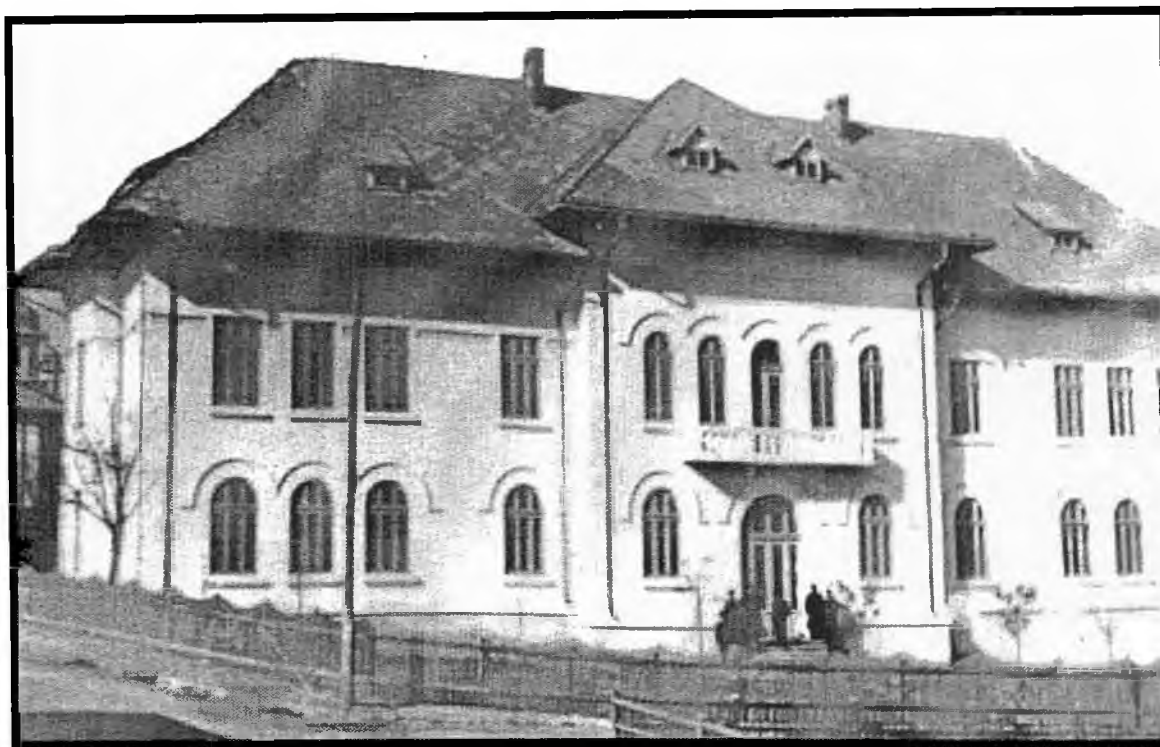
¹¹⁰*Colecția Adrian Ilie/ The collection of Adrian Ilie*

¹¹¹*Ibidem.*

Școala de băieți în 1933¹¹²
The Boys School in 1933

Gimnaziul mixt „Ing. Ion G.Duca” în perioada interbelică¹¹³
Mixed Gymnasium School "Ion G. Duca" in the interwar period

---

¹¹²*Colecția muzeală George Neacșu./ The museum collection of George Neacșu*
¹¹³*Colecția Corneliu Marinescu./ The collection of Corneliu Marinescu*

Prima echipă de fotbal a orașului¹¹⁴
The first football team of the town

---

¹¹⁴*Colecția muzeală George Neacșu./The museum collection of George Neacșu*

Portrete ale locuitorilor din Medgidia interbelică¹¹⁵
Portraits of inhabitants from Medgidia during the interwar period

---

¹¹⁵*Colecția muzeală George Neacșu./ The museum collection of George Neacșu*

Comerciant de pâine¹¹⁶
Bread tradesman¹¹⁴

Medgidia în 1935¹¹⁷
Medgidia in 1935

¹¹⁶*Colecția Corneliu Marinescu./The collection of Corneliu Marinescu*

¹¹⁷*Colecția Adrian Ilie./The collection of Adrian Ilie*

Croitorul Cruceru alături de familie și ucenici în 1935¹¹⁸
Cruceru dressmaker with his family and his apprentices in 1935

Vânători la Medgidia¹¹⁹
Huntsmen at Medgidia

¹¹⁸Colecția muzeală George Neacșu./ The museum collection of George Neacșu

¹¹⁹Arhiva Bibliotecii Municipale Medgidia./The archives of town Library Medgidia

Tineri medgidieni¹²⁰
Young people from Medgidia

¹²⁰*Colecția muzeală George Neacșu./The museum collection of George Neacșu*

Sacagiu la Medgidia¹²¹
Water carrier in Medgidia

Scriti de timbru cant. art. 22 din legea libertatii 1927

CASINOUL COMUNAL

Duminică 28 Iunie 1931 ora 5 p. m.

MARE FESTIVAL ARTISTIC
dat de către

Seminarul Musulman
din Megidia
în cadrul „Astei” Constanța

PROGRAM FOARTE BOGAT

Admirabilul și mult apreciatul cor bărbătesc, format din 60 elevi din cursul superior al seminarului, sub conducerea înărilor profesor

Mircea Dragomirescu
va executa:

19 coruri bărbătești românești, compuse de cel mai de seamă compozitori români și străini ca:
I. Vidu, C. Porumbescu, G. Galinescu, A. Bena, Sabin V. Drăgoi, I. Kameau, Gannod, etc.

2 coruri bărbătești turcești

Declamațiuni românești dintre cele mai alese
etc. etc. etc.

Intrarea Generală Lei 20. Școlarii Lei 10.

Profesorul Mircea Dragomirescu și afiș al festivalului artistic în anul 1931¹²²
The professor Mircea Dragomirescu and a poster of the artistic festival in 1931

¹²¹Colecția Corneliu Marinescu./The collection of Corneliu Marinescu

¹²²Colecția Adrian Ilie./The collection of Adrian Ilie

Locuitori ai Medgidiei în anii '30¹²³
Inhabitants of Medgidia in the 30's

---

¹²³*Colecția muzeală George Neacșu. /The museum collection of George Neacșu*

Voicu Oprică, proprietar și industriaș al Medgidiei¹²⁴
Voicu Oprică, owner and manufacturer in Medgidia

---

¹²⁴*Ibidem.*

Uzina electrică construită în 1937¹²⁵
The electrical factory in 1937

Tânăra din Medgidia¹²⁶
Young woman in Medgidia

---

¹²⁵*Ibidem.*

¹²⁶*Ibidem.*

**Stan Sorescu și soția sa Safta Sorescu în 1938¹²⁷
Stan Sorescu and his wife Safta Sorescu in 1938**

**Familia Sorescu¹²⁸
The Sorescu family**

¹²⁷*Colecția Aurelia Lăpușan./The collection of Aurelia Lăpușan*

¹²⁸*Ibidem.*

Automobil de epocă la Medgidia¹²⁹
Vintage automobile in Medgidia

Primele taximetre la Medgidia¹³⁰
The first taxis in Medgidia

¹²⁹ *Colecția muzeală George Neacșu/ The museum collection of George Neacșu.*

¹³⁰ *Ibidem.*

Elevi premianți în 1939¹³¹
Awarded students in 1939

Clasă de băieți în 1939¹³²
A class of boys in 1939

¹³¹www.facebook.com/medgidienii

¹³² Colecția George Neacșu/The collection of George Neacșu.

Școala mixtă în anul 1940¹³³
The mixed school in 1940

Amenajări edilitar-urbanistice în anul 1940¹³⁴
Urbanistic development in 1940

---

¹³³ *Ibidem.*

¹³⁴ *Ibidem.*

Manifestări comemorative la Medgidia în 1940¹³⁵
Commemorative manifestations in Medgidia in 1940

Medgidia în 1940¹³⁶
Medgidia in 1940

¹³⁵ *Arhiva Bibliotecii Municipale Medgidia/The archives of the Town Library Medgidia*

¹³⁶ *Colecția Aurelia Lăpușan./ The collection of Aurelia Lăpușan.*

Familia Anghel Popescu în anul 1940¹³⁷
The family of Anghel Popescu in 1940

Familie de armeni la masă în 1940¹³⁸
Armenian family having dinner in 1940

---

¹³⁷*Colecția Romeo Bercia./ The collection of Romeo Bercia*

¹³⁸ *Colecția Herant Ohanian./The collection of Herant Ohanian*

Armeni în Medgidia în 1941, la bostan¹³⁹
Armenian people in 1941 harvesting pumpkins

---

¹³⁹*Ibidem.*

Herant Ohanian - fotograf in timpul celui de al Doilea Război Mondial¹⁴⁰
Herant Ohanian- a photographer during the Second World War

---

¹⁴⁰ *Ibidem.*

Armence în port tradițional¹⁴¹
Armenian women in traditional clothes

---

¹⁴¹ *Ibidem.*

Armeni din Medgidia în anul 1943¹⁴²
Armenian people from Medgidia in 1943

---

¹⁴² *Ibidem.*

Botez în 1944 la Medgidia¹⁴³
Baptism in 1944 in Medgidia

Familie de armeni la Medgidia în 1944¹⁴⁴
Armenian family in Medgidia in 1944

---

¹⁴³ *Ibidem.*
¹⁴⁴ *Ibidem..*

Italiani la Medgidia în 1941¹⁴⁵
Italians in Medgidia in 1941

¹⁴⁵*Colecția Mazzoco și Maria Girip/The collection of Mazzoco and Maria Girip*

Ministerul de Război

MINISTERUL DE RĂZBOI
CENTRUL DE ÎNCALZIRE ȘI ÎNCHINĂTOARE
SFRV. CIRCULAȚIE
822639 6 - 6 JAN 1945 0
INTRARE

1943
194
312
S. C. R. R.

6.1.1945
2. vedea însoțitorii

Ordin de Zi

Nr. 21 din 20 Decembrie 1944

Podul de vase de la Tisa-Luk, construit de Compania 16 Poduri, fiind de o mare importanță operativă, a fost sursa unor numeroase încercări inamice de a-l distruge.

În acest scop, în afară de alte mijloace, s încercat să se drumul la numeroși corpi plutitori, lemne, sălgi de sărătură, mine de cureni, etc.

În seara de 17 Noembrie 1944, o mină de cureni avertată de inamic, a scăpat măsurilor luate de sistemul de siguranță al podului instalat în sensul apei, și împins de cureni, plusea spre podul de vase.

Soldatul Croitoru Eftimie, contingentul 1938 și Său Croitoru contigentul 1943, din Compania 16 Poduri, care, datorită unei siguranțe apropiate a podului, și-au permis să vadă furca de cureni cu câmpuri pentru a provoca explozia acesteia, înaintea de a lăsa podul.

Soldatul Croitoru Eftimie a fost omorât pe loc, iar soldatul Stan Gheorghe a suferit o rănită în urma căreia a rămas fără viață.

Pentru vitejia și înalta conștiință de luptător, pentru exemplul de jertfă supremă pe altarul Patriei, de care au dat cea mai înălțătoare dovadă, se creează prin ordin de zi pe înaintea lor, soldații Croitoru Eftimie și Stan Gheorghe din Compania 16 Poduri.

MINISTRUL DE RĂZBOI
General de C. A. (m) I. Negulescu

Chit în cur...

Director de Cabinet
P. Perescu

COMUNICAT

— Pentru știri, Com. M. S. Regia. Informații Generale de Stat.
— Pentru comunicări, Subsecretariatul de Stat al Ministerului de Război.
Min. de Război, Marele Stat Major, Comandamentul General al Armatei, Comandamentul General de Arme Corpul 1-7 Armata, Corpul de Măști, Corpul de Informații, Comandamentul General de Arme Corpul 1-7 Armata, Corpul de Măști, Corpul de Informații, Comandamentul General de Stat al Armatei, Com. M. S. Regia. Informații Generale de Stat.
Regimentul și unitățile care au fost în contact cu inamicul să se țină la curent cu starea de exemplu.

Ordin de zi - decembrie 1944 cu referire la soldații Croitoru Eftimie și Stan Gheorghe¹⁴⁶
Daily written disposition-December 1944, referring to the soldiers Croitoru Eftimie and Stan Gheorghe

¹⁴⁶Colecția muzeală George Neacșu./ The museum collection of George Neacșu.

Soldați din Medgidia în Al Doilea Război Mondial¹⁴⁷
Soldiers from Medgidia in The Second World War

Col.(r) Sorescu Traian, orb mutilat în razboi¹⁴⁸
Colonel (r) Sorescu Traian, blind man, mutilated during the war

---

¹⁴⁷*Ibidem.*

¹⁴⁸*Ibidem.*

Peronul gării din Medgidia în cel de-al Doilea Război Mondial¹⁴⁹
The platform of the railway station after The Second World War

General de brigadă Marin Lungu, Regimentul 40 Călugăreni Medgidia¹⁵⁰
General Marin Lungu, 40th Calugareni Medgidia Regiment

¹⁴⁹*Colecția Aurelia Lăpușan./The collection of Aurelia Lăpușan.*

¹⁵⁰ *Colecția Traian Nichita; Fost copil de trupă a urcat pe treptele carierei militare. A primit decorații și este recunoscut ca fiind un erou național și internațional al celui de-al Doilea Război Mondial.*

Medgidia în 1945¹⁵¹
Medgidia in 1945

---

¹⁵¹*Colecția George Neacșu./The collection of George Neacșu.*

Stradă din Medgidia după război¹⁵²
A street from Medgidia after the war

Familie de comercianți din Medgidia¹⁵³
A family of tradesmen in Medgidia

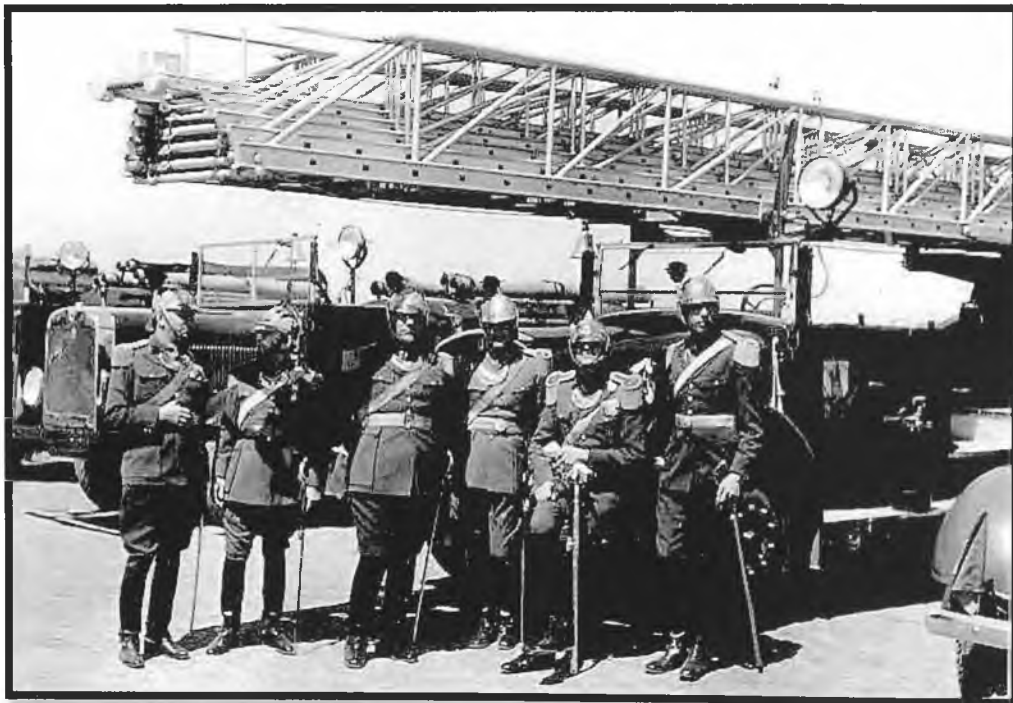
---

¹⁵²*Ibidem.*

¹⁵³*Ibidem.*

Fântână de apă¹⁵⁴
Water fountain

Pompieri la Medgidia în 1946¹⁵⁵
Firemen in Medgidia in 1946

---

¹⁵⁴*Ibidem.*

¹⁵⁵*Colecția Bibliotecii Municipale Medgidia./The collection of the Town Library.*

Jandarmi și pompieri la Medgidia în 1946¹⁵⁶
Police soldiers and firemen in Medgidia in 1946

Proprietate din Medgidia în 1946¹⁵⁷
Private property in Medgidia in 1946

¹⁵⁶*Ibidem.*

¹⁵⁷*Colecția George Neacșu./The collection of George Neacșu*

III. MEDGIDIA ÎN PERIOADA COMUNISTĂ

Odată cu instaurarea regimului comunist în România în 1948, se va trece la o altă orânduire social. Proprietatea privată se va desființa, iar proprietarii vor fi obligați să renunțe la acumulările de capital și investițiile pe care le aveau.

În acel an locuiau în Medgidia 6916 locuitori¹⁵⁸, iar la finalul lucrărilor Canalului Dunăre –Marea Neagră în 1953, se înregistrau 8681 locuitori. Densitatea populației era de 90,32 loc/kmp¹⁵⁹. În anul 1956 se înregistrau 17943 locuitori, acest spor migratoriu datorându-se lucrărilor la acest obiectiv îndrăzneț, precum și noilor investiții după model sovietic.

Creșterea populației va duce la înregistrarea a 40.281 de locuitori, în anul 1977¹⁶⁰, Medgidia înscriindu-se în categoria orașelor mijlocii ca număr de locuitori, poziție care se va menține și în anii următori, potrivit prognozelor demografice. După anul 1894 și până în anul 1948, populația orașului a crescut de 2,8 ori. Creșterea neînsemnată a populației Medgidiei de la an la an se datorează slabei dezvoltări a funcției sale industriale din perioada la care ne referim.

După 1948 până în 1988 se înregistrează o creștere a populației de șapte ori, dovedind practic o populare masivă în circa patru decenii.

După preluarea puterii politice de către comuniști, situația foștilor industriași și proprietari agricoli s-a înrăutățit, având de suportat presiunile venite din partea noilor autorități. Se hotărâ mutarea oborului de vite la marginea orașului, transportul produselor din carne, cu căruța zincată de la abator la hală, în condiții de igienă, deschiderea a două restaurante, la gară și în centrul orașului, în piață, unificarea celor două fabrici de sifoane, ce se aflau în proprietatea industriașilor din perioada interbelică, Hillerin și Petricu și naționalizarea unei mori¹⁶¹.

Mica industrie lua avânt și prin înființarea cooperativei „Muncitorul”, ce producea încălțăminte, având 33 de membri, ce subscriau la înființarea din martie 1949, cu 1000 lei capital fiecare. Lucrau 12 ucenici, coordonați de tehnicianul Vasile Sârbu. Cooperativa a evoluat de la o singură încăpere în care-și desfășura activitatea, la cinci încăperi. Un muncitor ajungea să primească un salariu de 20.000 lei/lună¹⁶², ca urmare a vânzării produselor obținute. O parte însemnată a acestei producții era destinată lucrătorilor de la Canal.

¹⁵⁸ Adrian Ilie, *Medgidia. Istoria orașului de la 1918...*, p.122.

¹⁵⁹ S.J.A.N.C., *Fond Sfatul Popular Raional Medgidia*, Dosar 7/1953, f.18

¹⁶⁰ Adrian Ilie, *Medgidia. Istoria orașului...*, p.122.

¹⁶¹ S.J.A.N.C., *Fond Sfatul Popular Raional Medgidia*, Dosar 7/1953, f.314.

¹⁶² *Ibidem*, f. 349.

În anul 1951 lua ființă Întreprinderea Economică Raională Medgidia, având la bază naționalizarea „Morii Stănilă”, ce a fost electrificată și refăcută în totalitate. Au mai fost naționalizate o piua de stofe, o boiangerie și o mașină de dărăcit lâna, toate fiind modernizate. Fabrica de sifoane a fost electrificată și refăcută. În 1955, lua ființă o fabrică de țigle din ciment, iar în 1957, aceasta a fost prevăzută cu două laminoare¹⁶³.

Regimul comunist a contribuit la organizarea cooperativelor muncitorești, printre care Cooperativa „Îmbrăcămintea”, Cooperativa „Muncitorul” și Cooperativa „Higiена”. Au fost unificate la 1 aprilie 1958, într-o singură cooperativă, cu numele „Înfrățirea”, ce avea 122 de membrii cooperatori, iar după numai doi ani, ajunsese la 359 membri¹⁶⁴. Numărul membrilor a crescut constant, în fiecare an, cooperativa desfășurându-și activitatea și după evenimentele din 1989.

Proprietarii de terenuri din Medgidia, considerați chiaburi, de noul regim politic, își vor pierde proprietățile. Printre aceștia amintim pe : Aldea Popeea (32 ha), Sebastian Petricu (24 ha), Nicolae Țața (25 ha), Gheorghe Popeea (26 ha), Nelufer Abdulgani (27 ha), Oprică Voicu (9 ha), Constantin Oancea (820 ha), Gheorghe Moșescu (50 ha), Oprea Mocanu (19 ha), Ștefan Ciutacu (83 ha), Ion Ciutacu (31 ha) ș.a.¹⁶⁵.

Prin naționalizarea întreprinderilor, se confiscau proprietăți precum moara familiei Kaiser, care era integrată Fabricii de ape gazoase „Gheorghe Gheorghiu – Dej”, piua și boiangeria „23 August”. Pe lângă această întreprindere se înființa și o anexă ce se ocupa cu producerea cărămizilor, a sobelor de teracotă și un atelier de olărie. Se confiscau proprietățile familiilor Petricu și Hillerin¹⁶⁶.

Funcția industrială a orașului se va contura după 1949, odată cu impunerea regimului comunist. **Întreprinderea mecanică de utilaje** (I.M.U.), producea echipamente de exploatare a sulfului, utilaje agricole, de transport – remorci auto de 3-5 t, prese mecanice pentru balotat paie și fân¹⁶⁷, combine tractate etc.

Atelierele centrale de la Medgidia au fost construite pe 30.125 mp., având rolul de a repara 16.600 t de utilaj și autovehicule anual. Construcția a început în 1950, trebuind să fie finalizată în 1951¹⁶⁸. Inițial, muncitorii trebuiau să repare utilajele folosite la excavare și transport, în cadrul Canalului Dunăre-Marea Neagră¹⁶⁹. Calificarea tinerilor se realizează la locul de muncă, iar ulterior în cadrul Școlii profesionale construite în imediata apropiere a întreprinderii.

Din 1964, urmau a se realiza cutii de viteză și diferențiale pentru excavatoare de 0,3 mc și capete de excavatoare de serie 0,3 mc¹⁷⁰.

La 27 decembrie 1952, I.M.U.M. dădea prima șarjă de oțel, avându-l ca autor pe Sterică Apostol, producția ajungând ulterior la peste un miliard de lei¹⁷¹, cu o capacitate de 30.000 t/an¹⁷². La I.M.U. Medgidia, lucrau 3000 de muncitori, iar în oraș existau în această perioadă 4578 de apartamente, integrate fondului locativ, dar și proprietate privată, iar 6150 erau locuințe proprietate personală¹⁷³. Era singura unitate din țară care producea caiele. Au fost înregistrate 1478 de inovații, dintre care au fost aplicate 686¹⁷⁴.

¹⁶³ Corneliu Marinescu, *op.cit.*, p.196.

¹⁶⁴ *Ibidem*, p.197.

¹⁶⁵ *Arhiva Primăriei Medgidia*, Dosar 50/1951, f. 16; Dosar 56/1951, f. 14.

¹⁶⁶ *Ibidem*, Dosar 12/1949, f.7-8.

¹⁶⁷ Ioan Popovici, Mihail Grigore, Ion Marin, Ion Velcea, *Podișul Dobrogei și Delta Dunării. Natură, om, economie*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1994, pp.258-259. ****Județele României socialiste*, coord. Gheorghe P. Apostol, Editura Politică, București, 1969, p. 206.

¹⁶⁸ S.J.A.N.C., *Fond D.G.C.D.M.N.*, Dosar 20 b, 1950, ff. 17-18.

¹⁶⁹ Adrian Ilie, Claudia Ilie, *Canalul Dunăre-Marea Neagră. Istoricul dezvoltării, studiile legate de acesta și perspectiva valorificării sale*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2011, pp.19-90.

¹⁷⁰ *Ibidem*, *Fond I.M.U.M.*, Dosar 41/1948 -1955, f.1.

¹⁷¹ Adrian Rădulescu, Ion Bitoleanu, *Istoria românilor dintre Dunăre și Mare. Dobrogea*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979, p.402.

¹⁷² Ioan Popovici, Mihail Grigore, Ion Marin, Ion Velcea, *op.cit.*, p.259.

¹⁷³ S.J.A.N.C., *Fond Primăria Medgidia*, inventar 140, f.2.

¹⁷⁴ Corneliu Marinescu, *op.cit.*, p.199.

De la 300 de angajați în 1952, I.M.U. Medgidia va ajunge să numere în 1989, peste 6000 de angajați și să obțină o oarecare recunoaștere pe piața mașinilor – unelte agricole. Dacă până în 1990 piața pentru produsele realizate era asigurată de stat, după această dată, în condițiile unei economii de piață, întreprinderea va suferi, comenzile vor fi reduse numeric, muncitorii vor fi disponibilizați, în cele din urmă înregistrându-se falimentul.

O altă investiție după model sovietic a fost **Fabrica de ciment**, ce va lua ființă în octombrie 1949, în urma unei Hotărâri a Consiliului de Miniștri. Inginerul Ion Jianu a participat la stabilirea amplasamentului fabricii. Aceasta a fost construită pe terenurile proprietarilor Mânzu și Ghețu, pe o suprafață ce însuma 7 ha. Numărul inițial al muncitorilor era de 500, ajungând ulterior la 2500 de angajați. Primii salariați vor lucra la construcția clădirilor industriale și a baracamantelor destinate constructorilor. La sfârșitul anului 1950, numărul muncitorilor ajunsese la 3500. Se va pune în funcțiune din anul 1951, având o capacitate inițială de 700 000 t/an. În perioada 1951-1953 au fost puse în funcțiune șase linii tehnologice de fabricație a cimentului, prin utilizarea procedurii umed, dotate cu cuptoare rotative, având capacitatea de 300 t clincher/zi.

La 11 iunie 1951, era produs primul clinker de către cuptorul nr.1, al primei fabrici de ciment realizată cu utilaje românești. Au intrat în funcțiune cuptoarele II, III și IV, cu anexe aferente celor patru linii tehnologice. Ing. De origine italiană Zurini Luigi a introdus o soluție constructivă, ce a permis introducerea trenului de basculantă, de 20 mc, în buncărele concasoarelor, în timpul lucrului la acestea. În 1960, au fost obținute 650 t/muncitor, față de 300 t/muncitor, obținute cu cinci ani în urmă. Se exporta ciment în 132 de state de pe glob¹⁷⁵. Construcția întreprinderii de ciment Medgidia II, avea prevăzută o capacitate de 1,6 mil. t/an. Portul de tranzit avea să asigure fluxul de mărfuri realizat de fabrică. Lucrările la aceste cuptoare încep în 1950 și se finalizează în 1951¹⁷⁶.

În anul 1963, a fost pusă în funcțiune o nouă linie tehnologică, pe baza aceluiași procedeu, cu un cuptor de 800 t clincher/zi. Întreprinderea de ciment își amplifică structura și capacitatea prin construirea unei linii tehnologice noi, având o capacitate de 800 t/zi în anii 1961-1962, a unor linii de fabricare a tuburilor de azbociment și a plăcilor. Se realiza 12% din producția națională de ciment a României, mari cantități de plăci și tuburi de azbociment. În 1967, se pune în funcțiune prima linie de tuburi din azbociment cu o capacitate de 1550 km/an. A doua linie cu o capacitate mai mare cu 100 km/an, a fost inaugurată în martie 1971. Din anul 1969, se montează două linii tehnologice prin utilizarea procedurii uscat, dotat cu cuptoare de clincher, ce aveau o capacitate de 800 t/zi. În anul 1970, se inaugura prima linie de plăci modulare de azbociment, având o capacitate anuală de 4000 mp, fiind succedată de o a doua linie de plăci de azbociment de 3200 mii mp/an. În anul 1984, este inaugurată prima linie de fabricare a cimentului pe procedeu uscat, cu un cuptor de 3000 t clincher/zi, iar în anul 1986, se inaugura a doua linie, având aceeași capacitate. În anul 1986 se pune în funcțiune cuptorul de var, cu o capacitate de 100 mii t/an. După 1985, datorită consumului mare de electricitate, liniile de fabricație în sistem umed, vor fi oprite, rămânând să funcționeze doar cele care foloseau sistemul uscat¹⁷⁷. După 1990 fabrica se va privatiza și restructura, fiind preluată de grupul francez Lafarge, iar din anul 2015 va fi preluată de grupul irlandez CRH.

În ceea ce privește amenajările edilitar-urbanistice se vor **executa lucrări de canalizare în 1956**, pe străzile Kemal Agi Amet, Griviței și Oprea Hârâciu¹⁷⁸.

În anul 1959, se asfaltau străzile Pușkin (735 ml) și Vasile Lupu (2675 ml), iar parcurile Tineretului (2821 mp) și I.M.U. (4284 mp), erau amenajate¹⁷⁹. Se angaja un tehnician în întreținerea străzilor în persoana lui Kalamara Spiru¹⁸⁰. La 27 februarie 1965 se inaugura o modernă unitate spitalicească, dotată cu aparatură modernă, condusă de Dragoș Gheorghe¹⁸¹. În

¹⁷⁵ Corneliu Marinescu, *op.cit.*, pp. 200-202.

¹⁷⁶ S.J.A.N.C., *Fond D.G.C.D.M.N.*, Dosar 20b/1950, f.42.

¹⁷⁷ *Ibidem*, f.259; Corneliu Marinescu, *op.cit.*, p. 203.

¹⁷⁸ S.J.A.N.C., *Fond D.G.C.D.M.N.*, Dosar 20b/1950, f.32.

¹⁷⁹ *Ibidem*, Dosar 130/1959, f.10; f.11.

¹⁸⁰ *Ibidem*, Dosar 141/1960, f.114.

¹⁸¹ *Ibidem*, Dosar 68/1968, f. 1.

anul 1970 orașul avea o baie publică cu o capacitate de 40 de locuri, un hotel de 52 de locuri și 60 de abonați telefonici. S-au construit ulterior parcuri, alei, cartiere noi, Stadionul, patinoarul, bazinul olimpic, sala de sport, sala de bowling. Procentul de 40% din salariații orașului, din totalul de 15.000, era format din navetiști¹⁸². Lungimea străzilor orașului ajunsese la 60 km, din care 23 km erau străzi modernizate, 21 km canalizare și 45 km rețea de distribuție a apei potabile. Funcționau un I.A.S., un S.M.A., și trei C.A.P.-uri. Viticultura se practica pe 1107 ha, iar pomicultura pe 517 ha. Existau 160 unități comerciale, din care 26 de alimentație publică. Existau 11 grădinițe de copii, unde își desfășurau activitatea 41 de educatoare și 758 de copii, 11 școli și licee, cu 241 de cadre didactice și 6968 elevi, o școală profesională, unde lucrau 25 de cadre didactice și 768 de elevi. Existau o Casă de cultură, două cinematografe, 18 biblioteci școlare și municipale, un spital cu 387 de paturi, o policlinică teritorială, două dispensare, o creșă și două farmacii. Din cele menționate unele își continuă și astăzi activitatea, iar altele, datorită trecerii la economia de piață, au devenit private, sau și-au încetat activitatea¹⁸³.

Complexul Sportiv, a fost înregistrat la 26 ianuarie 1984, fiind compus din hotel, stadion, patinoar, bazin de înot, sală de sport, piscină, teren de handbal și terenuri de tenis. Opera constructivă a primarului Iftimie Ilisei, avea să-i poarte ulterior numele. Stadionul, inaugurat în 1978, avea o capacitate de 32000 de locuri, fiind unul dintre cele mai mari și mai moderne din țară. Dispunea de pistă de atletism și terenuri destinate antrenamentului. Stadionul este folosit de Clubul Sportiv Medgidia, reînființat în 2017. Sala Sporturilor are o capacitate de 1000 de locuri, fiind și în prezent gazda unor întreceri sportive de amploare, la care i-au parte sportivii localității. Casa de cultură a sindicatelor „Lucian Grigorescu” și clădirea Poștei, sunt alte realizări ale acestui gospodar al orașului. Se constată în prezent, o preocupare constantă a autorităților de a întreține, repara și conserva această bază materială.

În anul 1964, a fost inaugurat **Muzeul de artă** al orașului, iar în 1971 a fost organizată prima tabără națională de ceramică de la Medgidia. Organizată în fiecare an această tabără a reunit nume importante ale artiștilor plastici din țară. Operele acestora au fost amplasate în oraș, pentru a se bucura întreaga suflare de exprimarea artistică. În anul 1975, a fost reorganizat Muzeul de artă, devenit din anul 1991, Muzeul de artă „Lucian Grigorescu”. Din păcate și la această dată, muzeul este închis, deși au existat nenumărate inițiative de redeschidere a acestuia, din partea autorităților locale și a presei locale. Operele de artă sunt sigilate și păstrate în depozitele Muzeului de artă din Constanța. Autoritățile locale au lansat o acțiune publică ce are în vedere redeschiderea muzeului și revenirea acestuia în circuitul muzeal și turistic dobrogean.

Spitalul teritorial Medgidia și Policlinica au fost inaugurate la 27 februarie 1965. Capacitatea inițială era de 300 de paturi, cinci secții de diagnostic și tratament, iar Policlinica avea 14 cabinete de specialitate. Activitatea era asigurată de 32 de medici și 180 de cadre medicale cu pregătire medie. Au fost instalate aparate moderne pentru acea vreme. A fost utilizată o suprafață de 5 ha, spitalul dispunând de 16.617 mp, la care se adaugă teren suplimentar de 11000mp, 1100 mp pe care sunt amplasate diferite anexe și 1000 mp pe care se găsesc laboratoarele de radiologie și balneo-fizioterapie. Secțiile spitalului erau: interne, chirurgie, oncologie, obstetrică, ginecologie și pediatrie. În anii 1983-1984, ca urmare a extinderii spitalului prin crearea unui nou corp de clădire, numărul paturilor a fost suplimentat, ajungând la 551.

Prin existența unor întreprinderi de mai mici dimensiuni se asigurau nevoile populației, iar surplusul de produse era destinat pieței naționale și exportului (mobilă, tricotaje, încălțăminte, produse alimentare, agricole și animaliere).

În perioada comunistă s-au construit străzi, rețele de apă și canalizare, locuințe pentru tineri, magazine, școli, farmacii, a fost extinsă Fabrica de ciment și a fost construită noua oțelărie.

Produsele românești realizate la Medgidia erau apreciate pe plan extern pentru calitatea lor, iar specialiștii români erau recunoscuți pentru profesionalismul lor.

¹⁸² Aurelia Lăpușan, Șt. Lăpușan , *op.cit.*, p.275.

¹⁸³ *Ibidem*.

III. MEDGIDIA IN THE COMMUNIST PERIOD

With the establishment of the Communist regime in Romania in 1948, a new social ordering will take place. Private property will be abolished, and landlords will be forced to give up the capital accumulations and investments they had.

6916 inhabitants lived in Medgidia in that year, and at the end of the construction of the Danube-Black Sea Channel in 1953, 8681 inhabitants were registered. The population density was 90.32 inhabitants/ km². In 1956 there were 17,943 inhabitants, this migratory increase due to the work on this bold goal, as well as the new investments according to the Soviet model.

The increase in population will result in the registration of 40,281 inhabitants, in 1977, Medgidia joining the category of the middle cities as the number of inhabitants, a position that will continue in the following years, according to the demographic forecasts. After 1894 and until 1948, the city's population grew 2.8 times. The insignificant increase of Medgidia's population from year to year is due to the poor development of its industrial function in the period we refer to.

Between 1948 and 1988 there was a seven-fold increase in population, proving practically a massive growth in about four decades.

After the Communists took over the political power, the situation of former industrialists and agricultural owners worsened, bearing the pressure from the new authorities. It was decided to move the cattle grazing to the outskirts of the city, to transport the meat products with a galvanized carriage from the slaughterhouse to the hall, in hygienic conditions, opening two restaurants, at the station and in the city center, in the market and the unification of the two siphon factories, which were owned by industrialists from the interwar period, Hillerin and Petricu, and the nationalization of a mill.

The small industry also took off because of the establishment of the cooperative "Muncitorul", which had 33 members, subscribing to the foundation in March 1949 with 1000 lei each. Twelve apprentices worked there coordinated by the technician Vasile Sârbu. The cooperative evolved from a single room, in which it operated, in five rooms. One worker was getting a salary of 20,000 lei / month, as a result of the sale of the obtained products. A significant part of this production was intended for the Channel workers.

In 1951, the Medgidia Regional Economic Enterprise was founded, based on the nationalization of "Stănilă Mill", which was electrified and completely restored. There has been a nationalization of a cloth, a dyery and a woolen car, all being upgraded. The carbonated water factory was electrified and rebuilt. In 1955, a cement tile factory was built, and in 1957 it was equipped with two rolling mills.

The Communist regime contributed to the organization of the workers' cooperatives, including the "Clothing" Cooperative, the "Worker" Cooperative and the "Higienea" Cooperative. They were unified on April 1st 1958, in a single cooperative called "Înfrățirea", which had 122 cooperative members, and after only two years it had 359 members⁵⁸. The number of members has grown steadily each year, the cooperative was also active after the events of 1989.

Landowners in Medgidia, considered kulaks, by the new political regime, will lose their property. Among them we can mention: Aldea Popeea (32 ha), Sebastian Petricu (24 ha), Nicolae Țăța (25 ha), Gheorghe Popeea (26 ha), Nelufer Abdulgani (27 ha), Oprică Voicu (9 ha), Constantin Oancea 820 ha), Gheorghe Mosescu (50 ha), Oprea Mocanu (19 ha), Ștefan Ciutacu (83 ha), Ion Ciutacu (31 ha), etc.

By nationalizing the enterprises, properties such as the Kaiser family mill were confiscated and integrated within the "Gheorghe Gheorghiu - Dej" Carbonated Water Factory, the mill machine and the dyery were transformed into "23 August". In addition to this enterprise,

an annex was set up for the production of bricks, terracotta stoves and a pottery workshop. The properties of the families Petricu and Hillerin were confiscated.

The industrial function of the city will be shaped after 1949, with the imposition of the communist regime. The Machinery Mechanical Enterprise (I.M.U.), produced sulfur-extracting equipment, agricultural machinery, transport auto-trailers of 3-5 t, mechanical straws and hay baling presses, trailed combines, etc.

Medgidia's central workshops were built on 30,125 square meters, with the role of repairing 16,600 tons of machinery and vehicles annually. The construction began in 1950 and was to be completed in 1951. Initially, the workers had to repair equipment used for excavation and transport, within the Danube-Black Sea Channel. Qualification of the young people was done at the workplace and later during Professional School built in the immediate vicinity of the factory.

Since 1964, speed and differential gearboxes have been developed for 0.3 mc excavators and 0.3 mc series excavators.

On December 27th 1952, I.M.U.M. was the first producer of a steel batch, having Mr. Sterica Apostol as the author, the production then reaching over one billion lei, with a capacity of 30,000 tons per year.

At I.M.U. Medgidia, 3000 workers were working, and there were 4578 apartments in the city, integrated within the housing stock, but private property also existed, and 6150 were personal property dwellings. I.M.U. was the only unit in the country producing wedges. There were 1478 innovations recorded out of which 686 were applied.

From 300 employees in 1952, I.M.U. Medgidia will have over 6000 employees in 1989, and gain some recognition in the machinery market - agricultural tools. If by 1990 the market for the products was provided by the state, after this date, under a market economy, the enterprise will suffer, the orders will be reduced numerically, the workers will be laid off, and finally the bankruptcy will be recorded.

Another Soviet-style investment was the Cement Factory, which will be set up in October 1949, following a Decision of The Council of Ministers. Engineer Ion Jianu participated in the establishment of the plant site. It was built on the land of the owners Mânzu and Ghețu on an area of 7 ha. The initial number of workers was 500, with a further 2500 employees. The first employees will work on the construction of industrial buildings and builders' barracks. By the end of 1950, the number of workers will have reached 3500. It will be in operation since 1951, with an initial capacity of 700 000 tons per year. Between 1951 and 1953, six technological lines of cement manufacturing were put into operation using the wet process, equipped with rotary kilns, having the capacity of 300 t clinker / day.

On June 11th 1951, the first clinker was produced by the no. 1 kiln of the first cement factory with Romanian equipment. The furnaces II, III and IV, with the annexes for the four technological lines, came into operation. The Italian Engineer Zurini Luigi introduced a constructive solution that allowed the 20 mc tipper train to be introduced into the crusher bunkers while working on them. In 1960 650 t /per worker were obtained, compared to 300 t /per worker obtained five years ago. Cement was exported to 132 countries around the globe. The construction of The Cement Company Medgidia II had a capacity of 1.6 million tons per year. The transit port was to ensure the flow of goods made by the factory. Works on these ovens start in 1950 and end in 1951.

In 1963, a new technological line, based on the same procedure, with a kiln of 800 t clinker / day was put into operation. The cement company is expanding its structure and capacity by building a new technological line with a capacity of 800 t / day in the years 1961-1962 for the production lines for asbestos cement pipes and tiles. About 12% of Romania's cement production, large quantities of asbestos cement plates and tubes, were made. In 1967, the first line of asbestos tubes with a capacity of 1550 km / year was put into operation. The second line, with a capacity of 100 km / year, was inaugurated in March 1971. Since 1969, two technological lines have been installed using the dry process, equipped with clinker furnaces with a capacity of

800 tons / day. In 1970, the first line of modular asbestos plates was inaugurated, with an annual capacity of 4000 sqm, followed by a second line of asbestos cement tiles of 3200 sqm / year. In 1984, the first cement production line was inaugurated using the dry process, with a kiln of 3000 tons clinker / day, and in 1986, a second line of the same capacity was inaugurated. In 1986 the lime kiln with a capacity of 100 thousand tons / year was put into operation. After 1985, due to the high electricity consumption, the wet-manufacturing lines will be stopped, leaving only those who use the dry system. After 1990, the factory will be privatized and restructured, being taken over by the French group Lafarge, and from 2015 it will be taken over by the Irish group CRH.

As for urban-urban planning, sewerage works will be carried out in 1956 on Kemal Agi Amet, Griviței and Oprea Hârâciu streets.

In 1959, the streets Pushkin (735 ml) and Vasile Lupu (2675 ml) were paved, and the Tineretului Park (2821 sqm) and I.M.U. Park (4284 sqm) were arranged. A street maintenance technician was employed by Kalamara Spiru⁷³. On February 27th 1965 a modern hospital unit, equipped with modern equipment, managed by Dragoș Gheorghe was inaugurated. In 1970 the town had a public bath with a capacity of 40 seats, a hotel of 52 seats and 60 telephone subscribers. Subsequently, parks, alleys, new districts, the Stadium, the ice rink, the Olympic Basin, the gym, the bowling hall were built. The 40% of the town's total employees, out of a total of 15,000, consisted of commuters. The length of the city streets reached 60 km, of which 23 km were upgraded streets, 21 km of sewerage and 45 km of drinking water distribution network. An I.A.S., a S.M.A., and three collective farms operated. Viticulture is practiced on 1107 ha, and fruit growing on 517 ha. There were 160 commercial units, out of which 26 were public catering. There were 11 kindergartens with 41 educators and 758 children, 11 schools and high schools with 241 teachers and 6968 students, a vocational school where 25 teachers and 768 students worked. A Community Center, two cinemas, 18 school and town libraries, a 387-bed hospital, a territorial polyclinic, two dispensaries, a nursery and two pharmacies appeared. From the list mentioned above, some continue their activity today, while others, due to the transition to the market economy, have become private or have ceased their activity.

The Sports Complex was registered on January 26, 1984, consisting of a hotel, stadium, skating rink, swimming pool, gym, swimming pool, handball court and tennis courts. The constructive work of Mayor Iftimie Ilisei would later bear his name. The stadium, inaugurated in 1978, had a capacity of 32,000 seats, being one of the largest and most modern in the country. It had an athletics track and training ground. The stadium is used by the Medgidia Sports Club, re-established in 2017. The Sports Hall has a capacity of 1,000 seats and is currently the host of extensive sports competitions, which include the athletes of the town. The "Lucian Grigorescu" Community Center and the Post Office building are other achievements of this town Mayor. There is currently a constant concern of the authorities to maintain, repair and preserve this material basis.

In 1964, the City Art Museum was inaugurated, and in 1971 the first national ceramics camp in Medgidia was organized. Organized every year, this camp has brought together important names of artists in the country. Their works were displayed in the city to enjoy the full breath of artistic expression. In 1975 the Museum of Art, which became the Art Museum "Lucian Grigorescu" since 1991, was reorganized. Unfortunately, till this date, the museum is closed, although there have been countless initiatives to reopen it, from local authorities and local media. The artworks are sealed and kept in the warehouses of the Constanta Art Museum. Local authorities have launched a public action aimed at reopening the museum and returning it to the Dobrogea museum and to the tourist circuit.

The Medgidia Hospital and The Territorial Polyclinic were inaugurated on February 27th 1965. The initial capacity was 300 beds, five diagnostic and treatment departments, and the Polyclinic had 14 specialized offices. The activity was provided by 32 physicians and 180 physicians with training average. Modern appliances were installed for that time. A surface of 5 hectares was used, the hospital having 16,617 sqm plus an additional 11,000 sqm. On 1100 sqm various annexes are built and 1,000 sqm have the radiology and balneo-physiotherapy

laboratories. The sections of the hospital were: internal, surgery, oncology, obstetrics, gynecology and pediatrics. Between 1983 and 1984 the number of beds increased to 551 as a result of the extension of the hospital by constructing a new building.

The existence of smaller enterprises provided the needs of the population and the surplus was destined for the national and export markets (furniture, knitwear, footwear, food, agriculture and livestock).

During the communist era, streets, water and sewerage networks, youth dwellings, shops, schools, pharmacies were built, the Cement Factory was enlarged and the new steelworks were built.

The Romanian products produced in Medgidia were appreciated externally for their quality, and the Romanian specialists were recognized for their professionalism.

Adunare populară în anul 1945¹⁸⁴
A popular gathering in 1945

Acțiuni ale propagandiștilor comuniști împotriva chiaburilor¹⁸⁵
Actions of the communist propagandists against kulaks

¹⁸⁴ *Colecția George Neacșu.*

¹⁸⁵ *Ibidem.*

**Fabrică de sifoane din Medgidia în 1945¹⁸⁶
Carbonated water factory in Medgidia in 1945**

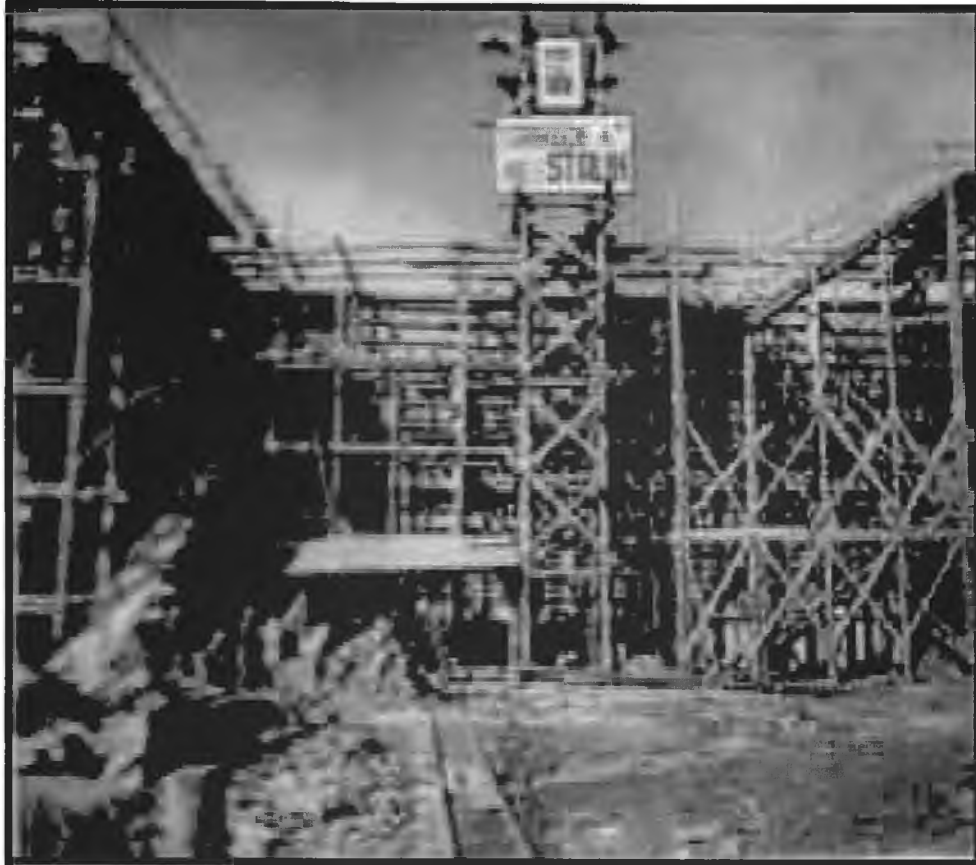
¹⁸⁶*Colecția muzeală George Neacșu/ The museum collection of George Neacșu*

Fabrica de Ciment Medgidia, în primii ani ai existenței sale¹⁸⁷
The Cement Factory from Medgidia, during its first years of existence

¹⁸⁷ S.J.A.N.C., *Fototeca D.G.C.D.M.N.*, Dosar 7/1951-1953, f.28; ff 40-44.

I.M.U. Medgidia, la începuturile sale¹⁸⁸
I.M.U. Medgidia at the beginning

---

¹⁸⁸ *Ibidem*, f.59, f.63

Faleza Canalului Dunăre-Marea Neagră¹⁸⁹
The cliff of The Danube-Black Sea Channel

Medgidia în anii '50¹⁹⁰
Medgidia in the 50's

---

¹⁸⁹ *Colecția George Neacșu./The collection of George Neacșu*

¹⁹⁰ S.J.A.N.C., *Fototeca D.G.C.D.M.N.*, Dosar 4/1951-1953, ff. 16-18.; Adrian Ilie, *Medgidia. Istoria orașului de la 1918...*, p.159.

Imagini ale Medgidiei în anul 1950¹⁹¹
Images of Medgidia in 1950

¹⁹¹ S.J.A.N.C., *Fototeca D.G.C.D.M.N.*, Dosar 4/1951-1953. ff.16-17

Centrul oraşului¹⁹²
The centre of the town

Ion Neacşu alături de primarul Ion Urum¹⁹³
Ion Neacşu sitting next to mayor Ion Urum

---

¹⁹² *Colecția Corneliu Marinescu/The collection of Corneliu Marinescu.*

¹⁹³ *Colecția George Neacșu./The collection of George Neacșu.*

**La sărbătoarea "Sfântului Dumitru", alături de Cornel Oprea.
Celebrating "St. Dumitru", next to Cornel Oprea**

Muncă patriotică¹⁹⁴
Working like a patriot

Centrul oraşului în 1960¹⁹⁵
The centre of the town in 1960

---

¹⁹⁴ *Colecția George Neacșu.*

¹⁹⁵ *Ibidem.*

Cinema "Dobrogea" în 1960¹⁹⁶
The Cinema "Dobrogea" in 1960

Cinema "Dobrogea" în 1965¹⁹⁷
The Cinema "Dobrogea" in 1965

¹⁹⁶ *Colecția Corneliu Marinescu/The collection of Corneliu Marinescu*

¹⁹⁷ *Ibidem.*

Voluntarit la dezăpezire în anii '50¹⁹⁸
Doing volunteering work-clearing the snow in the 50's

¹⁹⁸ *Colecția George Neacșu/The collection of George Neacșu*

**Ședințe de partid în primii ani ai instaurării regimului comunist¹⁹⁹
Party meetings during the first years of the communist regime**

---

¹⁹⁹ *Ibidem.*

Faleza Canalului Dunăre-Marea Neagră în 1954²⁰⁰
The cliff of The Danube-Black Sea Channel in 1954

---

²⁰⁰ *Ibidem.*

Podul peste canalul vechi care făcea legătura cu gara²⁰¹
The old bridge which connected the town to the railway station

Debarcaderul din zona Canalului vechi²⁰²
The wharf from The old Channel area

²⁰¹ *Colecția Cristina Boiadovschi Paizan/ The collection of Cristina Boiadovschi Paizan.*

²⁰² *Colecția George Neacșu/ The collection of George Neacșu.*

Activități cultural-artistice în perioada regimului comunist²⁰³
Cultural and artistic activities during the communist regime

I.M.U. Medgidia în 1960²⁰⁴
I.M.U. Medgidia in 1960

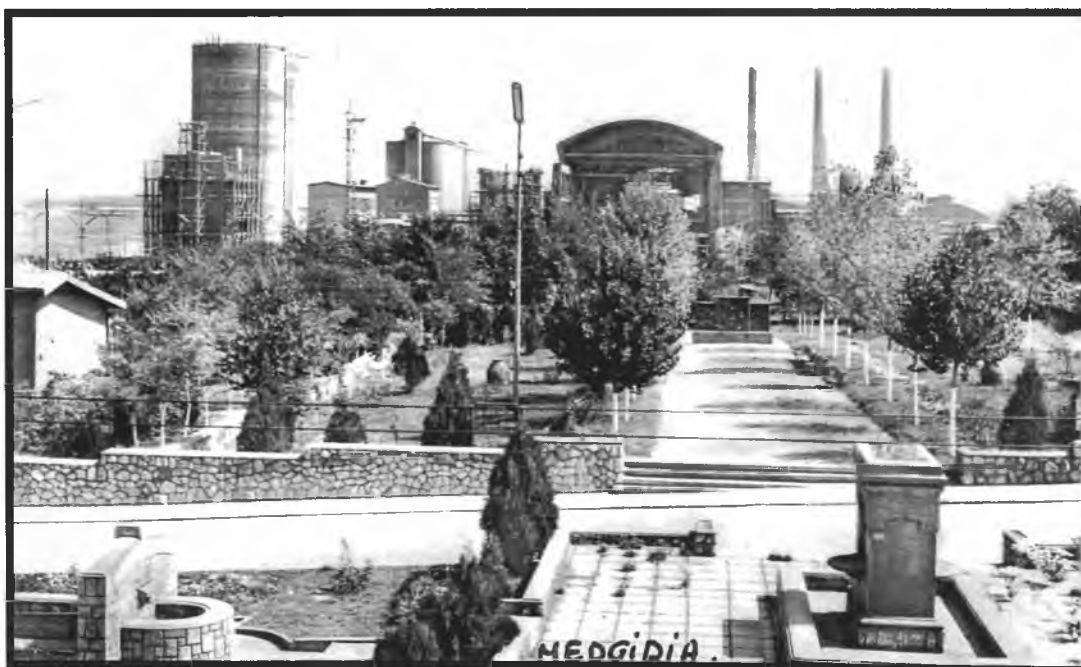
²⁰³ *Colecția Cristina Boiadovschi Paizan/ Colecția George Neacșu.*

²⁰⁴ *Colecția Adrian Ilie/The collection of Adrian Ilie.*

Muncitori la I.M.U. Medgidia²⁰⁵
Workers at I.M.U. Medgidia

Fabrica de ciment din Medgidia în 1963²⁰⁶
The Cement factory in Medgidia in 1963

²⁰⁵ *Colecția Gheorghe Călin/The collection of Gheorghe Călin.*

²⁰⁶ *Ibidem.*

Medgidia în 1967. Piața centrală²⁰⁷
Medgidia in 1967. The market from the centre

Centrul orașului în 1965²⁰⁸
The centre of the town in 1965

²⁰⁷ *Colecția Adrian Ilie/The collection of Adrian Ilie*

²⁰⁸ *Colecția Corneliu Marinescu /The collection of Corneliu Marinescu*

Spitalul teritorial Medgidia²⁰⁹
The General Hospital Medgidia

---

²⁰⁹ *Ibidem.*

Faleza Canalului Dunăre -Marea Neagră în 1970²¹⁰
The cliff of the Danube-Black Sea Channel in 1970

Faleza Canalului în 1971²¹¹
The cliff of the Channel in 1970

---

²¹⁰ *Ibidem.*

²¹¹ *Colecția Traian Nichita/The collection of Traian Nichita*

Piața centrală în 1970. Vedere necirculată. Foto Alexandru Mendrea²¹²
The market from the centre/ Unused postcard. Photo by Alexandru Mendrea

Restaurantul "Modern" în 1970. Vedere necirculată. Foto Alexandru Florescu.²¹³
The restaurant "Modern" in 1970. Unused postcard. Photo by Alexandru Florescu

²¹² <http://sanuuitam.blogspot.ro/>

²¹³ *Ibidem.*

**Fântâna arteziană în 1973. Vedere necirculată. Foto Alexandru Florescu²¹⁴
The artesian well in 1973. Unused postcard. Photo by Alexandru Florescu**

**Blocuri în construcție în 1975²¹⁵
Block of houses in construction in 1975**

²¹⁴ *Colecția Corneliu Marinescu/ The collection of Corneliu Marinescu*

²¹⁵ *www.facebook.com/medgidieni*

Parcul "1 Mai" în 1975²¹⁶
The park "The 1st of May" in 1975

²¹⁶ *Colecția Adrian Ilie/The collection of Adrian Ilie*

Cinema "Dobrogea" în anul 1975²¹⁷
The Cinema "Dobrogea" in 1975

---

²¹⁷ *Ibidem.*

Faleza Canalului în 1975²¹⁸
The cliff of The Channel in 1975

---

²¹⁸ www.facebook.com/medgidieni

Fântâna arteziană în 1975²¹⁹
The artesian well in 1975

---

²¹⁹ *Ibidem.*

Exponate ale Taberei de ceramică de la Medgidia – faleza Canalului²²⁰
Exhibits of the Ceramic Camp from Medgidia- the cliff of The Channel

²²⁰ Florin Lazăr Alexie, *Muzeul Național de Artă Contemporană*, București, 1975;
<http://www.documagazin2.mnac.ro>

"Cochilie fără sfârșit" - Costel Badea, 1971²²¹
"The endless shell"- by Costel Badea, 1971

Ilie Beldean, 1971²²²

---

²²¹ *Ibidem.*

²²² *Ibidem.*

"Figură" - Ion Berendea, 1975²²³
"The shape"- Ion Berendea, 1975

---

²²³ *Ibidem.*

Ștefan Bilciu, 1975²²⁴

---

²²⁴ *Ibidem.*

Alvaro Botez, 1975

Constantin Cantea, 1975

Eugen Cioncă, 1975

Victor Cristea, 1975

Magda Csutak, 1972

Iulia Dinescu, 1975

Dragoș Gănescu, 1971

Alexandra Gheorghe, 1971

Lucia Maftai Teodorescu, 1975

Constanțiu Mară, 1975

"Forța pământului", Patriciu Mateescu, 1971
"The force of the Earth", Patriciu Mateescu, 1971

"Cheia pământului", Florentina Mihai, 1971
"The key of the Earth" Florentina Mihai, 1971

Virgil Mihăescu, 1971

Petre Nichita, 1971

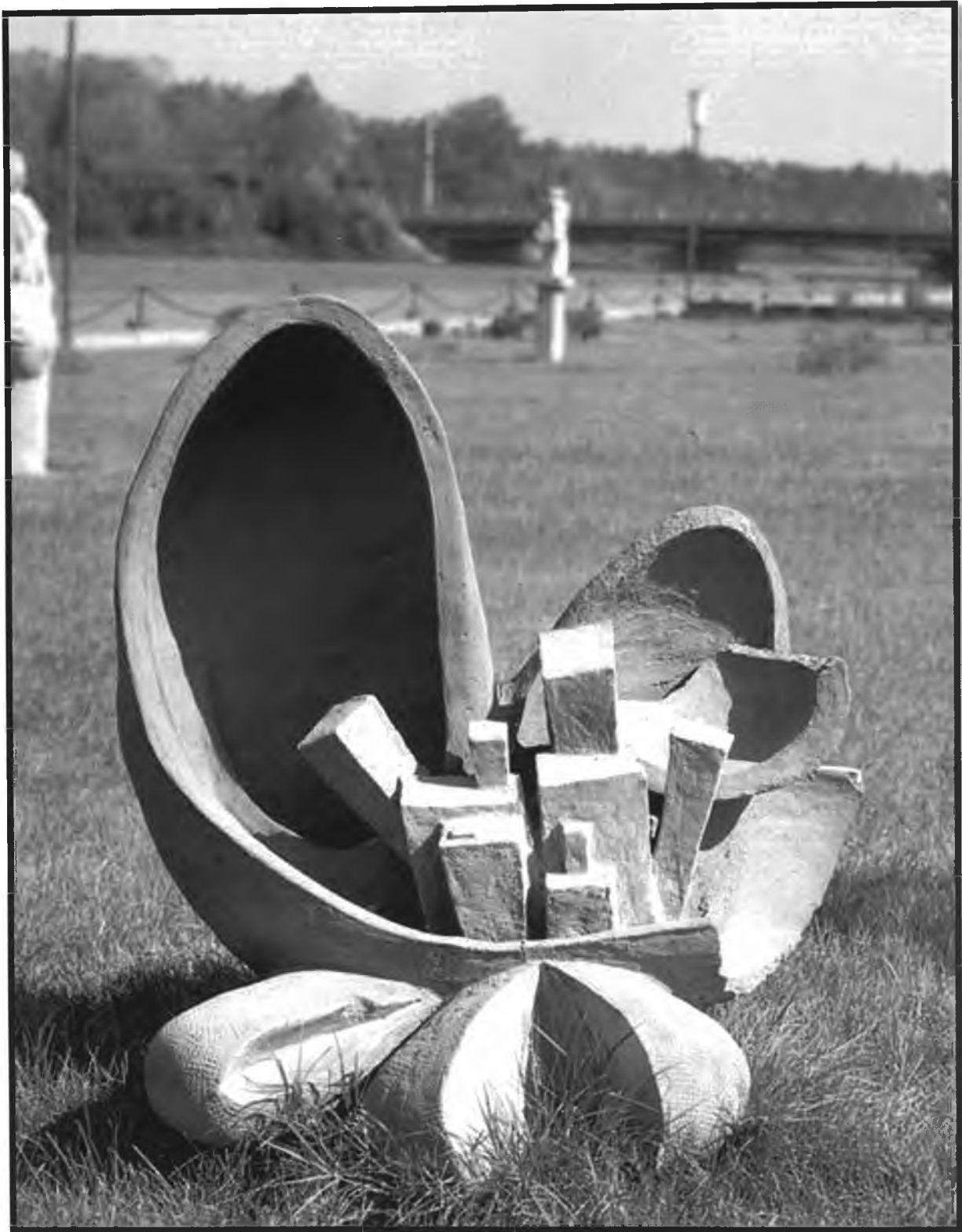
Constantin Nircă, 1971

Constantin Nircă, 1971

Constantin Nircă, 1975

Constantin Nircă, 1975

Nicolae Ovejan, 1975

"Mireasa", Dumitru Rădulescu, 1971
"The bride" Dumitru Rădulescu, 1971

Dumitru Rădulescu, 1975

"Fântână", Radu Tănăsescu, 1975
"The fountain", Radu Tănăsescu, 1975

Monument la intrarea in oraş²²⁵
A monument at the entrance of the town

---

²²⁵ *Ibidem; Şi-a adus contribuția și maestrul Constantin Papadopol.*

**Manifestații de susținere a regimului comunist la Medgidia ²²⁶
Supporting manifestations of the communist regime at Medgidia**

²²⁶Colecția Traian Nichita/The collection of Traian Nichita

Inaugurarea podului de la Medgidia²²⁷
The inauguration of the bridge at Medgidia

Medgidia în 1984. Vedere aeriană²²⁸
Medgidia in 1984. Aerial view

---

²²⁷ *Colecția Gheorghe Călin.*

²²⁸ *www.facebook.com/medgidieni (postare Florin Rotaru).*

**Canalul Dunăre-Marea Neagră – "Magistrala albastră"²²⁹
The Channel Danube-Black Sea- "The Blue Water Main "**

---

²²⁹ *Colecția George Neacșu/The collection of George Neacșu*

**Piața centrală în 1985²³⁰/
The centre market in 1985**

---

²³⁰ *Colecția Adrian Ilie.*

**"Femeia cu harpă" în 1976²³¹/
"The woman with the harp" in 1976**

**Muzeul de artă în 1980²³²
The Art Museum in 1980**

²³¹ *Colecția Corneliu Marinescu/The collection of Corneliu Marinescu*

²³² *Ibidem.*

"Dac" – Ion Jalea²³³
"The dacian"- Ion Jalea

---

²³³ *Ibidem.*

Fațada Muzeului de artă Medgidia²³⁴
The facade of the Art Museum Medgidia

Lucian Grigorescu, "Case la Medgidia", 1938²³⁵
Lucian Grigorescu "Houses in Medgidia", 1938

²³⁴ *Colecția Corneliu Marinescu.*

²³⁵ *www.wikit.org*

Activități patriotice în 1986²³⁶
Patriotic activities in 1986

Sala Sporturilor în 1987
The Gym Hall in 1987

---

²³⁶ *Colecția Gheorghe Călin/The collection of George Călin*

Vedere a Medgidiei din perioada comunistă²³⁷
A postcard of Medgidia from the communist period

---

²³⁷ Colecția Adrian Ilie.

Vizita lui Nicolae Ceaușescu la Fabrica de ciment²³⁸
Nicolae Ceausescu's visit to Cement Factory

Fabrica de Ciment din Medgidia²³⁹
Cement Factory in Medgidia

---

²³⁸ *Colecția Gheorghe Călin.*

²³⁹ *Colecția Adrian Ilie.*

Podul de la Medgidia²⁴⁰
The bridge at Medgidia

Vedere aeriană asupra oraşului și Canalului Dunăre-Marea Neagră(1985)²⁴¹
Aerial view over the town and the Danube-Black Sea Channel (1985)

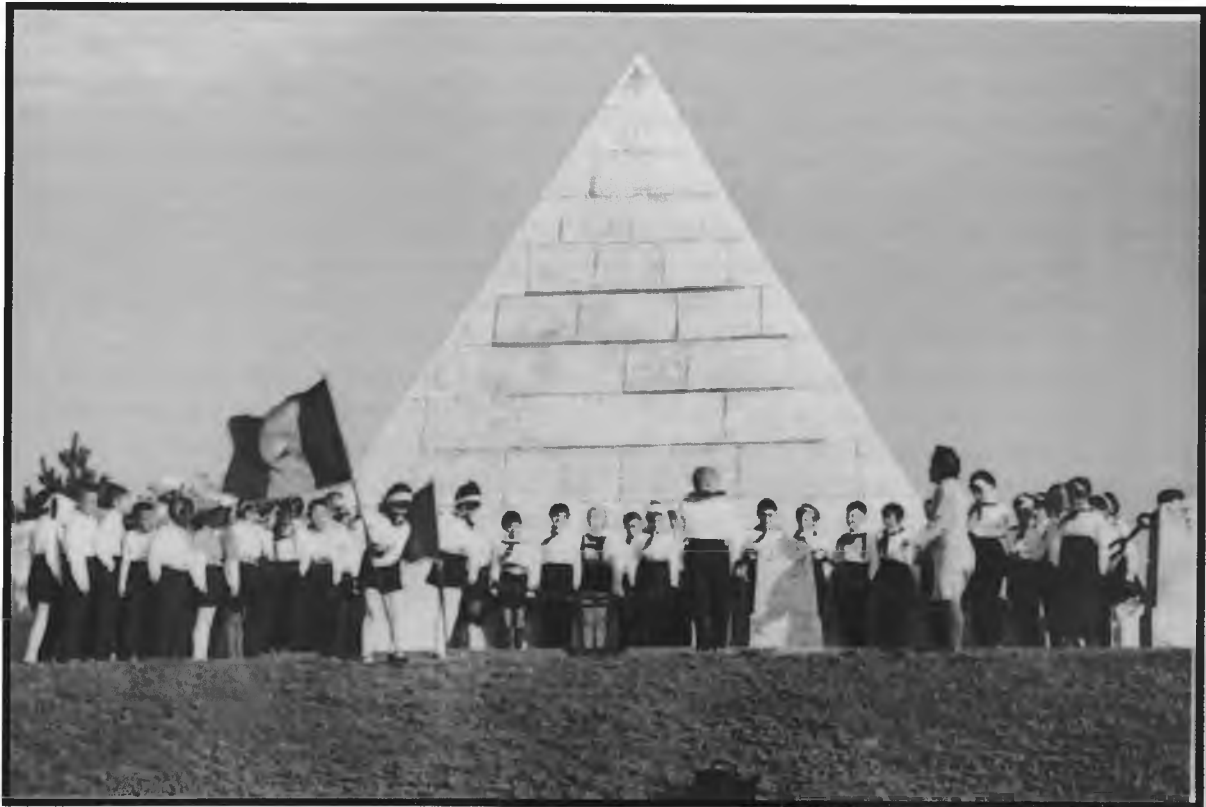
---

²⁴⁰ www.facebook.com/medgidieni.

²⁴¹ *Colecția Corneliu Marinescu.*

Medgidia în 1997²⁴²
Medgidia in 1997

Piramida albă²⁴³
The White pyramid

---

²⁴² *Colecția Adrian Ilie.*

²⁴³ *Colecția Dumitra Dae/The collection of Dumitra Dae*

IV. PERIOADA POSTDECEMBRISTĂ

Revoluția din decembrie 1989, a dus la căderea regimului comunist și la instaurarea noii ordini sociale, având la bază principiile democrației și ale statului de drept.

În conformitate cu regulile democrației se vor organiza primele alegeri libere. Se va reveni la forma de proprietate privată asupra bunurilor, iar întreprinderile de stat se vor privatiza.

Au apărut construcții noi și primele investiții străine în localitate. Au fost refăcute drumurile, școlile, liceele, sediul Primăriei, monumentele din oraș, cimitirele ortodox și musulman.

Au fost încheiate parteneriate cu orașe din Turcia, Italia, China, republica Moldova și s-au realizat schimburi de experiență. Personalități de origine română sau străini, din diverse domenii de activitate, au vizitat orașul pentru a împărtăși din experiența lor.

Au fost desemnați cetățenii de onoare ai localității, remarcați pentru merite deosebite și care au devenit mesagerii orașului în țară și în străinătate.

Din punct de vedere demografic se înregistrează o scădere a numărului locuitorilor de la 46657 locuitori în 1992, la 46381 de locuitori în anul 2000²⁴⁴, iar în anul 2011, la data ultimului recensământ s-au înregistrat 39780 locuitori²⁴⁵. Această scădere a populației se datorează lipsei locurilor de muncă din localitate și a exodului în străinătate.

Confortul locuitorilor va crește prin introducerea unei rețele de gaze natural, fiind rezolvată problema încălzirii pe timpul iernii.

Au apărut primele supermarketuri alimentare care vor asigura aprovizionarea în bune condiții a locuitorilor orașului. A fost construită șoseaua de centură pentru eliminarea traficului greu din localitate. În zona de Nord a orașului a fost construită o sală de sport pentru tinerii implicați în diverse activități sportive. A fost introdusă rețeaua cu apă potabilă în localitatea Valea Dacilor, arondată municipiului Medgidia.

Au fost refăcute parcurile din Medgidia, beneficiind și de finanțare europeană. Tabăra internațională de pictură se va organiza anual, contribuind la prestigiul orașului peste hotare, prin participării din diverse state ale lumii.

Annual au fost omagiați soldații sârbi, croați și sloveni care s-au jertfit în anul 1916, iar de curând și surorile scoțiene din Edinburgh, cunoscute și sub numele de "potârnichile gri", implicate în asigurarea actului medical în Spitalul de campanie de la Medgidia.

A fost organizat Festivalul internațional de muzică ușoară "Dan Spătaru", iar mai apoi Festivalul de jocuri și reconstituiri istorice "Dapyx", ajuns la cea de-a doua ediție (2017; 2018).

²⁴⁴ Adrian Ilie, *Medgidia. Istoria orașului...*, p.123.

²⁴⁵ www.ro.wikipedia.org

Ziua oraşului a fost stabilită la 2 septembrie, dată la care este atestată întemeierea oraşului modern (1856), după Războiul Crimeei și colonizarea elementelor tătare din această zonă.

În prezent, există un plan de investiții care au în vedere reabilitarea tramei stradale, reabilitarea instituțiilor de învățământ și sporirea confortului locuitorilor oraşului.

IV. THE POSTDECEMBRIST PERIOD

The Revolution of December 1989 led to the fall of the communist regime and the establishment of the new social order, based on the principles of democracy and the rule of law. In accordance with the rules of democracy, the first free elections will be held. It will return to the form of private property ownership, and state-owned enterprises will be privatized.

New constructions and first foreign investments have appeared in the locality. The roads, schools, high schools, the Town Hall, monuments in the city, The Orthodox and Muslim cemeteries were restored.

Partnerships have been concluded with cities from Turkey, Italy, China, the Republic of Moldova, and share experience visits have been achieved. Romanian and foreign personalities from various fields of activity have visited the city to share their experience.

The citizens of the town have been awarded honorary titles, because they were distinguished for outstanding merits and have become the messengers of the city in the country and abroad.

Demographically there is a decrease in the number of inhabitants from 46657 inhabitants in 1992 to 46381 inhabitants in 2000⁷⁷ and in 2011, at the date of the last census, there were 39,780 inhabitants⁷⁸. This decrease in population is due to the lack of jobs in the town and because of the growing exodus abroad.

The comfort of the inhabitants will increase by introducing a natural gas network, and the problem of heating in winter is solved.

The first supermarkets, which will ensure the city's good supply, have emerged. The center road was built to eliminate heavy traffic from the town. A sports hall for young people involved in various sports activities was built in the northern area of the city. The drinking water network was introduced in Valea Dacilor, a suburb of Medgidia.

The parks of Medgidia have been restored, also benefiting from European funding. The international painting camp will be held annually, contributing to the prestige of the city abroad through participants from different countries around the world.

Annually, Serbian, Croatian and Slovenian soldiers, who sacrificed themselves in 1916, and recently The Scottish sisters from Edinburgh, also known as "gray partridges", involved in providing medical assistance to the Medgidia Campaign Hospital, are honored.

The International Danubian Music Festival "Dan Spataru" was organized, and later the Dapyx Games and Historical Reconstructions Festival was organized and it reached its second edition (2017; 2018).

The city's day was set on September 2nd, when the founding of the modern city (1856), after the Crimean War and the colonization of the tattoo elements in this area, was established. At present, there is an investment plan that involves the rehabilitation of the street tram, the rehabilitation of the educational institutions and the comfort of the town's inhabitants.

Vedere aeriană asupra stadionului și Canalului Dunăre-Marea Neagră²⁴⁶
Aerial view over the Stadium and the Danube-Black Sea Channel

Fântâna arteziană
The artesian well

²⁴⁶ www.facebook.com/medgidieni

**Podul de la Medgidia
The bridge of Medgidia**

**Vedere aeriana asupra oraşului
Aerial view over the town**

Piațeta Decebal
The market Decebal

Imagini din Medgidia²⁴⁷
Images from Medgidia

---

²⁴⁷ *Biblioteca Municipală Medgidia.*

Monumentul eroului român²⁴⁸
The memorial of the Romanian hero

---

²⁴⁸ *Colecția Adrian Ilie/The collection of Adrian Ilie*

Medgidia în 2018²⁴⁹
Medgidia in 2018

Fabrica de ciment Lafarge (în prezent CRH)²⁵⁰
The Cement factory Lafarge (presently CRH)

²⁴⁹ www.facebook.com/medgidieni (foto: Adrian Dedu)

²⁵⁰ *Ibidem.*

Festivalul internațional de jocuri și reconstituiri istorice
The international festival of historical games and reenactments

Lupte între daci și romani –reconstituire istorică
Scenes of fight between Romans and Dacians-historical reenactment

Piața centrală în 2017
The market from the centre in 2017

Fântâna arteziană²⁵¹
The artesian well

Marșul costumelor istorice –Dapyx 2018²⁵²
The historical costumes march-Dapyx 2018

---

²⁵¹ *Arhiva fotografică a Primăriei Medgidia/The photography archives of the Town Hall Medgidia*
²⁵² *Ibidem.*

Noul sediu al firmei Sterk Plast Medgidia²⁵³
The new headquarters of Sterk Plast Medgidia

²⁵³ *Arhiva fotografică a firmei Sterk Plast Medgidia*

SIMBOLURI ȘI REPERE ALE ORAȘULUI
SYMBOLS AND LANDMARKS OF THE
TOWN

PALATUL COMUNAL

A fost construit în anul 1893 în vremea primarului Kemal Agi Amet. Onorariile constructorilor Fieroiu, Gologan și Gheorghe Mănescu au fost achitate de primarul Costică Golea²⁵⁴.

A suferit stricăciuni semnificative în timpul Primului Război Mondial, dar au fost refăcute prin contribuția locuitorilor urbei.

Cu trecerea timpului a suferit modificări minore schimbându-se doar culoarea exterioară.

THE COMMUNAL PALACE

It was built in 1893 during the period of Mayor Kemal Agi Amet. The fees of the builders Fieroiu, Gologan and Gheorghe Manescu were paid by Mayor Costică Golea.

It suffered significant damage during the First World War, but it was rebuilt with the contribution of the town's inhabitants.

With the passage of time it has undergone minor changes, the outer color being the only thing changed.

Palatul Comunal în 1913²⁵⁵
The communal palace in 1913

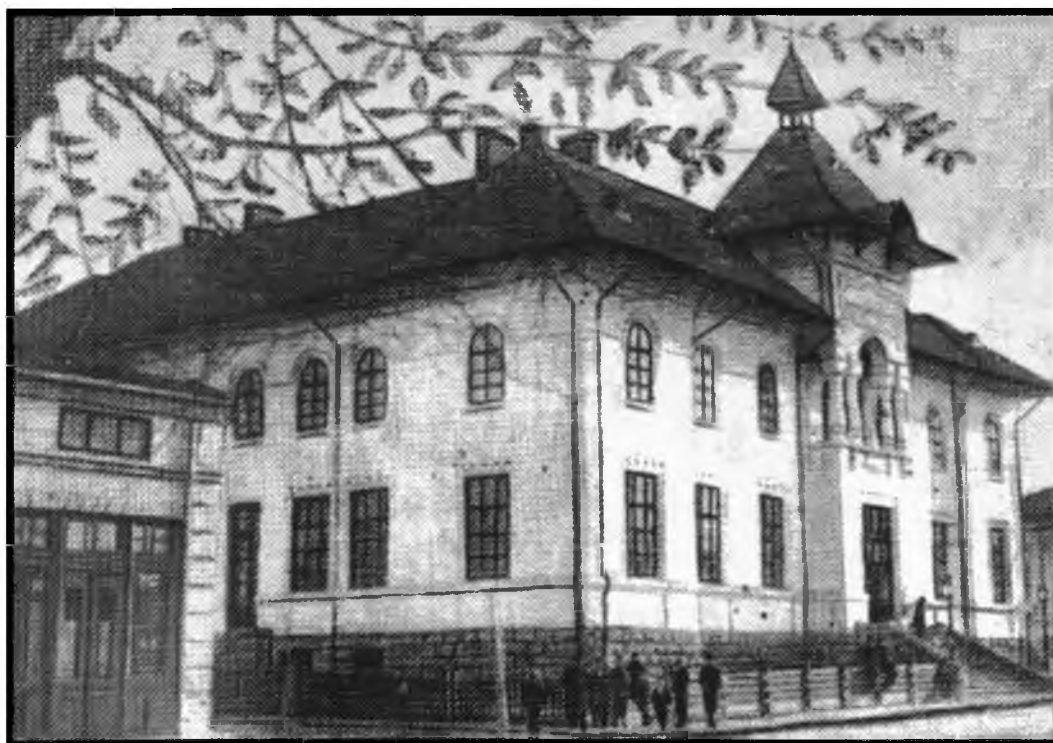
²⁵⁴ Adrian Ilie, *Primarii Medgidiei. Creștini și musulmani...*, p.85.

²⁵⁵ *Colecția Corneliu Marinescu/The collection of Corneliu Marinescu*

MEDGEDIA

Palatul Comunal în 1923
The communal palace in 1923

Palatul Comunal în 1926
The communal palace in 1926

Palatul Comunal în 1930²⁵⁶
The communal palace in 1930

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL
THE TOWN HALL AND THE LOCAL COUNCIL

Primăria în 1988
The Town Hall in 1988

²⁵⁶ *Colecția Adrian Ilie.*

Primăria în 1996
The Town Hall in 1996

Primăria în 2006
The Town Hall in 2006

Primăria în 2012
The Town Hall in 2012

Primăria în 2015
The Town Hall in 2015

Primăria în 2016²⁵⁷
The Town Hall in 2016

Primăria în 2017²⁵⁸
The Town Hall in 2017

---

²⁵⁷ *Ibidem.*

²⁵⁸ www.serhatismail.ro

GEAMIA "ABDUL MEDGID"

Construcția a fost finalizată către sfârșitul anului 1859 și la începutul anului 1860. Emblemele domului (kubbe), altarului (minber) și ale minaretului, realizate din cupru, au fost confecționate la Istanbul și aduse la Medgidia, totalizând cheltuieli de 7.023 de kuruși. Costurile moscheii au fost apreciate la 200.932 de kuruși, depășind prevederile inițiale cu 71.900 de kuruși²⁵⁹.

Geamia din Medgidia era „cea mai frumoasă și mai mare din Dobrogea”, având o școală mahomedană în subordine. Mai își desfășurau activitatea alte 6 geamii, cinci fiind pe cheltuiala localnicilor, iar una pe cheltuiala statului român²⁶⁰.

A fost construită din marmură și piatră de calcar, fiind fasonată manual, iar elementele de mobilier erau confecționate din lemn de cedru adus din Munții Libanului²⁶¹.

Minaretul, din colțul de nord-vest, construit din calcar avea 25 de metri, fiind prevăzut cu scară interioară în spirală și cu terasă circulară în partea superioară. Acoperișul este din olane păstrând specificul arhitecturii neoclasicului otoman. În prezent sunt păstrate detaliile originale. Este cea mai veche clădire a orașului numită „Medgidye” și reprezintă un reper al vechimii orașului.

MOSQUE "ABDUL MEDGID"

The construction was completed by the end of 1859 and early 1860. The emblems of the kubbe, the altar (minber) and the minaret, made of copper, were produced in Istanbul and brought to Medgidia, totaling 7.023 expats. The cost of the mosque was estimated at 200,932 Kurds, surpassing the initial provisions of 71,900 Kurds.

Medgidia's mosque was "the nicest and most beautiful of Dobrogea", having a subordinate Mahommedan school. Six other mosques also carried out their activity, five being at the expense of the locals, and one at the expense of the Romanian state.

The mosque was built of marble and limestone and was hand-made, and the furniture was made of cedar wood from the Lebanon Mountains.

The minaret from the northwest corner, built of limestone, was 25 meters long, with a spiral internal staircase and a circular terrace on the top. The roof is made of tiles, keeping the specificity of Ottoman neo-classical architecture. Present original details are preserved. It is the oldest building of the town called "Medgidye" and it is a landmark of the town's old age.

---

²⁵⁹ *Ibidem*, p. 221.

²⁶⁰ Nuredin Ibram, *Prezența islamului în Dobrogea*, în vol Dobrogea 1878-2008, coordonator Valentin Ciorbea, Constanța, 2008, p.428.

²⁶¹ I. Simionescu, *Pământul Dobrogei*, în volumul Dobrogea. Cincizeci de ani de viață românească, București, 1928, p. 92.

Geamia în 1910²⁶²
The mosque in 1910

Geamia "Abdul Medgid" în 1916²⁶³
The mosque "Abdul Medgid" in 1916

²⁶² *Colecția Gabriel Octavian Nicolae*, Editura George G.H. Vlad, Medgidia, necirculată.

²⁶³ *Colecția Adrian Ilie/The collection of Adrian Ilie*

²⁶⁴ Colecția Gabriel Octavian Nicolae/ The collection of Gabriel Octavian Nicolae

Geamia în 1919²⁶⁵
The mosque in 1919

Geamia în 1920
The mosque in 1920

²⁶⁵ *Colecția G.O. Nicolae.*

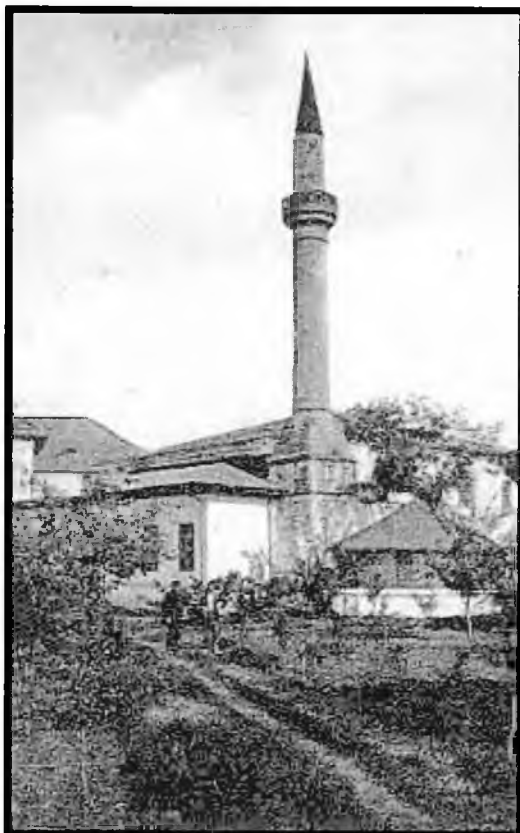
Geamia în 1922
The mosque in 1922

Geamia în 1925²⁶⁶
The mosque in 1925

---

²⁶⁶ *Colecția Adrian Ilie/The collection of Adrian Ilie*

Geamia în 1930²⁶⁷
The mosque in 1930

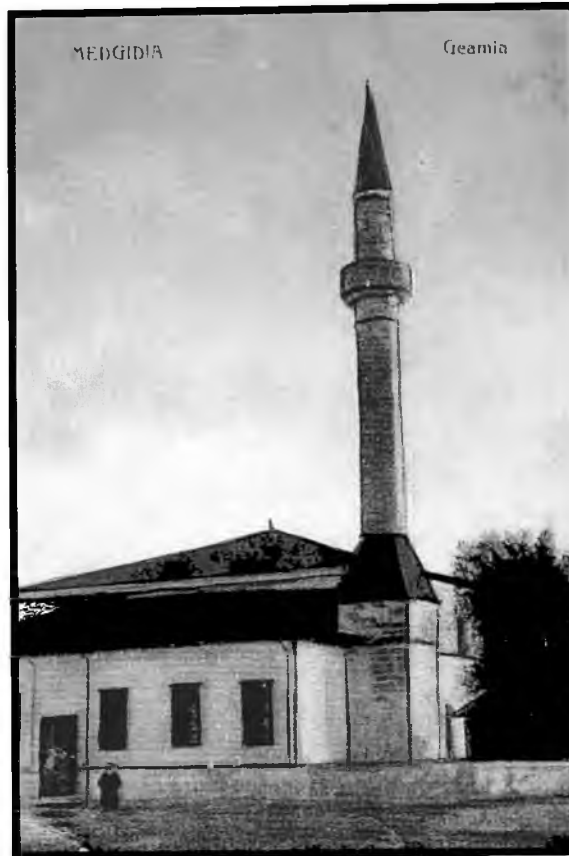

Geamia în 1930²⁶⁸
The mosque in 1930

---

²⁶⁷ *Ibidem.*

²⁶⁸ *Ibidem.*

Geamia în 1930²⁶⁹
The mosque in 1930

Geamia în 1970²⁷⁰
The mosque in 1970

---

²⁶⁹ *Colecția Gabriel Octavian Nicolae/The collection of Gabriel Octavian Nicolae.*

²⁷⁰ ****Prezențe musulmane în România, Editura Meridiane, București, 1976, p.30.*

Geamia în 1988
The mosque in 1988

Geamia în 2005²⁷¹
The mosque in 2005

---

²⁷¹ *Colecția Adrian Ilie.*

Interiorul geamiei și credincioși musulmani²⁷²
The interior of the mosque and muslims

BISERICA CREȘTIN-ORTODOXĂ CU HRAMUL "SFINȚII PETRU ȘI PAVEL"

A fost construită în perioada **1890-1899**²⁷³. Anterior construcției acestei biserici, ființa o mică biserică ce avea hramul „Sf. Chiril și Metodiu”. Aflată la 80 de metri de locul actualei Biserici cu hramul „Sf. Apostoli Petru și Pavel”, a fost demolată în 1899, iar pe locul unde a existat altarul a fost ridicat un monument din marmură.

Datorită eforturilor primarului Kemal Agi Amet, însoțit de preotul localității și de negustorul Iordan Stoianoff (după nume bulgar - *n.ns.*), care s-au deplasat la București pentru a obține fonduri de la Ministerul Cultelor²⁷⁴, biserica a putut fi finalizată. Ca urmare a acestui demers a fost obținută de la ministrul Take Ionescu, suma de 10.000 de lei, pentru finalizarea lucrărilor bisericii²⁷⁵.

Constructorul bisericii a fost I. Teodoriade, iar ctitorul așezământului religios a fost preotul Cristache Georgescu, care a păstorit timp de 48 de ani, între anii 1890 și 1938, fiind înmormântat în curtea bisericii. Pictura murală a plafonului, turla cea mare și pereții au fost

²⁷² *Fotografii Adrian Ilie.*

²⁷³ Gheorghe Dumitrașcu, *Localități, biserici și mănăstiri românești în Dobrogea până la 1878*, Editura Fundației Andrei Șaguna, Constanța, 1996, p. 219.

²⁷⁴ „*Constanța*”, III, nr. 118, din 7 mai 1895; în *A.D.*, 16, 1935, p. 133; și-au mai adus contribuția la realizarea acestei construcții Nicolae Șteflea, industriaș și comerciant, alături de alți locuitori ai urbei, care au colectat suma de 38.000 lei, comunitatea musulmană a contribuit cu suma de 18.000 lei, iar autoritățile județene cu suma de 2.000 lei.

²⁷⁵ P. Grigorescu, în *Constanța*, III, nr. 146, din 26 noiembrie 1895; Saroglu, în „*Dobrogea Jună*”, III, nr. 7, din 1 mai 1907.

pictați cu scene biblice în culori plăcute și cu un desăvârșit simț artistic. Cea mai mare parte a icoanelor de pe altar aparțin aceluiași pictor, vădind un talent remarcabil.

În anul 1932, ca urmare a contribuției enoriașilor și din alte fonduri colectate au fost reconstruite turlele din cărămidă, în locul celor de lemn, a fost refăcut acoperișul și a fost repictată biserica, de către pictorul Anghelescu din Călărași, întreaga lucrare costând suma de 630.750 de lei. Au fost înlocuite giurgiuvelele ferestrelor cu cele de fier și pardoseala de scânduri cu cea de mozaic.

Stilul arhitectonic este cel romano-bizantin. În perioada comunistă au fost executate două lucrări mai importante:

- în perioada 1962-1963, a fost repictat interiorul bisericii în totalitate, vechea pictură fiind degradată în proporție de 50 %. Lucrarea a fost efectuată de pictorii I. Musceleanu, P. Lembrau și I. Gheler cu suma de 57.400 de lei,
- în anul 1965 a fost vopsit în ulei întregul exterior al bisericii, lucrare ce a costat 34.000 de lei, din fonduri proprii²⁷⁶.

Printre preoții care au deservit Biserica amintim pe : preot Cristache Georgescu (1897-1938); preot Teodor Voineagu (1931-1961); preot Dumitru Rogoveanu (1938-1967); preot Pavel Cobilas din 1946, și Virgil Nicolae din anul 1961.

Biserica are următoarea formă structurală: 3 turle, două mici și una mare; altarul este din lemn de nuc frumos sculptat; 8 coloane în stil corintic, la înălțimea ușilor împărătești, iar deasupra alte 8 coloane în același stil. Între primele coloane sunt poziționate icoane mari cu rame, care au deasupra ghirlande impresionante de flori expuse, precum și icoane mici în mai multe rânduri. Aceste icoane au rama formată din câte 2 coloane mici, răsucite. Ușile împărătești, ca și cele două laturi, sunt tot din lemn de nuc, cu frumoase ornamentații, precum și 2 strane - una regală și una episcopală - frumos ornamentate.

Asemenea geamiei "Abdul Medgid", reprezintă un simbol al localității.

CHRISTIAN CHURCH - ORTHODOX WITH THE PATRONS "ST. PETER AND PAUL"

It was built between 1890 and 1899. Prior to the construction of this church, there was a small church dedicated to St. Cyril and Methodius. Located 80 meters from the site of the current "St. Apostles Peter and Paul" it was demolished in 1899 and a marble monument was displayed on the site of the altar.

Due to the efforts of Mayor Kemal Agi Amet, accompanied by the priest of the town and the merchant Jordan Stoianoff, who went to Bucharest to obtain funds from the Ministry of Religious Affairs, the church could be completed. As a result of this approach, Minister Take Ionescu gave the sum of 10,000 lei for the completion of the church's work.

The church builder was I. Teodoriade and the founder of the religious settlement was Cristache Georgescu, who served the community for 48 years between 1890 and 1938, being buried in the church yard. The mural painting of the ceiling, the great tower and the walls were painted with biblical scenes in pleasant colors and a perfect artistic sense. Most of the icons on the altar belong to the same painter, proving a remarkable talent.

In 1932, as a result of the contribution of the parishioners and other collected funds, the brick towers were rebuilt instead of the wooden ones, the roof was repaired and the church was repainted by the painter Anghelescu of Călărași, the entire work costing 630,750 of lei. The window frames were replaced with iron ones and the plank floor were replaced with mosaic.

The architectural style is Roman-Byzantine. During the communist period two more important works were executed:

²⁷⁶ Arhiva Protoieriei Medgidia, *Fond Registrul de venituri și cheltuieli*, Dosar 1/1967, f.3.

- During the period 1962-1963, the interior of the church was repainted entirely, the old painting being degraded 50%. The work was done by painters I. Musceleanu, P. Lembrau and I. Gheler in exchange of the sum of 57,400 lei,

- In 1965 the whole exterior of the church was painted in oil, a work worth 34,000 lei, from its own funds.

Among the priests who served the Church, we mention: priest Cristache Georgescu (1897-1938); Priest Teodor Voineagu (1931-1961); priest Dumitru Rogoveanu (1938-1967); Priest Pavel Cobilas from 1946, and Virgil Nicholas from 1961.

The church has the following structural form: three towers, two small and a large one; the altar is from walnut beautiful carved; 8 columns in Corinthian style, at the height of royal doors, and above eight other columns in the same style. Between the first columns there are placed large icons with frames, which have over impressive garlands of exposed flowers, as well as small icons on several occasions. These icons have a frame consisting of two small twisted columns.

The doors, as well as the two sides, are all from walnut wood with beautiful ornaments, as well as the two pews a royal one and an episcopal one - beautifully ornamented.

Like the mosque "Abdul Medgid" it is a symbol of the locality.

Biserica ortodoxă în anul 1970²⁷⁷
The Ortodox Church in 1970

²⁷⁷ *Arhiva Protoieriei ortodoxe Medgidia.*

Preotul Cristache Georgescu²⁷⁸
The priest Cristache Georgescu

---

²⁷⁸ *Colecția Adrian Ilie /Colecția George Neacșu.*

Biserica ortodoxă în 1980²⁷⁹
The Ortodox Church in 1980

Biserica ortodoxă în 1985²⁸⁰
The Ortodox Church in 1985

---

²⁷⁹ *Colecția Corneliu Marinescu.*

²⁸⁰ *Colecția Adrian Ilie.*

Preoții Dumitru Rogoveanu și Teodor Voineagu cu familiile²⁸¹
The priests Dumitru Rogoveanu and Teodor Voineagu and their families

---

²⁸¹ *Arhiva Arhiepiscopiei Tomisului și a Dunării de Jos.*

Interiorul Bisericii ortodoxe²⁸²
The interior of the Orthodox Church

---

²⁸² *Fotografii Adrian Ilie.*

SEMINARUL MUSULMAN

Seminarul musulman de la Babadag, a fost transferat la Medgidia, în anul 1901, având 8 clase și dormitoare, fiind ridicat de locuitorii urbei prin donații. Un organizator al Seminarului a fost Ibrahim Themo. Acesta a propus acordarea unor burse anuale, pentru elevii musulmani săraci, din provincie. A publicat două volume ale „Dicționarului turc-român” și lucrarea „Conducătorul conversației” în limba română și limba turcă (în anul 1915). În anul 1939 publica la Medgidia, „Amintirile mele în legătură cu înființarea Asociației Uniune și Progres și cu serviciile mele în slujba patriei și a revoluției naționale”²⁸³.

La inițiativa lui Take Ionescu, va lua ființă o catedră de Limba Română în cadrul Seminarului, în anul 1895, fiind numit pe această catedră Alexandru Alecu, cunosător al limbii turce²⁸⁴.

Ministrul instrucțiunii publice Spiru Haret, în anul 1904, îl însărcinează pe directorul Seminarului să realizeze un Regulament de organizare și funcționare, prin care seminariștii să capete instrucțiune cât mai intensă. Prin „ educația morală și adaptarea elevilor trebuințelor noastre de stat, va face, bineînțeles, obiectul celor mai vii preocupări din partea comisiunii”²⁸⁵, după cum spunea ministrul Spiru Haret. Se considera că „acela care a dat viață Seminarului musulman este nemuritorul Spiru Haret”²⁸⁶.

Construcția Seminarului respecta arhitectura unei medrese otomane, având o curte interioară cu portice pe laturi, având sala de rugăciune pe latura sudică. Materialele au fost de slabă calitate, inițial construcția având un caracter temporar. Ulterior se va realiza mica geamie (mesgid), la câțiva ani de la construcția medrese, probabil prin anul 1904. Acestei construcții i se adaugă și un vestibul, la o dată ulterioară²⁸⁷.

Clădirea avea amprentă la sol, pe un singur nivel, având o curte interioară cu un portic(prispă) ce se regăsea pe toate cele patru laturi ale curții interioare²⁸⁸.

Primii directori ai Seminarului au fost Alexandru Alecu²⁸⁹ și Ali Hagi Mustafa, pentru studii clericale. Un alt director al Seminarului a fost Demirgean Hagi Mahmut, a cărui activitatea a fost recunoscută de statul român prin acordarea decorațiilor „Coroana României” și „Serviciul credincios”²⁹⁰.

Manualele erau aduse de la Constantinopol (pentru limba turcă și arabă), dorindu-se scutirea de taxe pentru aceste manuale²⁹¹.

Recrutarea clericilor musulmani se făcea din rândul fiilor de turci și tătari ce locuiau în Dobrogea²⁹². Directorul Alexandru Alecu, ce era administratorul Seminarului musulman, era

---

²⁸³ Lavinia Gheorghe, *Aspecte privind afirmarea intelectuală a turcilor și tătarilor din Dobrogea, în perioada 1878-1914*, în vol. *Din istoria tătarilor*, vol. I, Constanța, 2010, p.41.

²⁸⁴ Mehmet Ali Ekrem, *Din istoria turcilor dobrogeni*, Editura Kriterion, București, 1995, p.147.

²⁸⁵ În *A.D.*, I, 1928, pp.182-183; Regulamentul a fost prezentat ministrului, după o vizită de documentare a directorului Alexandru Alecu la Istanbul, fiind adoptat la 17 august 1904.

²⁸⁶ Alexandru Alecu, *Istoricul Seminarului Musulman din Medgidia*, în *A. D.*, IX, vol. II, 1928, p. 187.

²⁸⁷ Corina Lucescu, *centrul de cultură și tradiție turco-tătară din Medgidia*, București, 2013, p.7.

²⁸⁸ *Ibidem*, p.8.

²⁸⁹ Alexandru Alecu (Alechimseliam), *Din amintirile unui bătrân dobrogean*, în *Dobrogea Jună*, XXXI, nr. 62-63, 16 martie 1935, p.2; Idem, *Istoricul seminarului Musulman din Medgidia*, în *Analele Dobrogei*, IX, vol. II, 1928, pp.180-187.

²⁹⁰ Lavinia Gheorghe, *op.cit.*, p.42.

²⁹¹ A.N.I.C., *Fond M.C.I.P.*, Dosar 245/1904, f. 47.

²⁹² *Idem*, Dosar nr. 210/1902, f. 5.

autorizat să-și continue munca și să se îngrijească de locul viran ce aparținea școlii, pentru a face plantații pe el²⁹³.

Primul Regulament de funcționare al Seminarului din anul 1892 prevedea: primirea la Seminar a fiilor de cetățeni români, în orele de dimineață se vor studia cursuri de limba arabă și interpretarea Coranului, predate de profesori musulmani, în orele de după prânz vor fi admiși la școala publică primară din localitate, iar absolvenții vor avea dreptul să fie numiți în clerul musulman²⁹⁴.

La 17 august 1904 se adoptă un nou Regulament de funcționare a Seminarului. Durata studiilor era de opt ani, cu examen de absolvire la final în fața unei comisii speciale, formată din reprezentanți ai Ministerului și din profesori ai școlii. Diploma de absolvire conferea absolvenților dreptul de a ocupa posturi de imami și de învățători în limba turcă. Studiile de cultură generală se realizau în limba română studiindu-se: limba română, istoria românilor, istoria universală, geografia, științele naturii, științele fizico-chimice, matematică, drept administrativ, drept constituțional, igiena, medicina populară, cultura pomilor, a zarzavaturilor, muzica, desen, gimnastică și pedagogie. În limba turcă studiau: limba și literatura turcă, istoria religiei și a Islamului, iar în limba arabă: Coranul, interpretarea Coranului, muzica bisericească.

Între anii 1904-1933 se publică Anuarul Seminarului musulman din Medgidia, ce oferă importante date statistice și informații despre evoluția școlii, despre profesori, despre elevi și investiții.

Între anii 1920-1967 s-au înscris la Seminar 504 elevi și au absolvit 402. Au fost 42 de generații de absolvenți, într-un secol de existență. În anii școlari 1931-1932; 1940-1941; 1962-1963; 1964-1965 și 1965-1966, Seminarul nu a avut absolvenți.

După anul 1993 se vor relua cursurile, iar prima promoție le va finaliza în anul școlar 1996-1997. În anul 1995 era reintrodus învățământul în limba turcă, pentru clasele I-XII. Lua ființă Liceul Teologic și Pedagogic musulman "Kemal Atatürk", care avea rolul de a continua tradiția istorică a vechiului Seminar musulman din Medgidia (art. 2 din protocolul semnat la 13 iulie 1995)²⁹⁵.

THE MUSLIM SEMINARY

The Babadag Muslim Seminary was transferred to Medgidia in 1901 with 8 classes and bedrooms, being built by the town's inhabitants with donations. An organizer of the Seminar was Ibrahim Themo. He proposed to grant annual scholarships for poor Muslim students from the province. He published two volumes of "Turkish-Romanian Dictionary" and "Conduct of Conversation" in Romanian and Turkish (in 1915). In 1939 he published in Medgidia "My memories of the establishment of the Union and Progress Association and my services in the service of the homeland and the national revolution".

At the initiative of Take Ionescu, there will be a Romanian Language Class at the Seminar, in 1895, Alexandru Alecu, a connoisseur of the Turkish language, was appointed to teach this class.

The Minister of Public Instruction, Spiru Haret instructs the director of the Seminar to make a Regulation of organizing and functioning, in which seminarians get the most intense instruction in 1904. "The moral education and adapting the pupils to our state needs will, of course, be the subject of the most preoccupations of the commission", said Minister Spiru Haret.

---

²⁹³ *Ibidem*, f. 25.; se înregistrează și un caz de indisciplină al elevului Vami Acai, împotriva direcțiunii școlii, drept pentru care a fost eliminat (*Ibidem*, f. 62).

²⁹⁴ Nureidin Ibram, *Seminarul musulman din Medgidia (1901-1931)*, în www.hakse.turc.ro; Stoica Lascu, *Prezențe ale turco-tătarilor în viața spirituală a Dobrogei (1913-1915)*, în vol. *Tătarii în istoria românilor*, coordonator Marian Cojoc, Editura Muntenia, Constanța, 2004, p.23.

²⁹⁵ Corina Lucescu, *op.cit.*, p.4.

It was considered that "the one who gave life to the Muslim Seminary was the Immortal Spiru Haret".

The construction of the Seminary respected the architecture of an Ottoman madrasah, having an inner courtyard with porticoes on the sides, with a prayer hall on the southern side. The materials were of poor quality, initially the construction was temporary. Subsequently, the small mosque (mesgid) will be made, a few years after the construction of a madrasah, probably by 1904. To this building a vestibule is also added at a later date.

The building had a ground floor print on a single level, with an inner courtyard with a portico (porch) that was found on all four sides of the inner courtyard.

The first directors of the seminar were Alexandru Alecu and Ali Hagi Mustafa, for clerical studies. Another director of the Seminar was Demirgean Hagi Mahmut, whose work was recognized by the Romanian state by awarding him the decorations "The Crown of Romania" and "The Faithful Service".

The textbooks were brought from Constantinople (for Turkish and Arabic), and they wanted to exempt tax for these manuals.

The recruitment of Muslim clerics was made among the sons of Turks and Tartars living in Dobrogea. The director Alexandru Alecu, who was the manager of the Muslim Seminary, was authorized to continue his work and take care of the empty lot belonging to the school to plant it.

The first Rules of Operation of the 1892 Seminar stated that the sons of Romanian citizens at the Seminar will be accepted; in the morning they will study Arabic classes and interpretation of the Qur'an, taught by Muslim teachers, in the hours after lunch they will be admitted to the primary school from the locality, and graduates will have the right to be appointed to the Muslim clergy.

On 17th August 1904 a new Regulation for the Seminary was adopted. The duration of the studies lasted eight years, with a final graduation exam in front of a special committee, consisting of representatives of the Ministry and of the school's teachers. The Graduation Diploma awarded graduates the right to take up imams and Turkish language teachers positions. General culture studies were conducted in Romanian studying Romanian language, history of Romania, Universal History, Geography, Natural Sciences, Physics and Chemistry Sciences, Mathematics, Administrative Law, Constitutional Law, Hygiene, Traditional Medicine, Tree cultivation, , Music, Drawing, Gymnastics and Pedagogy. In Turkish Language they studied: Turkish Language and Literature, the History of Religion and Islam, and in Arabic: the Qur'an, the interpretation of the Qur'an, and the Church Music.

During 1904 and 1933, the Yearbook of the Muslim Seminary in Medgidia was published, which provided important statistical data and information about the school's evolution, about teachers, pupils and investments.

Between 1920 and 1967, 504 students enrolled at the Seminar and 402 graduated. There were 42 generations of graduates in a century of existence. In the school years 1931-1932; 1940-1941; 1962-1963; 1964-1965 and 1965-1966, the seminar had no graduates. After 1993, the courses will be resumed and the first promotion will be completed in the school year 1996-1997. In 1995 Turkish education was reintroduced for grades I-XII. The Muslim Theological and Pedagogical Highschool "Kemal Atatürk" was created to continue the historical tradition of the old Muslim Seminary in Medgidia (Article 2 of the Protocol signed on July 13, 1995).

اصول مکالمه

CONDUCTĂTORUL
CONVERSAȚIUNEI
IN
ROMĂNEȘTE
ȘI
TURCEȘTE

*Pentru folosința călătorilor români în România din
dreapta Dunării, și a locuitorilor de religie mo-
hamedană din România din dreapta Du-
nării; pentru și a călătorilor români
în Orient și a celor care vin
din Orient în România*

DE
George Popescu Ciocinaș
Profesor

Dr. Ibrahim Ghemo
EDITOR

1915

MEDIDIA
Tipografia „ȘTEI”, 1915

Prețul 2 Lei

Lucrare tipărită la Medgidia în 1915²⁹⁶
Paper published at Medgidia in 1915

²⁹⁶ Colecția Adrian Ilie.

Regele Carol I în vizită la Seminar 1913²⁹⁷
Carol the 1st visiting the Seminary in 1913

Seminariști în 1915²⁹⁸
Seminary students in 1915

²⁹⁷ Arhiva Muzeului Național al Marinei Militare "Ferdinand I" Constanța.

²⁹⁸ Colecția Gabriel Octavian Nicolae.

Seminarisți în 1923²⁹⁹
Seminary students in 1923

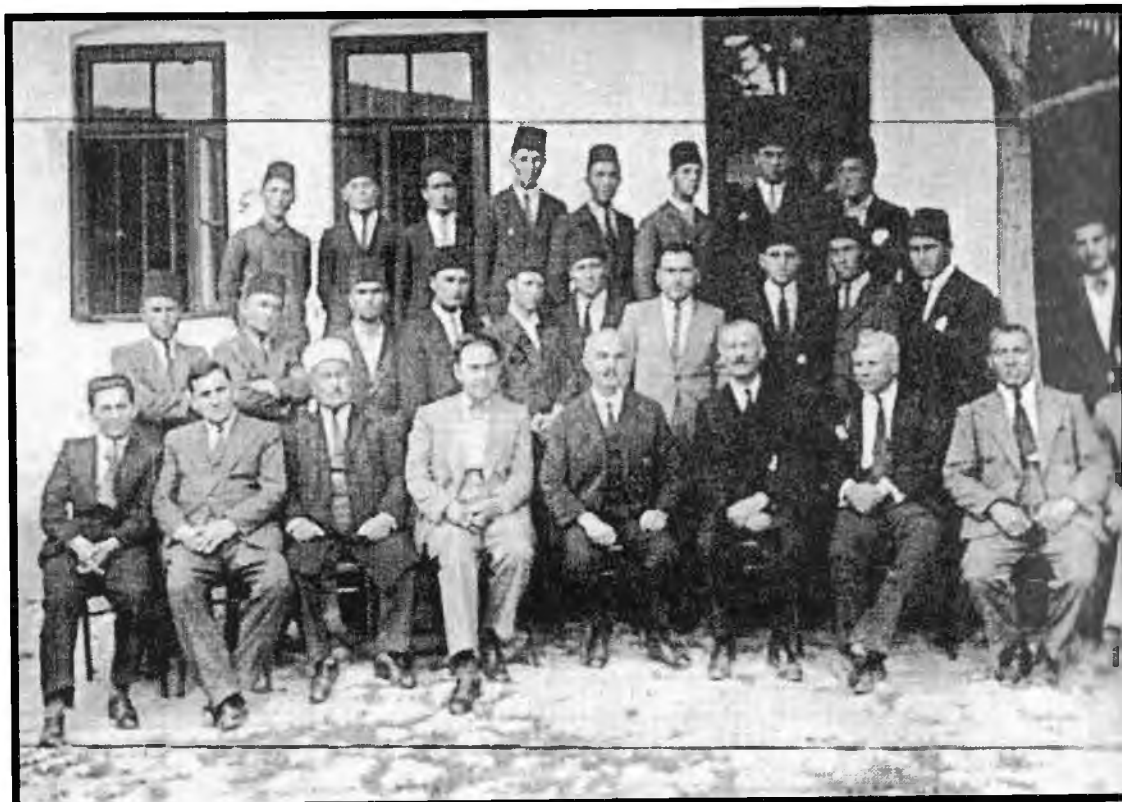

Locația seminarului musulman de la Medgidia³⁰⁰
The location of the muslim seminary in Medgidia

---

²⁹⁹ www.whysavelanguages.wordpress.com.

³⁰⁰ ****Anuarul Seminarului musulman din Medgidia pe anul școlar 1931-1932*, Editura Institutului de arte grafice al ziarului Dobrogea Jună, Constanța, 1932. Foaia de titlu.

Profesori și seminariști în 1931³⁰¹
Teachers and seminarists in 1931

Seminariști în 1924³⁰²
Seminary students in 1924

³⁰¹ Aurelia Lăpușan, Ștefan Lăpușan, *op.cit.*, p.206.

³⁰² *Colecția Adrian Ilie.*

Absolvenți ai seminarului deveniți imami ai cultului musulman³⁰³
Seminary students who graduated and became imams

Seminariști în perioada interbelică³⁰⁴
Seminary students during the interwar period

³⁰³ *Colecția Fidan Molamet.*

³⁰⁴ *Qaradeniz, octombrie 2014.*

Seminariști în 1961³⁰⁵
Seminary students in 1961

PANAIRUL – TÂRG TRADIȚIONAL RENUMIT

Panairul a fost atestat în 1752 pentru prima dată, dar existența sa este mult mai veche. Tranzacțiile comerciale în cadrul bâlciului de la Medgidia erau însemnate. Negustorii și sătenii veneau chiar din părți îndepărtate ale Dobrogei. La bâlci, negustorii cumpărau cereale, uneori oferind arvună și pentru recoltele din anul viitor, fixând totodată și prețurile. Un număr mare de negustori străini veneau cu produse industriale europene, precum: încălțăminte, haine, draperii, bumbăcării și obiecte de factură orientală³⁰⁶.

Un rol important în comerțul cu cereale a revenit grecilor³⁰⁷, care se preocupau de tranzacțiile cu aceste produse.

În toate târgurile Dobrogei existau hanuri, cele mai importante fiind hanul călugărilor, hanul Panairului și hanul de la Babadag³⁰⁸. În vreme de război, târgul se organiza pentru asigurarea bunurilor atât de necesare locuitorilor. Indiferent de vremuri și de dominație se organizau târguri care canalizau toate energiile creatoare, atât la nord cât și la sud de Dunăre.

---

³⁰⁵ *Colecția Fidan Molamet; Adrian Ilie, Comunitățile turcă și tătară din Medgidia....*, pp.135-171.

³⁰⁶ Grigore Dănescu, *La Dobroudja. E'tu de geographie physique et ethnographique*, Imprimerie de L'Independence Roumaine, Bucharest, 1903, p. 584.

³⁰⁷ Ion Neicu, *Țara dintre Dunăre și Mare*, f.ed., 1928, p. 26.

³⁰⁸ Ion Faiter, *Trecător prin târguri și iarmaroace*, Editura Sport-Turism, București, 1982, p. 114.

Aceste locuri reprezentau punctul de întâlnire al românilor nord și sud-dunăreni, cu negustorii străini ce veneau din lumea orientală sau occidentală.

Negustorii bulgari își vor aduce contribuția la dezvoltarea activităților comerciale³⁰⁹, stabilind acele legături cu teritoriul sud – dunărean.

După 1878, odată cu reintegrarea Dobrogei și a Deltei Dunării în cadrul statului român, provincia va cunoaște o dezvoltare alertă și o prosperitate pentru toți locuitorii săi.

Bâlcuirile ofereau locuitorilor posibilitatea de a obține mărfurile care le erau necesare, iar pe moșiile celor care se organizau, multe avantaje³¹⁰.

Din Dobrogea se aduceau în stânga fluviului piei de animale, pește proaspăt și sărat, scrumbie, alte mărfuri locale, aducându-se în schimb produse manufacturiere de tot felul, sfoară, rachiu, legume proaspete și uscate, cărți religioase și școlare³¹¹.

Acest comerț a reprezentat un stimulent puternic pentru dezvoltarea agriculturii, pescuitului, activităților meșteșugărești și afirmării culturii din Dobrogea.

La sfârșitul perioadei interbelice, târgul Panairului era situat în vatra satului, învecinându-se la E cu terenurile arabile ale lui Aurel Oancea, la S cu cartierul Știuca (în apropierea linilor ferate), iar la V terenurile arabile ale locuitorilor și bălțile Kara-su. Linia ferată Medgidia-Babadag traversa locația târgului, care servea drept aeroport comunal. Ocupa o suprafață de 154 de hectare³¹².

Târgul era recunoscut în perioada interbelică și pentru vânzarea animalelor, în special a cailor³¹³. Proprietarii acestora frecventau târgul periodic.

Târgul funcționa în perioada 16-31 octombrie 1947, iar comercianții participanți proveneau din Medgidia, dar și din alte localități ale țării³¹⁴.

La 28 septembrie 1947 se înregistrau cereri către Primărie, din partea unor comercianți ce doreau să își deschidă afaceri pe durata târgului. Printre aceștia amintim pe: Aurel Ciubureanu, din București – voiajor, Stelian Dumitrescu, din Ploiești – lanț electric și o prăvălie, Costel Bârzoagă, din Călărași – „panorame cu distracții publice”, Chiru Calciu, din București – tir cu arme, Costică Bălulescu, din București – cu dulciuri³¹⁵.

Putem concluziona prin a spune că prin existența târgului Panairului, orașul s-a dezvoltat, populația a crescut, autoritățile au investit banii obținuți din închirierea tarabelor din târg, în construcții trainice care dăinuie și astăzi. Târgul a funcționat permanent, existând și ani în care activitatea a fost suspendată, dar interesul oamenilor pentru tranzacții comerciale și obținerea de venituri a fost hotărâtoare în reluarea activității. Târgul a continuat să existe și să asigure prosperitatea locuitorilor din imediata sa apropiere. Au existat și perioade în care târgul și-a întrerupt temporar activitatea datorită războiului, cum a fost cazul celui din 1877-1878, dar s-a reluat în 1880, când autoritățile au respectat solicitările populației.

Până în 1877, a avut un rol primordial în dezvoltarea Dobrogei, comercializând produse străine, valorificând articolele autohtone și stabilind o legătură trainică și de nezdruccinat între românii din stânga fluviului, cu cei din dreapta Dunării.

După anul 1878, târgul s-a confruntat cu fenomenul general de modernizare a economiei românești, dar a continuat să existe în același loc, având o existență neîntreruptă până în 1947³¹⁶.

³⁰⁹****Istoria românilor*, vol. VII, t. I, p. 613.

³¹⁰****Documente privitoare la comerțul românesc (1473-1868)*, publicat de Dumitru Z. Furnică, Tipografia „România Nouă”, București, 1931, p.11; Jacques Le Goff, *Negustorii și bancherii în evul mediu*, Editura Meridiane, București, 1994, p. 20.

³¹¹ Tudor Mateescu, *Însemnări despre burghezia și moșierimea română din Dobrogea*, în A.I.I.A.X., Iași, 1986, p. 279.

³¹² S.J.A.N.C., *Fond Primăria Medgidia*, Dosar 12/1939, f.43.

³¹³*Ibidem*, Dosar 5/1933, f. 60.

³¹⁴*Ibidem*, Dosar 36/1947, f.95.

³¹⁵*Ibidem*, ff. 65-73.

³¹⁶ Kemal Karpat, *Urbanismul otoman: Emigrația din Crimeea spre Dobrogea și întemeierea orașului Medgidia (1856-1878)*, în volumul *Tătarii în istorie și în lume*, coordonator Tahsin Gemil, Editura Kriterion, București, 2003, p. 221.

Medgidia a reprezentat prin târgul Panairului, o adevărată „piață comună” a localităților din spațiului balcanic, realizând acea legătură trainică între nordul și sudul peninsulei Balcanice, dintre răsăritul și sudul Europei.

Târgul Panairului se identifică cu Medgidia, importanța acestuia contribuind la prestigiul așezării.

PANAIRUL - THE WELL-KNOWN TRADITIONAL FAIR

The Panair was certified in 1752 for the first time, but its existence is much older. The commercial transactions at the Medgidia fair were significant. Merchants and villagers came from the distant parts of Dobrogea. In barracks, merchants bought grain, sometimes offering the same price for next year's crops, fixing prices as well. A large number of foreign merchants came with European industrial products such as footwear, clothes, curtains, cotton and objects of oriental origin¹⁰⁰.

An important role in the grain trade was given to the Greeks¹⁰¹, who were concerned with the transactions with these products.

In all fairs of Dobrogea there were inns, the most important being the monks' inn, the Panair inn and the Babadag inn¹⁰². During the war, the fair was organized to ensure the necessary assets for the inhabitants. Regardless of times and domination, fairs were organized to channel all the creative energies, both to the north and to the south of the Danube.

These places were the meeting point of the North and South Danubian Romanians, with foreign merchants coming from the Oriental or Western world.

The Bulgarian merchants will contribute to the development of commercial activities¹⁰³, establishing those links with the South - Danubian territory.

After 1878, with the reintegration of Dobrogea and the Danube Delta into the Romanian state, the province will experience an alert development and prosperity for all its inhabitants.

The fairs offered the inhabitants the opportunity to get the goods they needed, and many assets on the estates of those who organized them¹⁰⁴.

From Dobrogea, animal skins, fresh and salty fish, spikes, other local goods were brought to the left of the river, bringing in turn all kinds of manufactures, string, brandy, fresh and dried vegetables, religious and school books¹⁰⁵.

This trade was a powerful incentive for the development of agriculture, fishing, craft activities and affirmation of the Dobrogea culture.

At the end of the interwar period, the Panair Fair was located in the village hearth, bordering East with Aurel Oancea's arable lands, South with Știuța neighborhood (near railways), and West with the arable lands of the inhabitants and the ponds of Kara-su . The Medgidia-Babadag railway crossed the location of the fair, serving as a communal airport. It occupied an area of 154 hectares¹⁰⁶.

The fair was recognized in the interwar period for the sale of animals, especially horses¹⁰⁷. Their owners frequented the fair regularly.

The fair operated between the 16th and 31st October 1947, and the participating traders came from Medgidia, but also from other localities from the country¹⁰⁸.

On 28th September 1947 applications were filled in at the City Hall from merchants who wanted to open business during the fair. Among them we mention: Aurel Ciubureanu, from Bucharest – a voyager, Stelian Dumitrescu, from Ploiesti – an electric chain and a shop, Costel Barzoaga, Calarasi - "panorama with public amusements", Chiru Calciu, Bucharest - gun shooting, Costică Balulescu from Bucharest – sweets¹⁰⁹.

We can conclude by saying that with the existence of the Panair Fair, the city has grown, the population has grown and the authorities have invested the money they have obtained from the rental of the fair stands, in the lasting construction that is still today. The fair has been functioning permanently, and there have been years when the activity was suspended, but people's interest in commercial transactions and earnings was crucial in resuming the business. The fair continued to exist and ensure the prosperity of its immediate vicinity. There have also been times when the trade has temporarily interrupted its activity due to the war, as was the case in 1877-1878, but resumed in 1880 when the authorities met the demands of the population.

Until 1877 he played a pivotal role in the development of Dobrogea, selling foreign products, capitalizing on the indigenous items and establishing a lasting and unshakable link between the Romanians on the left of the river and those on the right of the Danube.

After 1878, the fair was confronted with the general phenomenon of modernization of the Romanian economy but continued to exist in the same place, having an uninterrupted existence until 1947¹¹⁰.

Medgidia represented the Panair Fair, a true "common market" of Balkan localities, making that lasting connection between the north and south of the Balkan Peninsula, between Eastern and Southern Europe.

The Panair Fair identifies itself with Medgidia, its importance contributing to the prestige of the settlement.

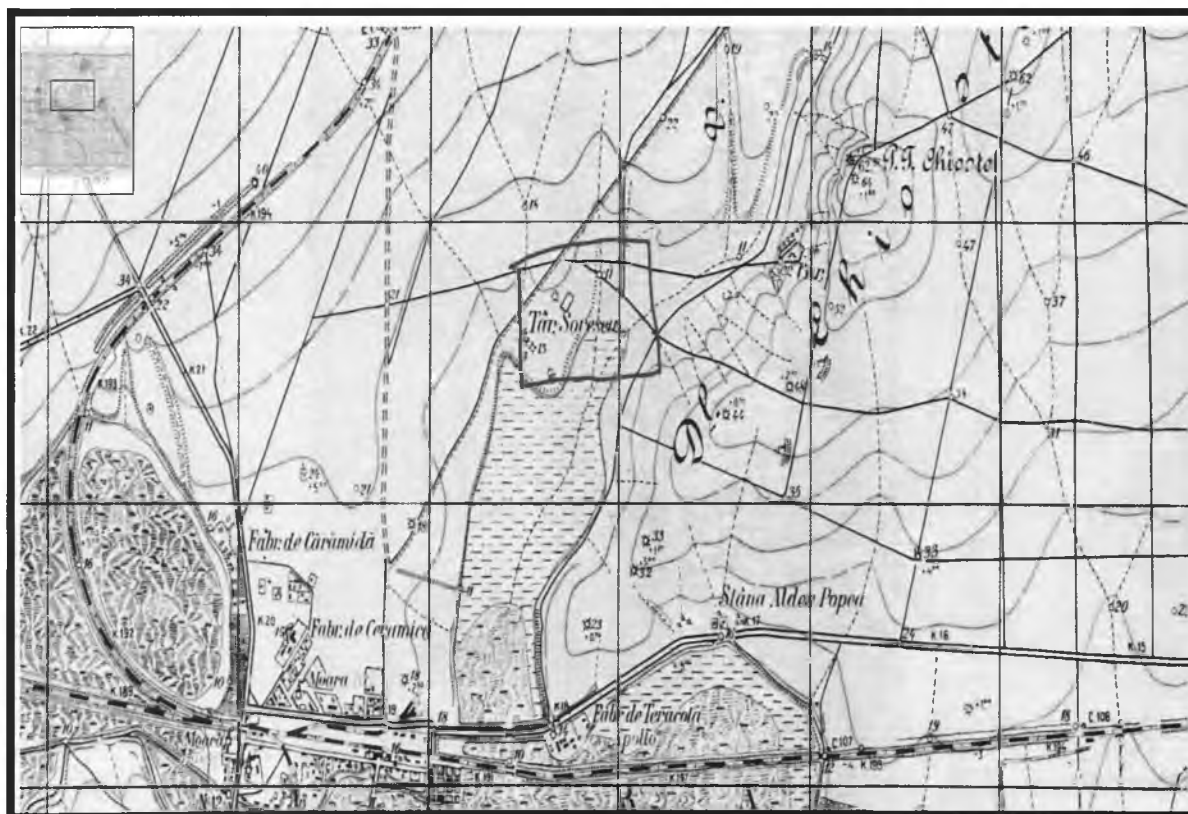
Comerciantul Stan Sorescu în 1913³¹⁷
The tradesman Stan Sorescu in 1913

---

³¹⁷ *Dobrogea Jună*, 1913, f.2.

Târgul Panairului³¹⁸
The Panair Fair

Locaţia Panairului – Târgul lui Sorescu³¹⁹
The location of the Panair- his Sorescu's fair

³¹⁸ *Colecţia Aurelia Lăpuşan.*

³¹⁹ *Colecţia Adrian Ilie.*

**Comercianți turci la Panair³²⁰
Turkish tradesmen at the Panair Fair**

---

³²⁰ *Colecția Corneliu Marinescu.*

Comerciantul turc Mordo Seni³²¹
Turkish merchant Mordo Seni

Grecoaice la Panair³²²
Greek women at the Panair Fair

---

³²¹ *Anuarul dobrogean, 1911.*

³²² *Colecția Toma Modiş.*

Tineri la Panair în 1936³²³
Young people at the Panair Fair

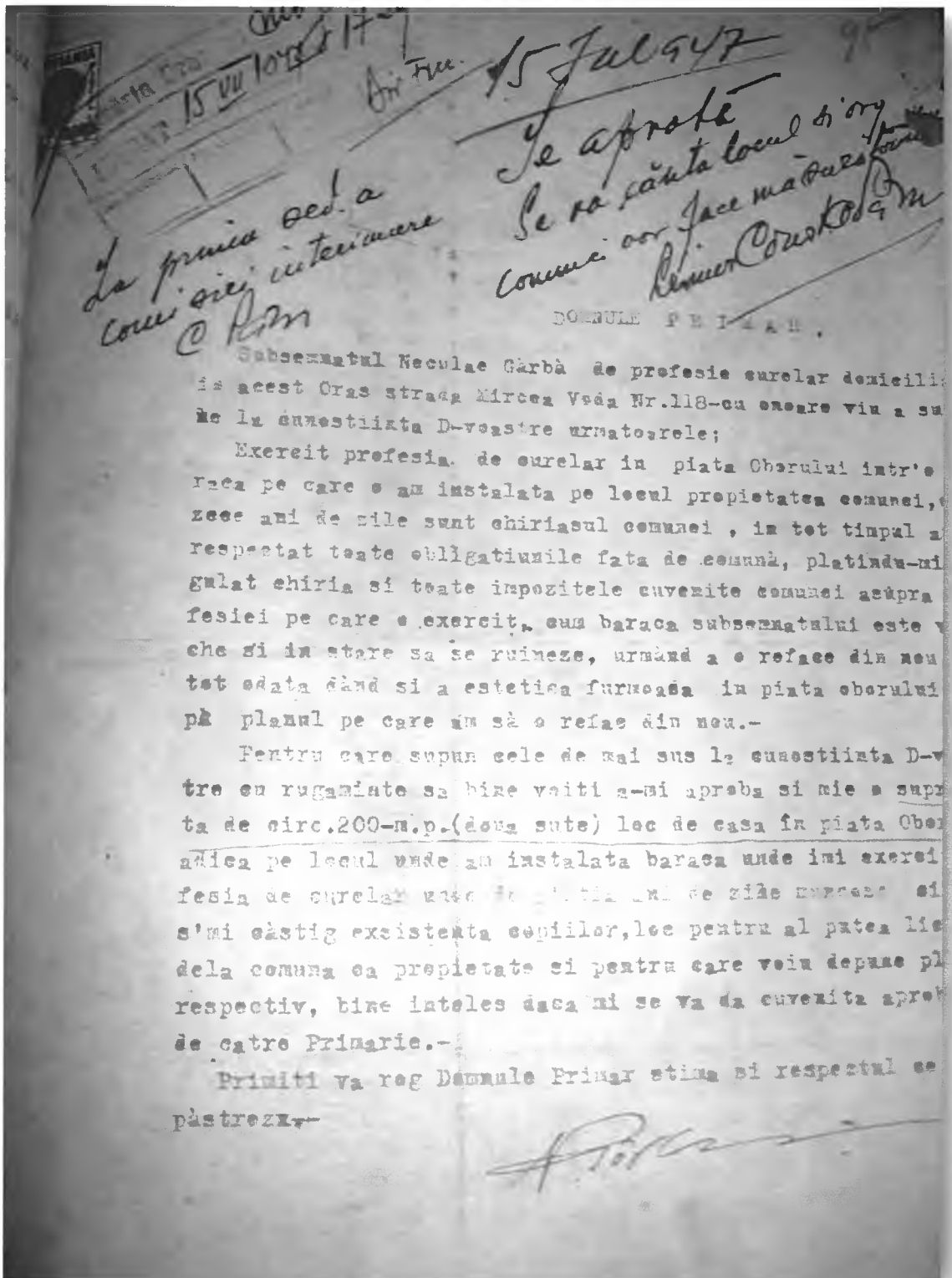

Distracție la Panair în perioada interbelică³²⁴
Having fun at the Panair Fair during the interwar period

---

³²³ *Ibidem.*

³²⁴ www.facebook.com/medgidieni

Document care atestã existența târgului în anul 1947³²⁵
A document which certifies the existence of the fair in 1947

³²⁵ S.J.A.N.C., Fond Primãria Medgidia, Dosar 36 /1947, f. 95.

283 947

N° 5
19 12 947

de preste a dune
globele de les bno
(ose rite)

Prințipal

Doamne Primar

Subsemnatul arel ciuduream
de profesie Vizajor, cu districția popu-
lare slăvireat în Zueresti Fr. Tim
slătura zăoluri între Tii 727--

Respectiv voi rog să liue-voiti a
mi se apida, înțolores și quietă
marea mui Bazar, eu a fatada de
12 metri lincion, în continuare cu
Plăcintăria Băluleseri; Tu locu
destinat Băluleseri de idamă
eu stinmă

Mihailovici

18 Sept. 1947

18-947
cu pccy de la
cu ch. Of: 10 2/2/947
Prala

Cerere a unui străin de oraș cu privire la deschiderea unei afaceri în cadrul târgului
în 1947³²⁶

A request of a foreigner to set up a business during the fair in 1947

³²⁶ Ibidem, f.65.

CONCLUZII CONCLUSIONS

► **După formarea României Mari în anul 1918, Medgidia se va dezvolta din punct de vedere economic și se va înregistra un spor migratoriu al populației.**

■ After the reunion of the principalities in Romania in 1918 Medgidia will develop economically and an increase of the migratory population will be recorded.

► **Reperele edilitare și arhitecturale mai vechi ale orașului vor fi păstrate și apreciate de locuitori ca fiind parte din trecutul orașului.**

■ Antique urban and architectural landmarks of the city will be preserved and appreciated by the inhabitants as part of the town's past.

► **Apariția unor întreprinderi mici și mijlocii va impulsiona activitatea economică a orașului în perioada interbelică.**

■ The emergence of small and medium-sized enterprises will boost the economic activity of the town during the inter-war period.

► **Eroii Primului Război Mondial vor fi cinstiți și se vor construi monumente dedicate acestora precum "Piramida albă" și Monumentul eroului român.**

■ World War I World Heroes will be honored and monuments such as the "White Pyramid" and the Monument of the Romanian Hero will be built.

► **Locuitorii aveau proprietăți și s-au îmbogățit de pe urma activităților comerciale.**

■ The inhabitants had properties and they got enriched by commercial activities.

► **Se constată un "amalgam al neamurilor", care a dat dovadă de toleranță și respect reciproc în toate perioadele istorice.**

■ There is a "Gentile Amalgam" that has shown tolerance and mutual respect in all historical periods.

► **Orașul a avut personalități marcante care s-au remarcat în diverse domenii de activitate.**

■ The city had outstanding personalities who have been distinguished in various fields of activity.

► **A existat toleranță religioasă și respectul față de alte culte, existând bucuria sărbătorilor comune.**

■ There was religious tolerance and respect for other cults, there was the joy of celebrating the common holidays.

► **Oamenii au construit edificii noi sau le-au conservat pe cele existente pentru a le transmite generațiilor viitoare.**

■ People built new edifices or preserved the existing ones to pass them on to future generations.

► **Conducătorii orașului au fost preocupați să dezvolte latura economico-socială, având preocupări pentru sprijinirea educației și a actelor de cultură.**

■ Town leaders have been concerned about developing the socio-economic aspect, with concerns to support education and culture.

► **Sentimentul național a fost promovat prin organizarea unor activități la care au luat parte deopotrivă români, tătari, turci ș.a.**

■ The national sentiment was promoted by organizing activities involving both Romanians, Tartars, Turks and others.

► **După 1990 orașul a încheiat parteneriate cu orașe din alte state și a existat un schimb de idei și de valori interculturale.**

■ After 1990, the town concluded partnerships with cities from other countries, and there was an exchange of ideas and intercultural values.

► **Investițiile din Medgidia printre care cele turcești, au creat locuri de muncă și au contribuit la faima orașului în țară și peste hotare.**

- Medgidia's investments especially the Turkish ones, created jobs and contributed to the town's fame in the country and abroad.
- **Autoritățile locale accesează fonduri europene pentru investiții necesare orașului și pentru modernizarea infrastructurii.**
- Local authorities access European funds for investment needed by the city and for the modernization of the infrastructure.

BIBLIOGRAFIE BIBLIOGRAPHY

ARHIVE /ARCHIVES

A.N.I.C., *Fond M.C.I.P.*, Dosar nr. 210/1902, Dosar 245/1904;
 S.J.A.N.C., *Fond Primăria Medgidia*, inventar 140, Dosar 1/1919, Dosar 14/1919, Dosar 5/1925, Dosar 12/1926, Dosar 4/1931-1942, Dosar 5/1933, Dosar 7/1935, Dosar 12/1939, Dosar 17/1942, Dosar 36/1947, Dosar 12/1949, Dosar 50/1951, Dosar 56/1951, Dosar 130/1959, Dosar 141/1960, Dosar 68/1968,
 IBIDEM, *Fond Inspectoratul Muncii Constanța*, Dosar 34/1936, Dosar 2/1922-1949, Dosar 4/1931-1942, Dosar 9/1938, Dosar 1/1939
 IBIDEM, *Fond Sfatul Popular Raional Medgidia*, Dosar 7/1953,
 IBIDEM,, *Fond D.G.C.D.M.N.*, Dosar 20 b, 1950,
 IBIDEM,, *Fond I.M.U.M.*, Dosar 41/1948 -1955
 IBIDEM, *Fototeca D.G.C.D.M.N.*, Dosar 7/1951-1953, Dosar 4/1951-1953.

Arhiva Arhiepiscopiei Tomisului și a Dunării de Jos.
Arhiva Bibliotecii Municipale Medgidia./The archives of the Town Library Medgidia
Arhiva Primăriei Medgidia
Arhiva fotografică a Primăriei Municipiului Medgidia
Arhiva Protoieriei Medgidia, Fond Registrul de venituri și cheltuieli, Dosar 1/1967
Arhiva fotografică a firmei Sterk Plast Medgidia
Arhiva Muzeului Național al Marinei Militare "Ferdinand I" Constanța.

LUCRĂRI GENERALE/ GENERAL WORKS

ALEXIE, Florin Lazăr, *Muzeul Național de Artă Contemporană*., București, 1975
 ****Documente privitoare la comerțul românesc (1473-1868)*, publicat de Dumitru Z. Furnică, Tipografia „România Nouă”, București, 1931
 GOFF, Le Jacques, *Negustorii și bancherii în evul mediu*, Editura Meridiane, București, 1994
 ****Istoria românilor*, vol. VII, t. I, coordonator Dan Berindei, Editura Enciclopedică, București, 2003
 ****Județele României socialiste*, coord. Gheorghe P. Apostol, Editura Politică, București, 1969
 KIRIȚESCU, Constantin I., *România în al doilea război mondial*, vol. II, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996
 *** *Minoritățile naționale din România. 1918 -1925*, coordonator Ioan Scurtu, Liviu Boar, Arhivele Statului din România, București, 1995
 POPOVICI, Ioan; GRIGORE, Mihail; MARIN, Ion; VELCEA, Ion, *Podișul Dobrogei și Delta Dunării. Natură, om, economie*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1994
 *** *Recensământul din 1930*, Institutul de Statistică, București, 1931
 FAITER, Ion, *Trecător prin târguri și iarmaroace*, Editura Sport-Turism, București, 1982

LUCRĂRI SPECIALE/ SPECIAL WORKS

ALECU, Alexandru, *Istoricul Seminarului Musulman din Medgidia*, în A. D., IX, vol. II, 1928

IDEM, *Din amintirile unui bătrân dobrogean*, în *Dobrogea Jună*, XXXI, nr. 62-63, 16 martie 1935

****Anuarul dobrogean*, 1911

****Anuarul Seminarului musulman din Medgidia pe anul școlar 1931-1932*, Editura Institutului de arte grafice al ziarului *Dobrogea Jună*, Constanța, 1932

BRĂTESCU, Constantin, *Două statistici etnografice germane în Dobrogea*, în *Arh. D.*, II, 1919

CIORBEA, Valentin, *Evoluția Dobrogei între 1918-1944*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2005

DĂNESCU, Grigore, *La Dobroudja. E'tu de geographie physique et ethnographique*, Imprimerie de L'Independence Roumaine, Bucharest, 1903

DUMITRAȘCU, Gheorghe, *Localități, biserici și mănăstiri românești în Dobrogea până la 1878*, Editura Fundației Andrei Șaguna, Constanța, 1996

GEORGESCU, N., *Învățămintul în Dobrogea*, în volumul *Dobrogea. 50 de ani de viață românească*, București, 1928.

GHEORGHE, Lavinia, *Aspecte privind afirmarea intelectuală a turcilor și tătarilor din Dobrogea, în perioada 1878-1914*, în vol. *Din istoria tătarilor*, vol. I, Constanța, 2010

IBRAM, Nuredin, *Seminarul musulman din Medgidia (1901-1931)*, în www.hakse.turc.ro

IDEM, *Prezența islamului în Dobrogea*, în volumul *Dobrogea 1878-2008*, coordonator Valentin Ciorbea, Constanța, 2008

ILIE, Adrian, *Valea Kara-su în perioada secolelor XIV- XIX. Monografie istorică*, Editura Succeed Publishing, Medgidia, 2008

IDEM, *Medgidia. Istoria orașului de la 1918 până în prezent*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2012

IDEM, *Medgidia la începutul secolului al XX-lea. Participanți în campaniile militare din anul 1913 și din anii 1916-1919*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2014

IDEM, *Comunitățile turcă și tătară din Medgidia. Aspecte privind organizarea politică, socială, economică, religioasă și culturală*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2015

IDEM, *Primarii Medgidiei. Creștini și musulmani*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2017

IDEM, *Personalități marcante ale Medgidiei*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2017

ILIE, Adrian; ILIE, Claudia, *Canalul Dunăre-Marea Neagră. Istoricul dezvoltării, studiile legate de acesta și perspectiva valorificării sale*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2011

KARPAT, Kemal, *Urbanismul otoman: Emigrația din Crimeea spre Dobrogea și întemeierea orașului Medgidia (1856-1878)*, în volumul *Tătarii în istorie și în lume*, coordonator Tahsin Gemil, Editura Kriterion, București, 2003

LASCU, Stoica, *Prezențe ale turco-tătarilor în viața spirituală a Dobrogei (1913-1915)*, în vol. *Tătarii în istoria românilor*, coordonator Marian Cojoc, Editura Muntenia, Constanța, 2004

IDEM, *Din istoricul industriei românești interbelice. Principalele componente ale ramurilor de profil din Dobrogea*, în *Pontica*, XX, 1987

LĂPUȘAN, Aurelia; LĂPUȘAN, Ștefan, *Medgidia – Carasu*, Editura Muntenia, Constanța, 1996

LUCESCU, Corina, *Centrul de cultură și tradiție turco-tătară din Medgidia*, București, 2013

MARINESCU, Corneliu, *Medgidia. Studiu monografic*, Editura Dobrogea, 2006

MATEESCU, Tudor, *Însemnări despre burghezia și moșierimea română din Dobrogea*, în *A.I.I.A.X.*, Iași, 1986

MEHMET, Ali Ekrem, *Din istoria turcilor dobrogeni*, Editura Kriterion, București, 1995

****Memoriu al administrației germane de etapă din Dobrogea. Întocmit la mijlocul lui aprilie 1917*, editori Valentin Ciorbea, Constantin Cheramidoglu, Walter Rastatter, Editura Ex Ponto, Constanța, 2012.

NEGULESCU, N.T, *Județul Constanța în anii 1916 și 1922-1923. Expunere prezentată Consiliului județean Constanța*, Tipografia Victoria, 1924

NEICU, Ion, *Țara dintre Dunăre și Mare*, f.ed. 1928

****Prezențe musulmane în România*, Editura Meridiane, București, 1976

****Progrese realizate în Dobrogea în timp de 50 de ani în industrie și comerț*, în volumul *Dobrogea. Cincizeci de ani de viață românească*, București, 1928

RĂDULESCU, Adrian; BITOLEANU, Ion, *Istoria românilor dintre Dunăre și Mare. Dobrogea*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979

SAMUILĂ, Sabin, *La population de la Dobroudja*, Editeur Institut Central de Statistique, Bucharest, 1939

SIMIONESCU, I, *Pământul Dobrogei*, în volumul *Dobrogea. Cincizeci de ani de viață românească*, București, 1928

TEODORESCU, Cristian, *Medgidia. Orașul de apoi*, Roman, Editura Cartea Românească, București, 2009.

PRESĂ / THE PRESS

Constanța”, an III, nr. 118, din 7 mai 1895
Constanța, III, nr. 146, din 26 noiembrie 1895;
Dobrogea Jună, III, nr. 7, din 1 mai 1907
Dobrogea Jună, 1913
Qaradeniz, octombrie 2014
Voința Dobrogei, V, nr. 15, din 13 octombrie 1935
Voința Dobrogei, VI, nr. 9, din 10 mai 1936
Ziua de Constanța, 2017, 2018.

COLECȚII MUZEALE / MUZEAL COLLECTIONS

Colecția Asociației Cultul Eroilor "Regina Maria", filiala Medgidia
Colecția Muzeală George Neacșu/ The museum collection of George Neacșu

COLECȚII PERSONALE / PERSONAL COLLECTIONS

Colecția Aurelia Lăpușan/ The collection of Aurelia Lăpușan
Colecția Romeo Bercia/ The collection of Romeo Bercia
Colecția Corneliu Marinescu./ The collection of Corneliu Marinescu
Colecția Adrian Ilie./The collection of Adrian Ilie
Colecția Florin Rotaru/ The collection of Florin Rotaru
Colecția Bibliotecii Municipale Medgidia/ The collection of the Town Library from Medgidia
Colecția Gabriel Octavian Nicolae/ The collection of Gabriel Octavian Nicolae
Colecția Gelu Dae/The collection of Gelu Dae
Colecția Maria Girip./ The collection of Maria Girip
Colecția Ionescu Sabin Togo/ The collection of Ionescu Sabin Togo
Colecția Fam. Drăgușin/The collection of Fam. Drăgușin
Colecția Vlad Leu/ The collection of Vlad Leu
Colecția Toma Modiș (Biblioteca Municipală Medgidia) /The collection of Toma Modiș
Colecția Herant Ohanian./The collection of Herant Ohanian
Colecția Mazzoco/ The collection of Mazzoco
Colecția Cristina Boiadovschi Paizan/ The collection of Cristina Boiadovschi Paizan
Colecția Gheorghe Călin/ The collection of Gheorghe Călin
Colecția Traian Nichita/ The collection of Traian Nichita
Colecția Dumitra Dae/ The collection of Dumitra Dae
Colecția Fidan Molamet/ The collection of Fidan Molamet

INTERNET

www.ziuaconstanta.ro
www.facebook.com/medgidieni
www.delcampe.net
www.sanuitam.blogspot.ro
www.documagazin2.mnac.ro
www.wikit.org
www.ro.wikipedia.org
www.serhatismail.ro
www.whysavelanguages.wordpress.com
www.hakse.turc.ro

1918 - 2018

100

ISBN 978-606-598-690-9

www.ziuaconstanta.ro